

ECCLESIASTICUS

Xikmad Ciise Ina Sirax

CUTUBKA 1

1 Hordhac Xikmad Ciise Ina Sirax. Maxaa yeelay, wax badan oo waaweyn baa sharciga iyo nebiyadii iyo kuwii kale oo tallaabooyinkoodii raacayba inoo dhiibay, waxyaalahaas waa in reer binu Israa'iil lagu ammaano cilmiga iyo xigmadda. Ma aha kuwa wax akhriya oo keliyahu qudhooduba, laakiin kuwa doonaya inay wax bartaan waa inay kuwa dibadda jooga ku anfici karaan hadal iyo qorniinba; iyo nebiyadii iyo buugaag kale oo awowayaashayo, oo markuu halkaas ku helay caqli-galnimo ayaa nafsaddiisa loo jiiday inuu qoro wax ku saabsan cilmi iyo xigmad; si kuwa doonaya inay wax bartaan oo waxyaalahan u balwadoobaan ay aad uga sii faa'iidi doonaan sida sharciga waafaqsan. Haddaba aan ku baryayo inaad si wanaagsan oo fiirsi leh u akhrido oo aad noo saamaxdo, taas oo aynnu u ekaanno inaynu ka gaabinnay ereyo aannu ku daalinnay inaan fasirno. Waayo, waxyaalahaas oo af Cibraaniga lagaga hadlo oo af kale lagu turjumay, isku xoog kuma laha; waxay ku hadlaan afkooda. Waayo, sannaddii siddeed iyo soddonaad ee aan Masar galay oo Euergetes boqorka ka ahaa, oo intii wakhti ah aan halkaas joogay, waxaan helay buug aan waxba baran; iyagoo aad u feejigan oo aad xirfad ugu leh meeshaas si uu kitaabka u dhammeeyo oo uu u soo saaro iyaga, kuwaas oo waddan qalaad jooga oo doonaya inay wax bartaan, iyagoo hortii loo diyaariyey si ay ugu dhaqmaan sharciga. Xigmaddu waxay ka timaadaa xagga Rabbiga, oo isagay la jirta weligeed.

2 Bal yaa tirin kara ciidda badda, iyo dhibicyada roobka, iyo maalmaha daa'imiinta?

Bal yaa ogaan kara samada ka sarraysa, iyo dhulka ballaadhkiisa, iyo moolka iyo xigmaddaba?

4 Xigmaddu wax kastaba horteed baa laga abuuray, Oo garashada miyirna weligeedba way sii waartaa.

5 Erayga Ilaaha ugu sarreeya waa isha xigmadda; Jidadkeeduna waa amarro weligood ah.

6 Bal yaa xididka xigmadda loo muujiyey? Yaase garatay talooyinkeeda xigmadda leh?

7 Bal yaa aqoonta xigmadda loo muujiyey? Oo yaa garatay waayo-aragnimadeeda weyn?

8 Waxaa jira mid xigmad leh oo aad looga cabsado, Waana Rabbiga carshigiisa ku fadhiya.

9 Isagu iyadii buu abuuray, wuuna arkay iyadii, wuuna tiriye, oo ku shubay shuqulladiisii oo dhan.

10 Waxay la joogtaa binu-aadmiga oo dhan sida hadiyaddiisu ahayd, oo isna wuxuu siiyey kuwa isaga jecel.

11 Rabbiga ka cabsashadiisu waa sharaf, iyo ammaan, iyo rayrayn, iyo taajka rayaynta.

12 Rabbiga ka cabsashadiisu waxay keentaa qalbi reyreeya, oo waxay keentaa farxad iyo rayrayn iyo cimri dheer.

13 Ku alla kii Rabbiga ka cabsadaa, ugu dambaysta wuu nabdoonaan doonaa, Oo maalintii dhimashadiisana raalli buu heli doonaa.

14 In Rabbiga laga cabsado waa xigmadda bilowgeeda, Oo waxaa iyada lala abuuray kuwa aaminka ah oo uurka ku jira.

15 Waxay dadka la dhisatay aasaas weligiis waara, Oo iyana waxay ku sii jiri doontaa farcankooda.

16 In Rabbiga laga cabsado waa xigmad badan, Oo dadkana waxay ka dhergaan midhaheeda.

17 Waxay guryahooda oo dhan ka buuxisaa waxyaalo wanaagsan, Oo maqsinnadana waxay ka buuxisaa midhaheeda.

18 Rabbiga ka cabsashadiisu waa taaj xigmad ah, oo nabadda iyo caafimaadka qummanuba waa barwaaqo. Labadoodu waa hadiyado Ilaah, oo kuwa isaga jecelna way kordhisaa farxaddooda.

19 Xigmaddu waxay soo dejisaa xigmadda iyo aqoonta waxgarashada, Oo kuwa iyada xajistana waxay u sarraysiiyaa murtidooda.

20 Xigmadda xididkeeda waa in Rabbiga laga cabsado, Oo laamaheeduna waa cimri dheer yihiin.

21 Rabbiga ka cabsashadiisu dembiyo bay xooraysaa, Oo meeshuu joogona cadho bay ku celisaa.

22 Ninkii cadho badanu xaq ma aha; Waayo, dabaylaha cadhadiisu waa baabba'.

23 Ninkii dulqaadanaya wakhtiguu jeexjeexi doonaa, Oo dabadeedna farxad baa u soo bixi doonta.

24 Wakhti yar ayuu erayadiisa qarin doonaa, Oo kuwa badan bushimahooduna waxay sheegi doonaan xigmaddiisa.

25 Maahmaahyadii aqoontu waxay ku jiraan khasnadaha xigmadda, Laakiinse cibaadadu waa u karaahiyo dembilaha.

26 Haddaad xigmad rabto, amarrada xaji, Oo Rabbiguna wuu ku siin doonaa iyada.

27 Waayo, Rabbiga ka cabsashadiisu waa xigmad iyo edbin, Oo waxaa isaga ku farxa rumaysad iyo qabow.

28 Markaad miskiin tahay Rabbiga ka cabsashadiisa ha aaminin, Oo labaqaal qalbi ha ula iman.

29 Dadka hortiiisa labawejiile ha ku noqon, oo waxaad ku hadlayso u fiirso.

30 Is sarraysiinina, waaba intaasoo aad dhacdo, oo aad naftaada sharafjab ku soo dejinaysaa, oo uu Ilaah daaha kaa qaado waxa qarsoonaantaada, oo uu shirka dhexdiisa kugu tuuro, waayo, waxaad run ugu iman weyday Rabbiga ka cabsashadiisa, laakiinse waxaad u timid inaad qalbigaaga ka cabsato. waxaa ka buuxa khiyaamo.

CUTUBKA 2

1 Wiilkaygiiyow, haddaad u timid inaad Rabbiga u adeegtid, naftaada jirabo u diyaari.

2 Qalbigaaga toosi, oo had iyo goor adkayso, Oo wakhtiga dhibaataada ha ku degdegin.

3 Isaga ku dhega oo ha tegin, si aad ugu dambaystaada u korodhsato.

4 Wax kasta oo lagugu keeno si farxad leh u qaado, oo samir markii lagugu beddelo mid hooseeya.

5 Waayo, dahabku dab baa lagu tijaabiyaa, Oo dadka la aqbali karna waxaa lagu tijaabiyaa foornada dhibaataada.

6 Isaga rumayso, isna wuu ku caawin doonaa; Jidkaaga si qumman u hagaaji, oo isaga isku hallee.

7 Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, naxariistiisa suga. gees ha u tegina yeydnan dhicin.

Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, rumaysta isaga; Abaalkiinnuna ma dhammaan doono.

9 Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, wanaag rajeeya, iyo farxad weligeed ah iyo naxariis.

10 Bal qarniyadii hore eega oo arka; Weligaa Rabbiga ma isku halleeyey oo ma ceeboobay? Mise mid baa cabsidiisa ku sii hadhay oo laga tegey? Ama yuu weligiis quudhsaday oo u yeedhay?

11 Waayo, Rabbiga waxaa ka buuxda raxmad iyo raxmad, waana mid dulqaad badan, waana mid aad u raxmad badan, oo dembiyada dhaafa, oo wakhtiga dhibaataada badbaadiya.

12 Waxaa iska hoogay qalbiyada cabsida badan iyo gacmaha tabarta daran iyo dembiilaha labada jid ku mara.

13 Waxaa iska hoogay kii qalbigiisu daciif yahay! waayo, isagu ma rumaysto; sidaas darteed waa inaan la difaacin.

14 Hoogna waxaa leh kuwiinna dulqaadka ka dhammaaday. Oo maxaad samayn doontaan markii Rabbigu idin soo booqdo?

15 Kuwa Rabbiga ka cabsadaa ma ay addeeci doonaan eraygiisa; Oo kuwa isaga jeceluna way xajin doonaan jidadkiisa.

16 Kuwa Rabbiga ka cabsada waxay doondooni doonaan wax wanaagsan oo isaga ka farxiya. Oo kuwa isaga jecelna sharcigay ka buuxsami doonaan.

17 Kuwa Rabbiga ka cabsada qalbigooday diyaargarayn doonaan, Oo naftoodiina hortiisay ku dejin doonaan.

18 isagoo leh, Annagu gacmahaygaynu ku dhici doonaa Rabbiga gacantiisa, oo kuma geeyno gacmaha dadka, waayo, sida haybaddiisu tahay ayaa naxariistiisuna tahay.

CUTUBKA 3

1 Carruurtooy, aabbihii i maqla, oo dabadeed yeela si aad u badbaaddaan.

2 Waayo, Rabbigu aabbaha wuxuu ka sarraysiiyey carruurta.

3 Ku alla kii aabbihiiis maamuusaa ayaa kafaaraggud u sameeyaa dembiyadiisa.

4 Oo kii hooyadii maamuusaa waa sida mid maal kaydsada.

5 Ku alla kii aabbihiiis maamuusaa wuxuu ka farxin doonaa carruurtiisa; oo markuu tukadona waa la maqli doonaa.

6 Kii aabbihiiis maamuusaa cimriga dheer buu heli doonaa; Oo kii Rabbiga addeeca wuxuu u noqon doonaa qalbi qabowji hooyadiis.

7 Kii Rabbiga ka cabsadaa aabbihiiis wuu murwayn doonaa, Oo wuxuu waalidkiis ugu adeegi doonaa sida sayidyadiisa oo kale.

8 Hadal iyo camalba aabbahaa iyo hooyadaa ku maamuus in barako iyaga ka timaado.

9 Waayo, barakadii aabbuhu waxay dhistaa guryaha carruurta; Inkaarta hooyadu waxay rujisaa aasaaska.

10 Ha ku faanin ceebta aabbahaa; Waayo, ceebtii aabbahaa ammaan kuguma aha.

11 Waayo, nin ammaantiisu waxay ka timaadaa sharafta aabbihiiis; Hooyaduna ceeb bay carruurta ku tahay.

12 Wiilkaygiyow, aabbahaa caawi intuu da' weyn yahay, oo ha murugoon intuu nool yahay oo dhan.

13 Oo hadday waxgarashadiisu dhammaato, isaga dulqaado; Oo markaad itaalkaaga buuxda ku jirto ha quudhsan.

14 Waayo, samatabbixinta aabbahaa lama illoobi doono, Oo dembiyo baddalkeedna waa lagugu dhisi doonaa.

15 Oo maalinta dhibaataadaada ayaa la soo xusuusan doonaa. Oo dembiyadiinnuna way u dhalaali doonaan sida barafku wakhtiga kululu ku jiro.

16 Kii aabbihiiis ka tagaa waa sida mid wax caaya; Oo kii hooyadiis ka cadhaysiisaa waa inkaarnaa.

17 Wiilkaygiyow, qabownimadaada ku wad; oo sidaasaad ku jeclaan doontaa kan loo bogay.

18 Oo intaad weyn tahay ayaa is-hoosaysiiyaa, oo waxaad Rabbiga hortiisa raalli ka noqon doontaa.

Kuwo badan baa meel sare yaal iyo magac weyn, Laakiinse waxyaalaha qarsoon waxaa loo muujiyaa kuwa camalka qabow.

20 Waayo, Rabbiga xooggiisu waa weyn yahay, Oo isaga waxaa ciseeya kuwa is-hoosaysiiya.

21 Waxyaalo kugu adag ha doondooin, Oo ha baadhin waxyaalaha xooggaaga ka sarreeya.

22 Laakiin waxa lagugu amrayo aad uga fiirso, waayo, uma baahnid inaad waxa qarsoon indhahaaga ku aragto.

23 Ha ku daalin waxyaalaha aan loo baahnayn, waayo, waxaa lagu muujiyaa waxyaalo ka sii badan inta dadku garanayo.

24 Waayo, qaar badan ayaa lagu khiyaaneeyaa fikirraddaada aan micne lahayn; oo shaki xun baa xukunkoodii afgembiyey.

25 Indhola'aantooda waxaad u baahan doontaa iftiin, Ha qirin aqoonta aadan haysan.

26 Qalbigii madaxa adagu ugu dambaysta xumaan buu heli doonaa. Oo kii xumaan jeceluna halkaasuu ku halligmi doonaa.

27 Qalbigii madaxa adagu caloolxumo baa ku rarnaan doona; Oo ninkii shar lahuu dembi buu ku tuman doonaa.

28 Kuwa kibra ciqaabtooda dawo looma helo. Waayo, geedkii xumaantu isagay xidid ku yeesheen.

29 Kii miyir leh qalbigiisu wuxuu garan doonaa masaalka; Oo dhegta maqashona waa damacyadiisa nin xigmad leh.

30 Biyuhu waxay demin doonaan dabka ololaya; Sadaqaduna waxay kafaaraggud ka dhigtaa dembiyada.

31 Oo kii wanaag ka soo jeedsadaa wuu xusuustaa waxa aakhiro iman kara; oo markuu dhaco wuxuu heli doonaa meel uu ku hoydo.

CUTUBKA 4

1 Wiilkaygiyow, ha dulmin masaakiinta noloshiisa, Oo indhaha baahanna wakhti dheer ha sugin.

Nafta gaajaysan ha murugoon; Nin cidhiidhi ku jirana ha ka cadhaysiinina.

Qalbigii cadhooday dhib dambe ha ku darin. oo ha ka raagin inaad wax siiso kan baahan.

4 Kuwa dhibaataysan baryootankooda ha diidin; Nin miskiin ah wejigaaga ha ka sii jeedin.

5 Indhahaaga ha ka sii jeedin miskiinka, Oo ha siin sabab uu ku habaaro.

6 Waayo, hadduu kugu habaaro qadhaadhnimada naftiisa, Baryadiisa waxaa la maqli doonaa kii isaga abuuray.

7 Ururka jacaylka qaado, oo nin weyn madaxa u foororso. yuusan ku murugoon inaad dhegta u dhigtid miskiinka, Oo aad si qabow ugu jawaabto isaga.

9 Ka samatabbixi kan wax dulmiya gacanta kan wax dulma; Oo markaad xukun u fadhiisatid ha qalbi jabin.

10 Agoon u ahoow sida aabbe oo kale, oo ninna hooyadood, oo waxaad ahaan doontaa sida wiilkii Kan ugu sarreeya, oo isna wuu ku jeclaan doonaa si ka sii badan hooyadaa.

11 Xigmaddu carruurteeda way sarraysiisaa, Oo waxay qabisaa kuwa iyada doondoona.

12 Kii iyada jecelu nolol buu jecel yahay; Oo kuwa iyada aroorta doondoona waxay ka dhergi doonaan farxad.

13 Kii iyada xajiya wuxuu dhaxli doonaa ammaan; oo meel alla meeshii ay gasho, Rabbigu waa barakayn doonaa.

14 Kuwa iyada u adeegaa waxay u adeegi doonaan kan Quduuska ah, Oo kuwa iyada jecel Rabbigu waa jecel yahay.

15 Ku alla kii iyada maqlaa wuxuu xukumi doonaa quruumaha, Oo ku alla kii iyada maqlaa ammaan buu u degganaan doonaa.

16 Haddii nin isku halleeyo iyada, waa inuu iyada dhaxli doonaa; oo farcankiisuna iyadaa hantiyi doona.

17 Waayo, marka hore ayay isaga ku socon doontaa waddooyin qalloocan, oo waxay isaga ku soo dejin doontaa baqdin iyo cabsi, oo edbinteedana way ku dhibi doontaa, ilaa ay naftiisu isku hallayso, oo ay sharciigeeda ku tijaabiso.

18 Markaasay jidka toosan xaggiisa ugu soo noqon doontaa, wayna u qalbi qaboojin doontaa, oo waxay tusi doontaa waxyaalo qarsoon.

19 Laakiinse hadduu xumaan sameeyo, way ka tegi doontaa isaga, oo waxay isaga u gacangelin doontaa halligaaddiisa.

20 Fursadda dhawra oo sharka iska jira; Ha xishoon markay naftaadu ku jirto.

21 Waayo, waxaa jirta ceeb keenta dembi; oo ceeb baa jirta taas oo ah ammaan iyo nimco.

22 Ninna naftaada ha ka aqbalin, Oo ninna cabsidiisu yuusan ku dumin.

23 Ha ka joogsan inaad hadasho, markaad wax wanaagsan samaynayso, oo xigmaddaadana ha qarinin quruxdeeda.

24 Waayo, xigmadda waxaa lagu gartaa hadalka, oo wax barashadana waxaa lagu gartaa hadalka carrabka.

25 Sinnaba runta ka gees ha ku hadlin; Haddaba ka xishooda qaladka jaahilnimadaada.

26 Ha ka xishoon inaad dembiyadaada qirato; oo ha ku qasbin jidka wabiga.

27 Nacaska hoostiisa ha iska dhigin; Oo kuwa xoogga badan shakhsiyadiisana ha aqbalin.

28 Runta u dadaala ilaa dhimasho, Oo Rabbigu aawadiin buu u diri doonaa.

29 Carrabkaaga ha ku degdegin, Falimahaagana ha caajisin oo nabdoonow.

30 Gurigaaga ha ahaanina sida libaax oo kale, Addoommadaadana ha ku dhex wareerin.

31 Gacantaadu yaanay u soo bixin si aad wax u qaadatid, oo xidhid markaad wax bixinayso.

CUTUBKA 5

1 Qalbigaaga ha u jeedin alaabtaada; oo ha odhanina, Naftayda wax ku filan baan haystaa.

2 Ha raacina maskaxdaada iyo xooggaaga inaad ku socotid waddooyinka qalbigaaga.

3 Oo ha odhan, Bal yaa shuqulladayda aawadiis iigu dooda? Waayo, Rabbigu hubaal waa ka aargudan doonaa kibirkaaga.

4 Ha odhan, Waan dembaabay, haddaba bal maxaa dhib igu dhacay? waayo, Rabbigu waa u dulqaadanayaa, oo sinaba kuuma dayn doono inaad tagtid.

5 xagga kafaaraggudkana ha ka cabsanina inaad dembiga ku darsato.

6 Ha odhanina naxariistiisu way badan tahay; Isagu waa loo nadiifin doonaa dembiyadayda badan aawadood, waayo, naxariis iyo cadho ayaa xaggiisa ka iman doona, oo dhirifkiisuna wuxuu dul saaran yahay dembilayaasha.

7 Ha raagin inaad Rabbiga u soo noqotaan, oo maalinba maalin ka dambaysana ha lumin, waayo, haddiiba cadhadii Rabbigu way soo baxaysaa, oo markaad ammaantaada ku jirto ayaad ku baabba'aysaa, oo waxaad halligan doontaa maalinta aarsashada.

8 Qalbigiinna ha u jeedin maalka xaqdarrada lagu helo, waayo, maalinta masiibada waxba kuuma tari doonaan.

9 Dabayl kasta ha ku daadin, oo waddo kastana ha gelin, waayo, sidaas oo kale dembilaha af labalaab leh waa sidaas oo kale.

10 Waxgarashadaada ku adag; Eraygaagu sidiisa ha ahaado.

11 Aad u degdega inaad maqasho; oo noloshaadu daacad ha ahaato; oo samir jawaab ka bixi.

12 Haddaad waxgarasho leedahay, deriskaaga u jawaab; Haddii kale, gacanta afka saar.

13 Sharaf iyo ceeb ayaa hadalka ku jira, Oo dadka carrabkiisuna waa dhicitaankiisa.

14 Yaan loogu yeedhin mid xan xan badan, oo carrabkaagana ha ku gabban, waayo, ceebta xun ayaa tuugga u ah, oo xukun xunna wuxuu ku kor saarnaa carrab labanlaab ah.

15 Wax yar iyo wax weyn ha ka jaahil ka dhigin.

CUTUBKA 6

1 Saaxiib cadow ha noqonina. waayo, taasaa aad ku dhaxli doontaa magac xun iyo ceeb iyo ceeb;

2 Ha isku weynayn talada qalbigaaga. si aan naftaadu u jeexjeexin sidii dibi keligiis baxsanaya.

3 Caleemahaaga waad cuni doontaa, oo midhahaagiina waad khasaari doontaa, oo waxaad isu dayn doontaa sida geed engegan.

4 Naftii shar lahu waa baabbi'in doontaa kan haysta, Oo cadaawayaashiisana way ku qosli doonaan.

5 Af macaan saaxiibbo wuu badsan doonaa, Oo carrabkii carrabka ku hadlana wuxuu kordhi doonaa salaanta wanaagsan.

6 Nabad la joog kuwa badan, habase yeeshee kun lataliye keliya ha lahaado.

7 Haddaad doonaysid inaad saaxiib hesho, horta isaga tijaabi, oo ha ku degdegin inaad ammaanto isaga.

8 Waayo, nin baa sabab u ah saaxiib, Oo maalinta dhibkaagana innaba siima lahaan doono.

9 Oo waxaa jira saaxiib cadow u roon, Oo dirirtu waxay daaha ka qaadi doontaa ceebtaada.

10 Oo haddana saaxiibkaa cunto buu la wadaagaa, Oo maalinta dhibkaagana siima sii waari doono.

11 Laakiin barwaaqadaada ayuu ahaan doonaa sidaada oo kale, wuuna ku dhiirranaan doonaa addoommadaada.

12 Oo haddii hoos lagu dejiyo, isagu gees buu ku ahaan doonaa, Oo wejigaaga wuu iska qarin doonaa.

13 Cadaawayaashaada ka sooc, oo saaxiibbadaada fiirso.

14 Saaxiibkii aamin ahu waa qalcad adag, Oo kii mid caynkaas ah helaase maal buu helay.

15 Saaxiibka aaminka ah wax ka hor noqdaa ma jiro, Oo sharaftiisuna waa mid faa'iido leh.

16 Saaxiibkii aamin ahu waa dawada nolosha; Oo kuwa Rabbiga ka cabsadana way heli doonaan isaga.

17 Ku alla kii Rabbiga ka cabsadaa saaxiibtinimadiisa si qumman buu u toosin doonaa, Waayo, siduu yahay ayuu deriskiisuna ahaan doonaa.

18 Wiilkaygiyow, tan iyo yaraantaada edbinta ururso, Oo sidaasaad xigmad u heli doontaa ilaa aad gabowdid.

19 U kaalaya sida mid beera oo beera, oo midhaheeda wanaagsan u sug, waayo, wax badan kuma daalin doontid inaad iyada ku hawshooto, laakiinse waxaad cuni doontaa midhaheeda isla markiiba.

Iyadu kuwa aan waxba baran aad bay ugu xun tahay, Oo kii waxgarashola'aanu la joogi maayo iyada.

21 Waxay ku dul jiifsan doontaa sida dhagax weyn oo jirrab ah; wuuna iska xoori doonaa intaanay dheerayn.

22 Waayo, xigmaddu waxay le'eg tahay magaceeda;

23 Wiilkaygiiyow, dhegta u dhig, oo taladayda aqbal, Oo taladayda ha diidin.

24 Oo cagahaaga geli silsiladaha iyada, Luquntana silsiladdeeda geli.

25 Garabkaaga u fooroso oo iyada qaado, oo ha ku murugoon xadhiggeeda.

26 Qalbigaaga oo dhan iyada ula kaalay, Oo jidadkeedana xooggaaga oo dhan ku xaji.

27 Baadh oo doon, oo waa lagu garan doonaa, oo markaad iyada qabsato yuusan tegin.

28 Waayo, ugu dambaysta waxaad heli doontaa nasasho, Oo waxay u rogman doontaa farxaddaada.

29 Oo markaa silsiladaheedu waxay kuu noqon doonaan gaashaan adag, oo silsiladaheeduna waxay kuu noqon doonaan khamiis sharaf badan.

30 Waayo, waxaa korkeeda yaal wax sharraxaad ah oo dahab ah, oo xidhmooyinkeeduna waa shalash guduudan.

31 Oo waxaad iyada u xidhaa sida maro sharaf ah, oo waxaad iyada u huwi doontaa sida taajka farxadda oo kale.

32 Wiilkaygiiyow, haddaad doonaysid, waa lagu bari doonaa, Oo haddaad maankaaga yeelatidna waad miyir yeelan doontaa.

33 Haddaad wax maqasho jeceshahayna waxaad heli doontaa waxgarasho, Oo haddaad dhegta u dhigatidna caqli baad yeelan doontaa.

34 Odayaasha badana la dhex istaag; Oo ku dhega kan xigmadda leh.

35 35 Rasuulku yahay inaad hadalka xaq ah maqashaan; Maahmaahyadii waxgarashada yaanay kaa baxsan.

36 Oo haddaad nin garasho leh aragtid, u tag, oo cagtaadu ha xidho jaranjarada albaabkiisa.

37 Maankaagu ha ahaado Rabbiga xukumadiisa, Oo had iyo goorna amarradiisa ku fikir, Isagu qalbigaagu wuu adkayn doonaa, oo xigmad buu ku siin doonaa waxaad doonaysid.

CUTUBKA 7

1 Xumaan ha samayn, si ayan xumaanu kuugu iman.

2 Kuwa xaq daran ka fogow, oo xumaantu way kaa noqon doontaa.

Wiilkaygiiyow, ha ku beeran jeexjeexyada xaqdarrada, oo waa inaad toddoba jeer goosan.

4 Ha doondoonaan sarrayntii Rabbiga, boqorkana ha ka doondoonaan kursiga ammaanta.

5 Rabbiga hortiisa ha isku caddayn; Oo xigmaddaada ha ku faanin boqorka hortiisa.

6 Ha doondoonaan inaad ahaato mid xaakin ah, idinkoo xumaanta qaadi kara. Waaba intaasoo aad ka cabsataan kuwa xoogga badan ninkiisa, Iyo waxa kugu turunturooda oo jidka qummanaantaada ku jira.

7 Magaalada dadka badankeeda ha ku xumaanin, oo dadkana ha isku dhex tuurin.

Mid dembi ha ku xidhin mid kale; waayo, mid qudha laguuma ciqaabi doono.

9 Ha odhan, Ilaah wuxuu arki doonaa qurbaannadayda badan, Oo markaan wax u bixiyo Ilaaha ugu sarreeya, wuu aqbali doonaa.

10 Ha qalbi jabin markaad tukato, oo wax bixintana ha dayacin.

Ninna ha ku qoslin qadhaadhnimada naftiisa, Waayo, waxaa jira mid is-hoosaysiia oo sarraysiia.

12 Walaalkaa been ha ku fikirin; sidaas oo kale ha ku samayn saaxiibkaa.

13 Wax been ah ha samaynina, waayo, caadadu ma wanaagsana.

14 Odayaal badan hadal ha ku hadlin, oo markaad tukanaysidna hadal badan ha ku hadlin.

15 Ha nebcaana hawsha iyo beeraha toona, Oo Ilaaha ugu sarreeyau amray.

16 Ha isku tirin dembilayaasha badan, laakiinse xusuusnow inaan cadhadu wakhti dheer raagi doonin.

17 Aad iyo aad isu hoosaysiiso, waayo, aargudashadii kuwa sharka leh waa dab iyo dirxi.

18 Saaxiib sinaba wanaag ha ugu beddelin; Midna walaal aamin uma aha dahabkii Oofir.

19 Ha ka tegin naag caqli leh oo wanaagsan, Waayo, nimcadeedu waa ka sii badan tahay dahab.

20 In kastoo anoo addoonkaaga ah aan si dhab ah u shaqeeyo, shar ha ka baryin, ama shaqaaleeyaha oo dhanba adiga kugu habboon.

21 Naftaadu ha jeclaato addoon wanaagsan, Oo ha ka dulmin xorriyadda.

22 xoolo ma leedahay? Bal u fiirso iyaga, oo hadday faa'iido kuu samaynayaan, ha kula jirto.

23 carruur baad leedahay? iyaga wax baro, oo tan iyo yaraantoodiina qoortooda foororso.

24 Gabdho baad leedahay? Jidhkooda u fiirso oo ha isu muujin mid faraxsan.

25 Gabadhaada guurso oo waxaad samaysaa fal culus, laakiinse nin waxgarasho leh sii.

26 Adigu ma waxaad leedahay naag doondoonaaysa? Ha ka tegin, laakiinse naftada ha u dhiibin naag fudud.

27 Qalbigaaga oo dhan aabbahaa ku maamuus, Oo hooyadaana murugteeda ha illoobin.

28 Xusuuso inaad iyaga ka dhalatay; Oo sidee baad ugu abaalgudi kartaa waxay kuu sameeyeen?

29 Naftaada oo dhan Rabbiga ka cabso, oo wadaaddadiisana ka cabso.

30 Ku jeclow kii xooggaaga oo dhan kugu sameeyey, Oo midiidinyadiisana ha ka tegin.

31 Rabbiga ka cabso, oo wadaadka maamuus; oo qaybtiisa sii sidii lagugu amray; iyo midhaha ugu horreeya, iyo qurbaanka xadgudubka, iyo qurbaanka garbaha, iyo allabariga quduuskadhigidda, iyo midhaha ugu horreeya ee waxyaalaha quduuska ah.

32 Gacantaada u taag miskiinka, Si ay barakadaadu u dhan tahay.

33 Hadiyadu nimco bay ku leedahay nin kasta oo nool hortiisa. kuwa dhintayna ha u xidhin.

34 Ha ka tegina inaad la jirto kuwa ooya, Oo la baroorta kuwa baroorta.

35 Ha ka raagin inaad bukaanka soo booqato, waayo, taasuu waxay kaa dhigi doontaa kuwo lagu jecel yahay.

36 Wax alla wixii aad gacanta ku qaadatid, xusuuso ugu dambaysta, oo weligaa ma aydaan xumaan.

CUTUBKA 8

- 1 Nin xoog badan ha la diririn waaba intaasoo aad gacantiisa ku dhacdaa.
- 2 Ha khilaafin nin taajir ah yuusan kugu miisaan yeellan, waayo, dahab baa baabbi'iyey kuwa badan, oo boqorrada qalbigoodana wuu qalloociyey.
- 3 Ha la diririn nin carrab badan, Oo dabkiisana qoryo ha ku guran.
- 4 Ha la jebin nin qallafsan, waaba intaasoo ay awowayaashaa ceeboobaan.
- Nin dembi ka soo noqda ha caayin, laakiinse xusuuso inaynu dhammaantayo istaahilo.
- Ninna ha sharafjabin markuu da' weynaado, waayo, xataa qaar naga mid ah way gaboobaan.
- 7 Ha ku rayrayn cadowgaaga weyn oo dhintay, laakiinse xusuuso inaynu dhammaanteen dhimanno.
- Kuwa xigmadda leh hadalkooda ha quudhsan, laakiinse maahmaahyadooda bar, waayo, iyaga waxaad ka baran doontaa edbinta iyo sidii loogu adeegi lahaa kuwa waaweyn.
- 9 Waayeellada hadalka ha ka tegin, waayo, iyagu awowayaashood bay wax ka barten, oo iyaga waxaad ka baran doontaa waxgarasho, oo waxaad u jawaabi doontaa hadba wixii la rabo.
- 10 Dembilaha dhuxusha ha shidin, Waaba intaasoo aad ku gubtaa ololka dabkiisa.
- 11 Ha u cadhoon nin shar leh hortiisa, waaba intaasoo uu u gaadaa inuu erayadaada dabin ku xidho.
- 12 Ha deynina kan adiga kaa xoog badan; Waayo, haddaad wax amaahiso, ku xisaabi inaad lumisay.
- 13 Waa inaad dammiin ka sii qaadin xooggaaga, waayo, haddaad dammiintid, iska jir inaad bixiso.
- 14 Garsoore dacw ha la gelin; waayo, waxay isaga ugu xukumi doonaan si waafaqsan sharaftiisa.
- 15 Nin geesi ah jidka ha u marin waaba intaasoo uu kugu cadhoodaa, waayo, siduu doonayo ayuu yeeli doonaa, oo adna waxaad isaga ugu halligan doontaa nacasnimadiisa.
- 16 Nin cadhaysan ha la diririn, oo meel cidla ah ha u raacin, waayo, dhiiggu hortiisa waxba kuma aha, oo meel aan innaba caawinaynna wuu ku afgambiyo doonaa.
- 17 Nacas ha la tashan; waayo, isagu talada ma xajin karo.
- 18 Shisheeye hortiisa wax qarsoon ha ku samaynina; waayo, ma ogid wuxuu soo bixin doono.
- Nin walba qalbigaaga ha u furin, waaba intaasoo uu si miyir qaba kuugu abaalgudaa.

CUTUBKA 9

- 1 Ha ka hinaasin naagta laabtaada ku jirta, oo naftadaadana ha baryin wax xun.
- Naftaada ha siinina naag ay cagteeda saarto maalkaaga.
- 3 Ha la kulmin dhillo, waaba intaasoo aad dabinnadeeda ku riddaa.
- 4 Ha in badan la socon naag gabayaa ah, waaba intaasoo ay isku daygeeda lagu qabtaa.
- 5 Gabadha ha fiirin, Si aadan ugu dhicin waxyaalaha qaaliga ah oo iyada ku jira.
- 6 Naftaada ha siinina dhillooyin, yaadan dhaxalkaagu lumin.
- 7 Ha hareerhiinna ku fiirin jidadka magaalada, oo meel cidladeeda ah ha ku warwareegin.

8 Indhahaaga naag qurxoon ka sii jeedi, oo mid kale quruxdeeda ha fiirin; Waayo, qaar badan ayaa lagu khiyaaneeyey quruxda dumarka; Waayo, kan jacaylku wuxuu u shidmaa sida dab oo kale.

9 Ha la fadhiisan nin kale naagtiis, oo gacmahaagana ha la fadhiisan, oo lacagtaada iyada ha kula bixin khamriga aawadeed. Waaba intaasoo qalbigaagu iyada u soo jeedsadaa, Oo aad doonistaada aawadiis ku baabba'aa.

10 Saaxiibkii hore ha ka tegin; Waayo, kan cusubu la mid ma aha. saaxiibka cusubu waa sida khamri cusub; markuu gaboobona waxaad ku cabbi doontaa farxad.

11 Dembilaha ammaantiisa ha ka hinaasin, Waayo, garan maysid waxa ugu dambaystiisa ahaan doona.

12 Ha ku farxina waxa cibaadalaawayaashu ku farxaan. laakiinse xusuusnow inayan iyaga ciqaabla'aan qabrigooda gelin.

13 Ka fogee ninka wax dili kara; sidaas daraaddeed waa inaad ka shakin cabsida dhimashada, oo haddaad u timaado, eed ha samayn, waaba intaasoo uu markiiba nafta kaa qaada. Xusuusnow inaad dabino ku dhex socoto, oo aad kor marayso derbiyada magaalada.

14 Oo intaad karaysid, deriskaaga qiyaas, oo kuwa caqliga leh la tasho.

15 Hadalkaagu kuwa xigmadda leh ha la jiro, Oo hadalkaaga oo dhammuna ha la jiro sharciga Ilaaha ugu sarreeya.

16 Oo niman xaq ahu ha kula cuneen oo ha kula cabbeen; Faankaagu ha ahaado Rabbiga ka cabsashadiisa.

17 Waayo, kan saanac ahu gacantiisa waa lagu ammaani doonaa, Oo kan dadka u taliyana waa la ammaani doonaa hadalkiisa.

18 Ninkii carrabka lahu magaaladiisa waa ku khatar. Oo kii afkiisa ku degdega waa la neceb yahay.

CUTUBKA 10

1 Xaakinkii caqli lahu dadkiisuu wax bari doonaa; Dawladnimada nin caqli lehna si fiican baa loo maamulaa.

2 Sida uu isaga qudhiisu yahay xaakinka dadka, sidaas oo kale ayaa saraakiishu yihiin; iyo ninka magaalada madaxda u ah caynkee buu yahay kuwa dhex deggan oo dhammu waa taas.

Boqorka aan caqli lahaynu dadkiisuu baabbi'iyaa; Laakiinse xigmadda kuwa amarka leh aawadeed ayaa magaalada loo degi doonaa.

4 Xoogga dhulku wuxuu ku jiraa gacanta Rabbiga, oo wakhtigiisa wuxuu ka sarraaysiin doonaa mid waxtar leh. Barwaaqadu waxay ku jirtaa gacanta Ilaah, Oo sharaftiisana wuxuu saari doonaa culimmada.

6 Deriskaaga xumaan kasta ha ugu necbaabin; oo haba yaraatee waxba ha ku samayn dhaqamada dhaawacan.

7 Kibirku Ilaah iyo dadka hortooda waa ku neceb yahay, Oo midkood kastaaba dembi buu sameeyaa.

8 Maxaa yeelay, xadgudubyo iyo dhaawacid iyo maal khiyaano lagu helo aawadeed ayaa boqortooyada dad kale looga beddelaa.

9 Bal maxaa dhulka iyo dambasku ugu faanaan? Nin hunguri weynu wax ka shar badan ma jiro, waayo, kanu waa naftiisu inay iibiso. Waayo, intuu nool yahay ayuu xiidmihiisii iska tuurayaa.

10 Dhaqtarkii cudurkii dheeraa buu gooyay; oo kii maanta boqor noqdaa wuu dhiman doonaa.

11 Waayo, nin markuu dhinto wuxuu dhaxli doonaa waxa gurguurta, iyo dugaagga, iyo dirxiyada.

12 Kibirka bilowgiisa waa markii qof Ilaah ka tago, Oo qalbigiisuna uu ka soo noqday kii uumay.

13 Waayo, kibirku waa bilowgii dembiga, oo kii haystaa wuxuu soo shubi doonaa karaahiyo;

14 Rabbigu carshiyadii amiirro kibir buu hoos u riday, Oo kuwii camalka qabowna meeshoodii buu taagay.

15 Rabbigu waa rujiyey quruumaha kibirka leh xididdadii, Oo kuwa hooseeyana wuxuu ku beeray meeshoodii.

16 Rabbigu wuu afgembiyay quruumaha waddamadoodii, Oo tan iyo aasaaskii dhulkaba.

17 Oo qaarkood wuu kaxeeyey oo baabbi'iyey, Oo xusuustoodiina dhulkuu ka baabbi'iyey.

18 Kibirka ragga aawadiis looma samayn, Oo kuwa naag ka dhashay cadhona looma samayn.

19 Kuwa Rabbiga ka cabsadaa waa abuur run ah, oo kuwa isaga jecelna waa abuur sharaf leh. Kuwa amarrada ku xadgudbaa waa abuur khiyaano leh.

20 Walaalaha dhexdooda madaxda waa laga ciseeyaa; Sidaas oo kalay yihiin kuwa Rabbiga hortiisa ka cabsada.

21 Rabbiga ka cabsashadiisu waxay hor socotaa in amarka la helo;

22 Hadduu taajir yahay, ama sarreeyo iyo hadduu miskiin yahayba, Waxaa ammaantoodu tahay Rabbiga ka cabsashadiisa.

23 Ma wanaagsana in la quudhsado miskiinka waxgarashada leh; Ma habboona in nin dembi leh la weyneeyo.

24 Oo waxaa la sharfin doonaa rag waaweyn iyo xaakinno iyo taliyayaal; Weliba mid iyaga ka weyn ma jiro mid Rabbiga ka cabsada.

25 Kuwa caqliga lahu waxay u adeegi doonaan addoonka xigmadda leh, Oo kii aqoon lahuna ma calool xumaan doono.

Shuqulkaaga ha ku weynaamin; Hana faanin wakhtiga aad cidhiidhi ku jirto.

27 Kii isweyneeya oo kibis u baahan ayaa ka roon oo wax walba u hawshooda.

28 Wiilkaygiyow, naftaada si qabow ku ammaani, Oo waxaad u maamuusi si waafaqsan derejadeeda.

29 Bal yaa xaq ka dhigi doona kii naftiisa ku dembaabaa? Bal yaa cisayn doona kan naftiisa khiyaaneeya?

30 Miskiinka waxaa lagu maamuusaa xirfaddiisa, oo taajiriintana waxaa lagu maamuusaa maalkiisa.

31 Kii miskiinnimo la maamuusaa, intee buu taa ka sii weynaan lahaa? Oo kii taajirnimu ku ceeboobay, intee buu caydhnimo ahaan doonaa?

CUTUBKA 11

1 Xigmaddu kan hooseeya madaxay kor u qaadaa, Oo waxay fadhiisataa niman waaweyn dhexdooda.

2 Nin quruxdiisa ha ku ammaanin; Ninna muuqashadiisa ha ka karhin.

3 Shinnidu waa ku yar tahay sida dukhsiga; Laakiin midhaheeda ayaa ah waxyaalaha ugu sarreeya ee macaan.

4 Ha ku faanin dharkaaga iyo dharkaaga, oo ha is weynaysiin maalinta sharafta, waayo, Rabbiga shuqulladiisu waa yaab badan yihiin, Oo shuqulladiisuna way ku qarsoon yihiin dadka dhexdiisa.

5 Boqorro badan baa dhulka fadhiistay; oo mid aan weligii loo malaynayn ayaa taajkii gashaday.

6 Rag badan oo xoog badan baa aad loo ceebeeyey; kii sharafta lahaana waxaa loo gacan geliyay rag kale.

7 Ha canaanan intaanad runta tijaabin, Horta garo, dabadeedna canaano.

8 Ha jawaabin intaanad sababta maqlin, Oo dadka hadalkooda ha kala dhex gelin.

9 Wax aan kugu saabsanayn ha ku diririn; Oo dembilayaasha ha la fadhiisan xukunka.

10 Wiilkaygiyow, arrimo badan ha ku dhex darin, waayo, haddaad wax badan ku farageliso, eedla'aan maysid; Haddaad raacdona ma aad heli doontid, oo cararna kuma baxsan doontid.

11 Waxaa jira mid fooshii, oo xanuunsada, oo degdegaya, oo haddana aad uga sii dambeeya.

12 Oo haddana waxaa jira mid kale oo gaabiya, oo gargaar u baahan, oo itaal daran, oo saboolnimo miidhan ah. Laakiinse isha Rabbigu isagay wanaag ku fiirisay, Oo wuxuu isaga ka taagay hoosaysigiisii.

13 Madaxiisiina wuxuu kor uga qaaday dhibka; Sidaas daraaddeed kuwii arkay way la yaabeen.

14 Barwaaqo iyo dhibaato, iyo nolol iyo geeri, iyo faqri iyo maalba xagga Rabbigay ka yimaadeen.

15 Xigmadda iyo aqoonta iyo sharciga waxgarashada waxay ka yimaadaan xagga Rabbiga;

16 Bilowgii waxaa la jiray qalad iyo gudcur, oo dembilayaashana way la duugi doonaan.

17 Rabbiga hibodiisu waxay la jirtaa kuwa cibaado leh, Oo raallinimadiisuna way barwaaqoobi doontaa weligeed.

18 Waxaa jira mid digtoonaantiisa iyo qaniisadiisa ku taajirsan, oo taasu waa qaybta abaalgudkiisa.

19 Oo isagu wuxuu yidhi, Nasasho baan helay, oo haddeerna waxaan ka cuni doonaa alaabtayda had iyo goor; Laakiin isagu garan maayo wakhtiga isaga ku iman doono, iyo inuu waxyaalahaas u daayo kuwa kale oo uu dhiman doono.

20 Axdigaaga ku adkaada, oo la hadal, oo shuqulkaaga ku gaboow.

21 Shuqullada dembilayaasha ha la yaabin. laakiinse Rabbiga isku hallee oo hawshaada ku adkayso;

22 Rabbiga barakadiisu waxay ku jirtaa kuwa xaq ah abaalgudkiisa, Oo dhaqso buu barakadiisa u soo barwaaqeeyaa.

23 Ha odhan, Waa maxay faa'iidada adeegiddaydu? Oo maxaa wanaag ah oo aan heli doonaa hadhow?

24 Haddana ha odhanina, Wax badan baan haystaa, oo wax badan baan haystaa, haddaba bal maxaa xumaan ah oo aan dabadeed heli doonaa?

25 Maalinta barwaaqada waxaa la illoobay dhibka, oo maalinta dhibkana mar dambe barwaaqo lama xusuusto.

26 Waayo, maalinta dhimashadu waa u fududdahay Rabbiga inuu nin ugu abaalgudo sidii jidadkiisu ahaayeen.

27 Dhibaatada saacadda ku jirta ayaa nin illoowda raaxaysi, Oo ugu dambaysta falimihiisa waa la soo bandhigaa.

28 Midna ma barakoobi intuusan dhiman ka hor, waayo, nin waa laga garan doonaa carruurtiisa.

Nin waluba gurigaaga ha soo gelin, waayo, ninka khiyaanada badanu wax buu leeyahay.

30 Qalbiga kuwa kibirka lihi waa sida hadhuudh qafis la qabtay oo kale; Oo sida basaas buu u fiiriya dhicidaada.

31 Waayo, isagu wuu gaadaa, oo wanaagu sharka u beddelaa, Oo waxyaalihii ammaanta lahuna waxay kugu cedayn doontaa.

32 Dhibiil dab ah waxaa ka shidma taallo dhuxul ah, Oo nin dembi lehna wuxuu gaadaa inuu dhiig daadiyo.

33 Iska jir ninka wax sharka ah, waayo, isagu xumaan buu sameeyaa. waaba intaasoo uu idinku soo dejiyaa ceeb weligeed ah.

34 Shisheeye gurigaaga soo geliya, oo isna wuu ku dhibi doonaa, oo wuxuu kaa leexin doonaa kaaga.

CUTUBKA 12

1 Markaad wanaag samayso, ogow kaad u samaynayso; sidaas darteed waa lagugu mahadcelin doonaa faa'iidooyinkaaga.

2 Ninkii cibaado leh wanaag u samee, oo waxaad heli doontaa abaalgud. oo haddaanu isaga ka iman, kan ugu sarreeya xaggiisa.

3 Wax wanaag ah uma iman karo kan sharka ku socda, Ama ka aan sadaqada bixin.

4 Nin cibaado leh sii, oo dembile ha caawinina.

5 Kii is-hoosaysiiya si wanaagsan u samee, laakiinse kuwa aan xaq ahayn ha siin. Kibistaada dib u celi oo ha siin, waaba intaasoo uu ku baabba'aa, waayo, waxaad heli doontaa wanaag laba jibbaar shar ah. lagu sameeyey isaga.

6 Waayo, Kan ugu sarreeya dembilayaasha wuu neceb yahay, oo kuwa sharka lehna wuu u aargudi doonaa, Oo wuxuu iyaga ka ilaalin doonaa maalinta weyn ee cigaabtooda.

7 Kuwa wanaagsan sii, oo dembilaha ha caawinina.

8 Saaxiib laguma garan karo barwaaqada, Oo cadowguna ma dabooli karo dhibaataada.

9 Nin markuu barwaaqaysan yahay cadaawayaashu way murugoon doonaan, Laakiinse markii uu dhibaataysan yahay saaxiibkii waa ka tegi doonaa.

10 Cadowgaaga weligaa ha isku hallaynina, Waayo, sharkiisu waa sida xuubka birtu u yahay oo kale.

11 Oo in kastoo uu is-hoosaysiiyey oo foororsaday, haddana aad u digtoonow oo ka digtoonow, oo waxaad isaga u noqon doontaa sidii adigoo muraayad indhaha ka masaxay, oo waxaad ogaan doontaa inaan miridhkiisii dhammaantiis tirtirin.

12 Isaga ha ag dhigin, waaba intaasoo markuu ku afgembiyaa uu meeshaada istaago. Midigtaada yuusan fadhiisan, waaba intaasoo uu damcay inuu ku fadhiisto, oo adna aad ugu dambaysta erayadayda xusuusatiid, oo lagugu mududaa.

13 Bal yaa u naxariisan doona falsameeye abeesada lagu qaniinay, amase kan dugaagga u soo dhowaada?

14 Haddaba kii dembile u taga oo dembiyadiisa ku nijaasobay, bal yaa u nixi doona?

15 Muddo yar wuu kula joogi doonaa, laakiin haddaad bilowdo inaad dhacdid, kaagama raagi doono.

16 Cadowgu bushimihiisa macaan buu ku hadlaa, Laakiinse wuxuu qalbigiisa ka fikiraa si uu god kuugu tuuro, Indhihiisuu ku ooyi doonaa, laakiinse hadduu wakhti helo, dhiig kama dhergi doono.

17 Oo hadday belaaayo idinku dhacdo, isagaad halkaas ka heli doontaan; Oo in kastoo uu iska dhigo inuu ku caawiyo, haddana wuu ku wiiqi doonaa.

18 Madaxa ayuu ruxi doonaa, oo sacabbada tumayn doonaa, oo aad buu u xanbaari doonaa, oo wejigiisuu beddelmi doonaa.

CUTUBKA 13

1 Kii daamur taabtaana wuu ku nijaasoobi doonaa; Oo kii nin kibir leh wehel la noqdaa wuxuu la mid noqon doonaa.

2 Ha isku culaysin xooggaaga intaad nooshahay; oo innaba wehel ha la yeelanin mid adiga kaa xoog badan oo ka hanti badan; Waayo, mid haddii mid kale lagu dhufto, wuu jabi doonaa.

3 Taajirku wax buu xumaan sameeyey, laakiinse wax buu cabsiiyaa, miskiinka waa la dulmiyaa, oo haddana waa inuu baryo.

4 Haddaad faa'iido u tahay, wuu ku isticmaali doonaa, laakiinse haddaad waxba haysan, wuu ku dayrin doonaa.

5 Haddaad wax haysatid, wuu kula noolaan doonaa, Hubaal wuu ku qaawin doonaa, kamana uu xumaan doono.

6 Oo hadduu wax kuu baahdo wuu ku khiyaanayn doonaa, oo wuu ku dhoolla caddayn doonaa, oo wuu ku rajo dhigi doonaa; Si wanaagsan buu kuugu sheegi doonaa, oo wuxuu ku odhan doonaa, Maxaad doonaysaa?

7 Oo cuntadiisa wuu kugu ceebayn doonaa, ilaa uu laba ama saddex jeer ku jiido, oo dabadeed wuu kugu qosli doonaa, oo markuu ku arko wuu kaa tegi doonaa, oo madaxa buu kuu ruxayn doonaa.

Iska jir yaan laydin khiyaanayn oo farxaddaada lagu dejin.

9 Haddii nin xoog badanu kuu yeedho, dib isu noqo, oo si ka badan ayuu kuugu yeedhi doonaa.

10 Waa inaad isaga ku cadaadin, waaba intaasoo aad dib u noqotaan; Meel fog ha istaagin, waaba intaasoo lagu illowdaa.

11 Ha isku dayin in lagula simo isaga, oo hadalladiisa badanna ha rumaysan;

12 Laakiinse si naxariisdarro ah ayuu erayadaada u kaydin doonaa, oo inuu wax ku yeelo oo uu xabsi kugu xidho iska dayn maayo.

13 Fiirso oo si wanaagsan u digtoonow, waayo, waxaad ku socotaa khatarta afgembigaaga. Markaad waxan maqashid hurdadaada toos.

14 Noloshadaa oo dhan Rabbiga jeclaada, Oo isaga u bari badbaadintaada.

15 Bahal waluba wuxuu jecel yahay kiisa oo kale, Oo nin kastaaba waa jecel yahay deriskiisa.

16 Inta jidh leh oo dhammi waxay isku raacaan si caynkooda ah, Oo ninkuna wuxuu ku dhegganaan doonaa kan oo kale.

17 Bal maxaa xidhiidh la leeyahay yeey iyo wanka? sidaas oo kale dembiiluhu wuxuu la jiraa kuwa cibaado leh.

18 Maxaa heshiis ah oo dhex maray waraabaha iyo eyga? Oo maxaa nabad ah oo ka dhexeeya taajirka iyo masaakiinta?

19 Sida dameerdibadeedka uu libaaxa cidlada ugu ugaadhsado, oo taajiriintuna sidaasoo kalay masaakiinta u cunaan.

20 Sida kuwa kibirka badanu is-hoosaysiinta u neceb yihiin, oo taajiriintuna sidaasoo kalay masaakiinta u karraan.

21 Taajirku markuu bilaabo inuu dhaco saaxiibbadiis way kacaan, Laakiinse miskiinka markuu dhaco saaxiibbadiis

22 Nin taajir ah goortuu dhoco, caawiyayaal badan buu leeyahay. Wax aan lagu hadlin ayuu ku hadlaa, laakiin dad baa xaq ka dhiga. Si xigmadaysan buu u hadlay, oo meelna ma uu lahayn.

23 Nin hodan ah markuu hadlo, nin waluba afkiisa ha qabsado, oo bal eega wuxuu leeyahay, daruuraha kor bay u qaadaan, laakiin miskiinku hadduu hadlo waxay

yidhaahdaan, Kanu waa ayo? Oo hadduu turunturoodona way ku caawin doonaan inay afgembiyaan.

24 Kii aan dembi lahayn maalkiisu waa u roon yahay, Oo caydhnimaduna waa shar shar ku ah kuwa sharka leh afkooda.

25 Nin qalbigiisu wejigiisuu beddelaa, hadduu wanaag yahay iyo hadduu shar yahayba, Oo qalbigii faraxsanu wejiguu nuuriyaa.

26 Wejiga faraxsani waa calaamad muujinaysa qalbi barwaaqo ku jira; Maahmaahyadii oo la helayna waa daalin qalbiga ka shaqeeya.

CUTUBKA 14

1 Waxaa barakaysan ninkii aan afkiisa ku simbiririxan, Oo aan lagu tusin dembiyada badnaantiisa.

2 Waxaa barakaysan kii qalbigiisu aanu xukumin, Oo aan ka rajo dhigin inuu Rabbiga rajo ka qabto.

3 Kii miskiin ah maal uma wanaagsana, haddaba bal maxaa nin xaasid ah lacag ku sameeyaa?

4 Kii naftiisa wax u soo urursadaa, mid kale buu wax u urursadaa, Oo maalkiisana wuxuu ku baabbi'in doonaa rabshad.

5 Kii naftiisa shar ku ah, bal yaa u roonaan doona? Oo alaabtiisu kuma farxi doono.

6 Mid ka xun ma jiro kii is xaasida; Oo tanuna waa abaalgudkii xumaantiisa.

7 Oo hadduu wanaag sameeyona, kama uu doono; oo ugu dambaysta wuxuu sheegi doonaa xumaantiisa.

8 Ninkii xaasid ahu il xun buu leeyahay; Wejigiisii wuu sii jeediyaa, oo dadka wuu quudhsadaa.

9 Ninkii hunguri weynu indhihiisu kama dhergaan qaybtiisa. Kii shar leh xumaantiisu naftiisuu engejiyaa.

10 Isha sharka lahu waxay ka masaysataa kibistiisa, Oo miiskiisana waa mid ka dayaa.

11 Wiilkaygiyow, inta itaalkaaga wax wanaagsan nafsaddaada u samee, oo Rabbiga u bixi qurbaankiisa.

12 Xusuuso inaan geeridu imanayn, Iyo inaan axdigii She'ool lagugu muujin.

13 Intaadan dhiman saaxiibkaa wax u wanaagsan u samee, oo gacantaada u fidi intii aad awooddo oo isaga u.

14 Maalinta wanaagsan ha isku khiyaanayn, Oo damaca wanaagsan yuusan ku dhaafin.

15 Miyaanad dhibkaaga u dayn mid kale? Mase hawshaadii saami lagu qaybsan lahaa?

16 Sii, oo qaado, oo naftaada quduus ka dhig; Waayo, qabriga cunto macaan laguma raadiyo.

17 Inta jidh leh oo dhammu waxay u duugoobeen sidii dhar oo kale, waayo, axdigii tan iyo bilowgii wuxuu ahaa, Adigu waxaad u dhiman doontaa dhimasho.

18 Sida caleemaha cagaarka ah oo geed qaro weyn ku kor yaal ayaa qaar u soo dhaceen qaarna ka baxaan. Sidaas oo kale qarniga hilibka iyo dhiigga mid baa dhammaan doona, mid kalena waa dhashay.

19 Shuqul kastaa wuu qudhmi doonaa oo baabba'aa, oo midiidinkiisuna waa iska tegi doonaa.

20 Waxaa barakaysan ninkii waxyaalaha wanaagsan xigmadda kaga fikiraa, Oo waxyaalaha quduuska ah waxgarashadiisa kaga fikiraa.

21 Kii jidadkeeda qalbigiisa uga fiirsada, Oo waxyaalo qarsoonaa wuu garan doonaa.

22 iyada u daba gal sida mid raad raacda, oo jidadkeeda ku gaada.

23 Kii daaqadaheeda ka galaa wuxuu maqli doonaa albaabkeeda.

24 Kii gurigeeda ag seexdaa waa inuu derbiyadeeda ku dhejiyaa.

25 Isagu waa inuu teendhadiisa ka dhistaa agteeda, oo ha seexdo hoy waxyaalo wanwanaagsan yaal.

26 Carruurtiisa wuxuu dhigi doonaa hoygeeda, Oo wuxuu seexday laamaheeda hoostooda.

27 iyada aawadiis ayuu kulaylka ka dabooli doonaa, Oo ammaanteedana wuxuu dhex joogi doonaa.

CUTUBKA 15

1 Kii Rabbiga ka cabsadaa wax wanaagsan buu samayn doonaa, Oo kii sharciga yaqaanna waa heli doonaa iyada.

2 Oo sidii hooyo oo kale ayay ula kulmi doontaa, oo waxay u aqbali doontaa sidii naag bikrad ah oo uu qabo.

3 Waxay isaga ku quudin doontaa kibista waxgarashada, Oo waxay isaga siin doontaa waraabinta biyaha xigmadda.

4 Isagaa lagu dul joogi doonaa iyada, mana uu dhaqaaqi doono; iyaday isku hallayn doonaan, mana ay ceeboobi doonaan.

Oo waa inay isaga ka sarraaysiisaa deriskiisa, Oo shirka dhexdiisa ayay afkiisa kala qaadi doontaa.

6 Oo wuxuu heli doonaa farxad iyo taaj rayrayn, oo iyana waxay dhaxalsiin doontaa magic weligiis waaraya.

7 Laakiinse nimanka nacasyadu iyada ma ay gaadhi doonaan, Oo dembilayaashuna ma arki doonaan iyada.

8 Waayo, iyadu kibir way ka fog tahay, oo niman beenaalayaal ahuna ma xusuusan karaan iyada.

9 Kan dembilaha afkiisa ammaani kuma laha, waayo, xagga Rabbiga kama uu soo dirin.

10 Waayo, waxaa lagu ammaani doonaa xigmadda, Oo Rabbiguna wuu barwaaqoobi doonaa.

11 Ha odhan, Rabbiga aawadiis baan ku dhacay, waayo, ma aha inaad samayso wuxuu neceb yahay.

12 Ha odhan, Isagu wuu i qalday, waayo, isaga uma baahna ninka dembiga leh.

13 Rabbigu waa karaahiyo oo dhan; Kuwa Ilaah ka cabsadana ma jecla.

Isagu tan iyo bilowgii nin buu sameeyey, Oo wuxuu ku daayay gacanta taladiisa;

15 Haddaad doonaysid, inaad qaynuunnada xajisid oo aad samaysid aamin la aqbali karo.

16 Dab iyo biyo ayuu hortaada dhigay, Gacantaada u fidi haddaad doonayso.

17 Dadka waxaa ka horreeya nolol iyo geeri; hadduu doonona waa la siin doonaa.

18 Waayo, xigmadda Rabbigu waa weyn tahay, oo isagu waa xoog badan yahay, oo wax walba buu fiiriyaa.

19 Oo indhihiisuna waxay fiiriyaan kuwa isaga ka cabsada, Oo isagu waa yaqaan shuqul kasta oo dadka.

20 Isagu ninna kuma amrin inuu wax shar ah sameeyo, oo ninna dembi ma uu siin.

CUTUBKA 16

1 Ha damcin carruur badan oo aan waxtar lahayn, Oo carruur aan cibaadalaawayaal ahuna ha ku farxina.

2 In kastoo ay bataan, ha ku rayraynina, in cabsida Rabbiga ay iyaga la jirto mooyaane.

Nolosha ha isku hallaynina, oo maalkooda badanna ha u eegin, waayo, mid xaq ah ayaa kun ka sii wanaagsan; Intii

cibaadalaawayaal la lahaan lahaa waxaa ka roon inaad carruur la'aan dhintaan.

4 Waayo, kii waxgarashada leh magaaladu way ka buuxsami doontaa, Laakiinse xigaalka sharrowgu haddiiba wuu baabba'ayaa.

Waxyaalo badan oo caynkaas ah ayaan indhahayga ku arkay, Oo dhegtayduna waxay maqashay waxyaalo kuwan ka waaweyn.

6 Ururka cibaadalaawayaasha dhexdooda ayaa dab lagu shidi doonaa. Quruun caasiyoobay cadho baa dab lagu shiday.

7 Isagu ma uu nabad gelin kuwii hore oo Rafaad ahaa, Oo ku dhacay xoogga nacasnimada.

8 Oo umana uu tudhayn meeshuu Luud qariibka ku ahaa, laakiinse wuu karhay iyaga, kibirkoodii aawadiis.

9 Uma uu nixin dadkii halaagga ahaa, Oo dembigoodii lagu kaxaystay.

10 Ama lix boqol oo kun oo nin oo lug ah, kuwaas oo ku soo ururay calool adayggooda.

11 Oo hadduu dadka ku dhex jiro mid madax adag, hadduu taqsiir la'aan ka baxsado waa yaab, waayo, waxaa isaga la jira naxariis iyo cadho; Isagu waa u xoog badan yahay inuu cafiyo oo cadho ku shubo.

12 Sida naxariistiisu weyn tahay, ayuu canaantiisuna tahay, Oo isagu wuxuu nin ku xukumaa siday shuqulkiisu ahaayeen

13 Dembiiluhu boolidaduu ku baxsan maayo, Oo kuwa cibaada leh dulqaadkooduna ma idlaan doono.

Shuqul kasta oo naxariista jid u sameeya, waayo, nin kastaa wuxuu heli doonaa sida shuqulkiisu yahay.

15 Rabbigu waa sii qallafiyey Fircoon si uusan u aqoon isaga, Si ay shuqulladiisa xoogga badan dunida u ogaadaan.

16 Naxariistiisu waxay u caddahay makhluuqaad kasta; Oo nuurkiisiina gudcur buu kaga soocay dheemman.

17 Ha odhan, Rabbigaan iska qarin doonaaye, haddaba miyuu midna xagga sare iga soo xusuusan doonaa? Dad badan dhexdooda laguma soo xusuusan doono, waayo, naftaydu maxay ku jirtaa makhluuqa aan dhammaadka lahayn?

18 Bal eega, cirka, iyo samada samooyinka, iyo moolka, iyo dhulka, iyo waxa ku jira oo dhammuba way wada dhaqaaqi doonaan markuu soo booqan doono.

19 Oo Rabbigu markuu iyaga fiiriyo ayay buuraha iyo aasaaska dhulku la ruxmaan gariir.

20 Qalbigaa waxyaalahan istaahila ugama fikiri karo, Bal yaa jidadkiisa qaadi kara?

21 Waa duufaana aan ninna arki karin, Waayo, shuqulladiisa badidood waa qarsoon yihiin.

22 Bal yaa sheegi kara shuqullada caddaaladdiisa? Yaase u adkaysan kara? Waayo, axdigiisu waa fog yahay, oo imtixaamkiisuna waa ugu dambaysta.

23 Kii waxgarasho u baahanu wuxuu ka fikiri doonaa wax aan micne lahayn, Oo ninkii nacas ahu khiyaano buu ku fikiraa.

24 Wiilkaygiyow, i maqal, oo aqoonta baro, oo erayadaydana qalbigaaga ku fiirso.

25 Waxaan muujin doonaa wax baridda miisaanka, Oo aqoontiisana waan caddayn doonaa.

Shuqullada Rabbiga tan iyo bilowgii waxaa lagu sameeyey garsoorid, Oo waagii uu sameeyeyna isagaa qaybtiisii sameeyey.

27 Isagu shuqulladiisii wuu qurxiyey weligiis, Oo iyaga waxaa gacantiisa ku haya madax iyaga ka ab ka ab.

28 Middoodna mid kale kama hor istaago, Oo weligood eraygiisana ma ay addeeci doonaan.

29 Taas dabadeed Rabbigu wuxuu eegay dhulka, oo wuxuu ka buuxiyey barakooyinkiisa.

30 Noo cayn kasta ah ayuu wejigoodii ku deday; oo haddana way ku soo noqon doonaan.

CUTUBKA 17

1 Rabbigu nin buu ka abuuray dhulka, markaasuu haddana ku soo celiyey.

2 Oo wuxuu iyagii siiyey dhawr maalmood iyo wakhti gaaban, iyo weliba xoog ay ugu taliyaan waxyaalaha ku jira.

3 Keligood ayuu xoog ku dul qaatay, Oo ekaantiisa ayuu u sameeyey.

4 Oo binu-aadmiga cabsigiisa geliyey oo dhan, Oo wuxuu siiyey inuu xukumo dugaagga iyo haadda.

5 Oo waxay heleen adeegii shantii Rabbiga, oo meeshii lixaadna wuxuu iyagii siiyey waxgarasho, oo afkii toddobaadna wuxuu u fasiray kii qalbigiisa fasiri jiray.

6 Oo wuxuu iyaga siiyey talo, iyo carrab, iyo indho, iyo dhego, iyo qalbi.

7 Oo weliba wuxuu iyagii ka buuxiyey aqoontii waxgarashada, Oo wuxuu tusay wanaag iyo xumaan.

8 Intuu indhihiisa saaray ayuu qalbigooda saaray, Inuu iyaga tuso weynaanta shuqulladiisa.

Isagu wuxuu iyaga siiyey inay weligood falimihiisa yaabka badan ku faanaan, Si ay shuqulladiisa waxgarashada ugu sheegaan.

10 Oo kuwa la doortayna waxay ammaani doonaan magiciisa quduuska ah.

11 Oo weliba wuxuu kaloo iyaga siiyey aqoon, Oo sharciga nolosha dhaxal ahaan ayuu u siiyey.

12 Oo wuxuu iyagii la dhigtay axdi weligiis waara, Oo wuxuu tusay xukumadiisii.

13 Indhahoodu waxay arkeen haybadda ammaantiisa, Dhegohooduna waxay maqleen codkiisa ammaanta ah.

14 Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Xumaan oo dhan iska jira; oo nin waluba wuxuu amray deriskiisa.

15 Jidadkoodu hortisay yaalliin weligood, Oo innaba indhihiisa kama qarsoona.

16 Nin walba tan iyo yaraantiisii wuxuu u kacay shar; kama ay samayn karin qalbiyo jidh leh oo dhagax ah.

17 Waayo, kala qaybintii quruumaha dunida oo dhan ayuu amiir uga dhigay dad kasta; laakiinse reer binu Israa'iil waa qaybtii Rabbiga.

18 Isagu markuu curad yahay, ayuu edbin ku quudiyaa, Oo nuurka jacaylkiisuu siiyaa kama dayriyo isaga.

19 Haddaba sidaas daraaddeed shuqulladooda oo dhammu waa sida qorraxda hortista taal oo kale, oo indhihiisuna had iyo goorba jidadkooday fiiriyaan.

20 Falimahooda xaqdarrada ah midna kama uu qarin isaga, Laakiinse dembiyadooda oo dhammu waxay yaalliin Rabbiga hortista

21 Laakiinse Rabbigu isagoo nimcaysan ayuu garanaya shuqulkiisa, mana dayrin, mana dayrin, laakiinse wuu u tudhay.

22 Nin sadaqadiisu waxay isaga la tahay sida shaabad, oo isagu wuxuu u dhawri doonaa wanaaggiisa sida isha inankeeda oo kale, oo wiilashiisa iyo gabdhihiisa ayuu toobad siin doonaa.

23 Dabadeedna wuu kici doonaa oo abaalgudi doonaa, oo abaalgudgoodiina wuxuu ku abaal marin doonaa madaxooda.

24 Laakiin kuwii toobadkeenay ayuu u soo celiyey iyaga, Kuwii dulqaadashada waayayna wuu qalbi qaboojiyey.

25 Rabbiga u soo noqda, oo dembiyadaada ka tag, Oo hortiisa ku bari, oo xumeeya.

26 Kan ugu sarreeya u soo noqda, oo xumaanta ka leexo, waayo, isagu wuxuu gudcurka idiin kaxayn doonaa iftiinka caafimaadka, oo waxaad aad u neceb tahay karaahiyo.

27 Bal yaa She'ool ku ammaani doona Kan ugu sarreeya, Inta nool oo mahad naqa?

28 Mahaddu waxay ka baabba'daa kuwii dhintay sida mid aan jirin oo kale, Kuwa nool oo qalbigoodu ka qummanu Rabbigay ammaani doonaan.

29 Rabbiga Ilaaheenna ahu naxariistiisu sidee bay u weyn tahay, iyo naxariistiisa kuwa quduuska ah isaga ugu soo noqda!

30 Waayo, wax waluba dadka kuma dhex jiraan, maxaa yeelay, Wiilka Aadanahu ma dhiman karo.

31 Maxaa qorraxda ka sii dhalaal badan? Weli nuurkeedu wuu gablan yahay; oo hilib iyo dhiig baa xumaan u malayn doona.

32 Isagu wuxuu fiiriyaa xoogga samada sare; Dadka oo dhammuna waa ciid iyo dambas keliya.

CUTUBKA 18

1 Kan weligiis jira, Isagu wax walba guud ahaan buu abuuray.

2 Rabbiga keligiis ahu waa xaq, oo isaga mooyaane mid kale ma jiro.

Isagu waa kan dunida ku xukuma timirta gacantiisa, oo wax waluba waxay addeecaan doonistiisa, waayo, isagu waa Boqorka wax walba, oo waxyaalaha quduuska ah nijaas buu ku kala qaybiyaa.

4 Bal yaa siiyey amar uu ku sheego shuqulladiisa? Bal yaa soo ogaan doona falimihiisa wanaagsan?

Bal yaa tirin doona xoogga haybaddiisa? Bal yaa naxariistiisa sheegi kara?

6 Shuqullada Rabbiga oo yaabka badanna innaba iyaga lagama qaadi doono, oo innaba innaba lama daari karo, oo dhulkoodana innaba lama ogaan karo.

7 Markii nin sameeyo wuu bilaabaa; markuu ka tagona wuu shakiyi.

8 Bal waa maxay dadku, muxuuse u adeegaa? Waa maxay wanaaggiisa iyo sharkiisu?

9 Wakhtiga nin waxa ugu badan waa boqol sannadood.

10 Sida dhibic biyo ah oo badda u soo baxa, Iyo sida dhagax quruurux cammuudda la barbar dhigo; Kun sannadood baa ilaa maalmaha daa'imka ah.

11 Haddaba sidaas daraaddeed ayaa Ilaah u dulqaatay iyaga, naxariistiisana wuu ku shubay iyaga.

12 Isagu wuxuu arkay oo gartay ugu dambaystoo inay shar tahay; sidaas daraaddeed ayuu naxariistiisa u badiyey.

13 Nin wuxuu u naxariistaa deriskiisa; Laakiinse Rabbigu naxariistiisu waxay dul saarnaan doontaa binu-aadmiga oo dhan. Isagu wuu canaantaa, oo koriyaa, oo wax baraa oo soo celiyaa siduu adhijir idihiisa u soo celinayaa oo kale.

14 Isagu waa u naxariistaa kuwa edbinta qaata, Oo xukumadiisa aad u doondoona.

15 Wiilkaygiyow, shuqulladaada wanaagsan ha iinna, Oo markaad wax siisona ha ku hadlin hadal aan fiicnayn.

16 Sow sayaxu kulaylka soo xoori maayo? sidaas oo kale eray ayaa ka roon hadiyad.

17 Bal eeg, sow eraygu sow ka roona hadiyad? laakiin labadooduba waxay la joogaan nin nimco leh.

18 Nacasku canaanan buu u canaanan doonaa, Oo kii hinaaso hadiyaddiisuna way indho beelaysaa.

19 Baro intaanad hadlin, oo isticmaal jidh jir ama weligaa jiran.

20 Inta aan caddaaladda la xukumin is- imtixaami, Oo maalinta ciqaabta waxaad heli doontaa naxariis.

21 Is-hoosaysiiya intaadan bukaan, Oo wakhtiga dembiyadana toobad keen.

22 Waxba yuusan kaa hor istaagin inaad nidarka bixiso wakhtigiisa, oo yuusan dib u dhigin jeeruu dhinto in xaq lagu caddeeyo.

23 Intaadan tukan, isdiyaari; Hana noqon sida mid Rabbiga jirraba.

24 Ka fiirsada wakhtiga ugu dambaysta cadhada iman doonta, iyo wakhtiga aarsashada markuu wejigiisa ka jeedin doono.

25 Markaad dheregto, xusuuso wakhtiga gaajo, Oo markaad taajir tahayna, ka fiirso saboolnimada iyo baahida.

26 Oo subaxda ilaa fiidka wakhtiga wakhtigu waa beddelmaa, oo wax walbana haddiiba Rabbiga hortiisaa lagu sameeyaa.

27 Ninkii caqli lahu wax kastaba wuu ka cabsan doonaa, oo maalinta dembaabtana xumaan buu iska ilaalin doonaa, laakiinse nacasku wakhti ma dhawro.

28 Nin kasta oo garasho lahu xigmad buu yaqaan, Oo kii iyada helayna wuu ammaani doonaa.

29 Oo kuwii hadalka garatayna naftoodiina caqli bay lahaayeen, Oo waxay ku hadleen maahmaahyo wanaagsan.

30 Ha raacin damacyadaada, laakiinse ka joogso damacyadaada.

31 Haddaad naftaada siiso waxa iyada ka farxiya, Waxay kaa dhigi doontaa wax lagu qoslo cadaawayaashaada ku dhiba.

32 Farxad badan ha ku farxina, Oo wanaagga ha ku xidhna.

33 Cunto markaad wax amaahato ha ku dawarsan, adigoo aan kiishaada waxba ku haysan, waayo, naftaadaad gaadsan doontaa, oo waa lagugula hadli doonaa.

CUTUBKA 19

1 Ninkii hawshoodaa oo sakhraannimo loo dhiibaa taajir ma ahaan doono, Oo kii wax yaryar quudhsadana aayar iyo aayar buu la dhici doonaa.

2 Khamriga iyo naaguhu waxay afgembiyaan ragga garashada leh, Oo kii dhillooyinka raacadana wuu quudhsan doonaa.

3 Oo isagay dhaxli doonaan aboor iyo dirxi, Oo nin geesi ah waa la qaadi doonaa.

4 Kii ammaanta u degdegaa waa miyir qabaa; oo kii dembaabaa naftiisuu ku xumaan doonaa.

5 Ku alla kii xumaan ku farxa waa la xukumi doonaa, Laakiinse kii raaxaysiga diidaa wuxuu naftiisa taaj u bixiyaa.

6 Kii carrabkiisa u talin karaa wuxuu noolaan doonaa dirirla'; Oo kii cayda necebna xumaantiisuu ka yaraan doonaa.

7 Mid kale waxa lagu sheegay ha u celin, oo weligaa si ka sii daran ma ahaan doontid.

8 Hadday tahay saaxiib ama cadow, ha ka hadlin nafta dadka kale; Haddaad karaysid xumaan la'aan ha muujin.

9 Waayo, wuu ku maqlay oo wuu ku fiiriyey, Oo markii wakhtigu yimaado wuu ku nebcaan doonaa.

10 Haddaad hadal maqashay, ha kula dhinto; oo dhiirranow, kuuma qarxin doonto.

11 Nacasku hadal buu ku foororsadaa sida naag ilmo foolanaysa oo kale.

12 Hadalkii nacaska calooshiisa ku jira waa sida fallaadh nin bowdada ku dhegan.

13 Saaxiib waani, mindhaa wuxuusan samayn, Oo hadduu saas sameeyeyna, yuusan mar dambe samayn.

14 Saaxiibkaa u waani, mindhaa muu odhan, hadduu leeyahayna, yuusan mar dambe ku hadlin.

15 Saaxiib waani, waayo, marar badan waa cay, oo war kasta ha rumaysan.

16 Waxaa jira mid hadalkiisa simbiriraxa ah, laakiinse aan qalbigiisa ka soo bixin; Waa kuma kan aan carrabkiisa ku xumaan?

17 deriskaaga waani intaadan u hanjabin; idinkoo cadhoon, oo meel ka dhig sharciga Ilaaha ugu sarreeya.

18 Rabbiga ka cabsashadiisu waa tallaabada ugu horreysa oo isaga la aqbalo, Oo xigmaddana waxay heli doontaa jacaylkiisa.

19 Aqoonta qaynuunnada Rabbiga waa cilmiga nolosha, oo kuwa sameeya waxyaalaha isaga ka farxiya waxay heli doonaan midhaha geedka dhimashola'aanta.

20 Rabbiga ka cabsashadiisu waa xigmad oo dhan; Oo xigmadda oo dhan waxaa ku jira oofinta sharciga iyo aqoonta awoodiisa.

21 Haddii addoonku sayidkiisa ku yidhaahdo, Anigu waxaad doonto yeeli maayo; Oo in kastoo uu dabadeed sameeyo, wuu ka cadhaysiiyey kii isaga quudiyaa.

22 Aqoonta sharnimadu xigmad ma aha, Oo mar kastaba talada dembilayaashana miyir ma aha.

23 Waxaa jira xumaan iyo isla karaahiyo; Oo waxaa jira nacas xigmad jecel.

24 Kii waxgarasho yar lahu, oo Ilaah ka cabsadaa waa ka wanaagsan yahay kan xigmadda leh oo ku xadgudba Ilaaha ugu sarreeya sharciga.

25 Waxaa jira khiyaano wanaagsan, oo isna waa xaqdarro. Oo waxaa jira mid u soo leexday inuu xukumo; Oo waxaa jira nin xigmad leh oo garsoorid xaq ka dhiga.

26 Waxaa jira nin shar ah oo madaxiisa isku deldela oo murugaysan. laakiin gudaha waxaa ka buuxa khiyaano.

27 Oo intuu wejigiisa hoos u ridaa, oo sidii isagoo aan waxba maqlayn, Meel aan la garanayn ayuu xumaan kugu samayn doonaa intaadan ogaanin.

28 Oo haddii itaalla'aantiisa laga reebo inuu dembaabo, laakiin goortuu wakhti helo ayuu shar samayn doonaa.

29 Marka aad isaga la kulanto nin waxaa lagu garan karaa muuqiisa, Oo kii wejigiisa waxgarashadana laga garan karaa.

30 Nin dharkiisa, iyo qosolka xad dhaafka ah, iyo socodka ayaa soo caddeeya wuxuu yahay.

CUTUBKA 20

1 Waxaa jira canaan aan wanaagsanayn, Oo haddana waxaa jira nin afkiisa iska celiya, oo isna caqli buu leeyahay.

2 In si qarsoon loo cadhoodo in la canaanto aad bay uga wanaagsan tahay, Oo kii dembigiisa qirtaana xumaan baa laga badbaadin doonaa.

3 Sidee bay u wanaagsan tahay markii lagu canaanto inaad toobad keento! waayo, sidaasaad ka baxsan doontaa dembi ula kac ah.

4 Sida bohonku damaciisu yahay inuu bikrad ubaxa ka gooyo; Waa sidaas oo kale kii xukunka dulmi ku sameeyaa.

5 Waxaa jira mid iska aamusa oo waxaa lagu helaa isagoo caqli leh, Oo mid kalena cay buu ku necbaa.

6 Nin baa carrabkiisa xajiya, waayo, ma uu jawaabo, Oo midna wuu iska aamusaa isagoo wakhti garanaya.

7 Ninkii caqli lahu carrabkiisuu isku qabsan doonaa ilaa uu fursad arko, Laakiinse khaayinnada iyo nacasku wakhti kama fiirsadaan.

8 Kii erayo badan ku hadlaa waa la karaahiyey; oo ku alla kii amarka isku qaataa waa la nebcaan doonaa.

9 Waxaa jira dembiilayaal si wanaagsan ugu liibaanay waxyaalaha sharka ah; waxaana jira faa'iido u rogmatay khasaare.

10 Waxaa jirta hadiyad aan waxba kuu tari doonin; waxaana jirta hadiyad abaalkedu yahay labanlaab.

11 Waxaa jira hoosnimo sharaftii aawadeed; Oo waxaa jira mid madaxiisa hoos u qaada.

12 Waxaa jira mid wax badan ku iibsada oo toddoba jibbaar ku bixiya.

13 Kii caqli lahu hadalkiisa buu ku jecel yahay, Laakiinse nimcooyinkii nacasyadu waa shubmi doonaan.

14 Nacaska hadiyaddiisu waxba kuu tari maayo markaad haysato; Weliba mid ka hinaaso baahidiisa, waayo, wuxuu sugayaa inuu wax badan mid uun ku helo.

15 Wax yar buu bixiyaa, wax badanna wuu canaantaa; Wuxuu afka u kala qaaday sida mid qaylinaya; Maanta wuu amaahiyaa, berrina wuu weyddiisan doonaa. Midkaas oo kale waa in Ilaah iyo dadkuba nebcaadaan.

16 Nacasku wuxuu yidhaahdaa, Saaxiibbo ma lihi, Oo falimaadkayga wanaagsan oo dhan kuma mahad naqi doono, Oo kuwa kibistayda cunaana wax bay iga sheegaan.

17 Immisa jeer baa lagu qosli doonaa quudhsasho? maxaa yeelay, wuxuu leeyahay si qumman uma garanayo; oo waxay isaga la tahay sidii isagoo aan haysan.

18 In dhul sallax ah lagu simbiririyo ayaa ka wanaagsan in carrab lagu simbiriro, Sidaas daraaddeed kuwa sharka leh dhiciddoodu dhaqso bay u iman doontaa.

19 Sheekada aan wacnayn waxay ku jiri doontaa afka kuwa aan xigmadda lahayn.

20 Xukunkii xigmadda lahaa markuu afka nacaska ka soo baxo waa la diidi doonaa. waayo, isagu hadli maayo wakhtigeeda.

21 Waxaa jira mid dembi u diida inuu dembaabo, Oo markuu nastona ma uu welweli doono.

22 Waxaa jira mid naftiisa ku baabbi'iya ceeb, oo dad u eexasho aawadeed waa is afgembiyaa.

23 Waxaa jira mid ceeb u ballanqaada saaxiibkiis Oo isaga ka dhiga cadowgiisa micnela'aan.

24 Beentu dadka waa u ceeb ceeb, Laakiinse had iyo goorba waxay ku jirtaa kan aan waxba baran afkiisa.

25 Tuuggu waa ka wanaagsan yahay ninka beenta caadaystay, Laakiinse labadooduba dhaxal bay lahaan doonaan.

26 Kii been sheega camalkiisu waa ceeb, oo ceebtiisu weligeedba way la jiri doontaa.

27 Ninkii caqli lahu wuxuu isku sarraysiin doonaa erayadiisa, Oo kii waxgarashada lahuna wuxuu ka farxin doonaa kuwa waaweyn.

28 Kii dhulkiisa beertaa wuxuu badsan doonaa tuulankiisa, oo kii kuwa waaweyn ka farxiya xumaanta waa loo cafiyi doonaa.

29 Waxgarashada iyo hadiyaduhuba way indhatiraan kuwa xigmadda leh indhihiisa, Oo afkiisana wuu xidhaa si uusan u canaan karin.

30 Xigmadda qarsoon iyo maalka kaydsan, bal maxaa faa'iido u leh labadoodu?

31 Kii nacasnimadiisa qarsada ayaa ka wanaagsan nin xigmaddiisa qariya.

32 Waayo, dulqaadashada lama huraanka ah oo Rabbiga lagu doondoona waa ka wanaagsan yahay kii naftiisa u horseeda hagela'aan.

CUTUBKA 21

1 Wiilkaygiyow, miyaad dembaabtay? mar dambe saas ha samayn, laakiinse cafi dembiyadaadii hore.

Dembiga ka carara sida abeesada weji oo kale, waayo, haddaad u soo dhawaatid, wuu ku qaniini doonaa, Oo ilkahooduna waa sida ilko libaax oo dad nafta laynaya.

3 Xumaanta oo dhammu waa sida seef laba af leh, Oo nabraheedana aan la bogsii karin.

4 In la cabsiiyo oo xumaan la sameeyo waxay kharribi doontaa maalka, Oo sidaas daraaddeed kuwa kibirka leh guriga waxaa laga dhigi doonaa cidla.

Baryada miskiinka afkiisa ka soo baxdaa waxay gaadhaa dhegaha Ilaah, Oo xukunkiisuna wuu soo degdegaa.

6 Kii neceb in la canaantaa wuxuu maraa jidka dembilayaasha, Laakiinse kii Rabbiga ka cabsadaa qalbigiisa wuu ka soo noqon doonaa.

7 Nin af-yaqaan ah waa laga yaqaan meel fog iyo mid dhow; Laakiin ninkii garasho leh markuu simbiiriirixoo waa yaqaan.

8 Kii gurigiisa lacag dad kale ku dhistaa wuxuu la mid yahay mid dhagaxyo isku soo urursada xabaasha aastiisa aawadeed.

9 Kan sharka leh ururradoodu waa sida seef isku duudduuban, Oo dhammaadkooduna waa dab ololaya inuu baabbi'iyo.

10 Dembilayaasha jidkooda waxaa lagu caddeeyaa dhagaxyo, Laakiinse dhammaadkiisu waa yaamayska She'ool.

11 Kii Rabbiga sharciga dhawraa wuxuu helaa waxgarashadiisa, Oo Rabbiga ka cabsashadiisana kaamilnimadu waa xigmad.

12 Kii aan caqli lahayn lama baran doono, Laakiinse waxaa jirta xigmad qadhaadh sii kordhisa.

13 Ninkii caqli leh aqoontiisu waxay u badan doontaa sida daad, Oo taladiisuna waa sida il nololeed oo daahir ah.

14 Nacaska uurkiisu waa sida weel jabay, Oo isagu innaba aqoon ma leh intuu nool yahay.

15 Haddii nin caqli lahu hadal xigmad maqlo, wuu bogaadiyaa, wuuna ku sii dari doonaa, Laakiinse kan garaadka lahu markuu maqlo wuu ka xumaadaa, oo wuxuu ku tuuraa gadaashiisa.

16 Nacas hadalkiisu waa rar culus oo jidka ku jira, Laakiinse kuwa xigmadda leh bushimahoodu nimco bay ka heli doonaan.

17 Waxay wax weyddiiyaan afka ninka xigmadda leh ee shirka ku jira, Oo qalbigooday erayadiisa kaga fikiri doonaan.

18 Sida guri baabba'ay yahay ayay xigmaddu nacaska u tahay, Oo kan aan xigmadda lahayn aqoontooduna waa sida hadal aan garaad lahayn.

19 Nacasyada cilmigoodu waa sida silsilado cagaha loogu xidhay, iyo sida maarooyin midigta yaal.

20 Nacasku qosol buu codkiisa ku qaadaa; laakiin ninkii caqli lihi in yar buu dhoola cadeeyaa.

21 Waxbarashadu waxay nin caqli leh ula tahay sida wax dahab wax u sharraxan, iyo sida jijin cududdiisa midig ku xidhan tahay.

22 Nacaska cagtiisu haddiiba waxay soo gaadhi doontaa guriga deriskiisa, Laakiinse kii caqli lahu wuu ceeboobi doonaa isaga.

23 Nacasku wuxuu ka soo boodaa albaabka guriga, Laakiinse kii la koriyo wuxuu soo istaagi doonaa dibadda.

24 Nin in albaabka laga maqlo waa caasinimadiisa, Laakiinse ninkii caqli lahu wuxuu la murugoon doonaa ceeb.

25 Kuwa ku hadla bushimahoodu waxay ku hadli doonaan waxyaalo aan iyaga ahayn, Laakiinse kuwa waxgarasho leh erayadoodu miisaan baa lagu miisaamaa.

26 Qalbiga nacasyadu afkooday ku jiraan, Laakiinse kuwa xigmadda leh afkoodu wuxuu ku jiraa qalbigooda.

27 Ka sharka lahu markuu Shayddaan habaaro, naftiisuu habaaraa.

28 Kii xan badanu naftiisuu nijaaseeyaa, Oo meel alla meeshuu deggan yahayba waa la neceb yahay.

CUTUBKA 22

1 Ninkii caajis ah waxaa lagu qiyaasaa dhagax wasakh ah, Oo mid kastaaba wuxuu isaga ku foodhyi doonaa ceeb.

Ninkii caajis ah waxaa lagu qiyaasaa wasakhda digada, nin kasta oo qaadaa gacantiisuu ruxayaa.

3 Ninkii la xumeeyey waa ceebtii aabbihiis dhalay, Oo nacasnimadiisana waa u dhashay isaga.

4 Gabadha caqli lahu waxay ninkeeda u keeni doontaa dhaxal, Laakiinse tii daacadla'aanta u noolataa waa caloolxumo aabbaheed.

5 Tii geesi weynu aabbeheed iyo ninkeedaba way ceebaysaa, laakiin labadooduba way quudhsan doonaan iyada.

Sheekada wakhtigeedu dhamaadaa waa sida muusika oo kale, laakiinse cayda iyo edbintii xigmaddu weligeedba weligood ma dhammaadaan.

7 Ku alla kii nacas bara waa sida mid dheri burburay isku dhejiyey, Iyo sida mid hurdo wanaagsan ka toosiya.

8 Kii nacas u sheekeeyaa isagoo hurda ayuu mid la hadlaa, oo markuu sheekadiisa sheegona wuxuu odhan doonaa, Maxaa dhacay?

9 Hadday carruurtu si daacad ah u noolaadaan oo ay wax haystaan, waxay dabooli doonaan ceebta waalidkood.

10 Laakiin carruurtu iyagoo kibirsan ayay quudhsasho iyo korriinla'aan aawadood u wasakheeyaan madaxnimada walaalahooda.

11 Oo kuwii dhintay u ooya, waayo, iftiin baa ka lumay, oo nacaska u ooya, waayo, isagu waxgarasho waa u baahan yahay.

12 Toddoba maalmood ayaa dadku u barooranayaan kii dhintay; Laakiinse cimrigiisii oo dhan waa nacas iyo nin cibaado leh.

13 Nacaska wax badan ha kula hadlin, oo kan aan waxgarasho lahaynna ha u tegin. Iska jir waaba intaasoo aad dhibaato ku qabtid oo aanad nacasnimadiisa ku nijaasobin. waali la murugooday.

14 Maxaa ka culus macdanta rasaasta? Magaceediise nacas mooyaane?

15 Ninkii aan waxgarasho lahayn in la qaado ayaa ka hawl yar cammuudda iyo cusbada iyo tirada birta ah.

16 Sida gunti alwaax ah oo guri laysugu wada xidhay ayan gariirka u daa'in, sidaasoo kalaa qalbigii talada talo ku adkaysta uusan mar dambe cabsan.

17 Qalbigii fikirradii waxgarashada ku dheregsan yahay Waa sida qorrax qurxoon oo derbiga seeraha lagu dhejiyo.

18 Darafyo meel sare yaal marnaba dabaysha hor istaagi doonaan, Sidaas daraaddeed qalbigii cabsaday oo maalka nacaska ka cabsanayaa cabsina kama hor istaagi karo.

19 Kii indhaha ka muuyi ilmaddu ka daadan doonaa;

20 Ku alla kii shimbirruhu dhagax ku tuuraa, wuu eryaa iyaga, Oo kii saaxiibkiis canaanana wuu jebiyaa.

21 In kastoo aad seef la bixisid saaxiibkaa, ha quusan, waayo, waxaa iman karta raallinimo.

22 Haddaad afkaaga kala qaaday saaxiibkaa, ha cabsan; Waayo, waxaa jiri kara dibuheshiisiin mooyaane, canaan, ama kibir, ama muujinta siraha, ama boogta khiyaanada mooyaane;

23 Deriskaaga aamin ku ahow markuu miskiin yahay, si aad barwaaqadiisa ugu faraxdo, Oo wakhtiga uu dhibaataysan yahay ku adkayso, si aad dhaxal kula dhaxlato isaga, waayo, hantida xun mar kasta lama quudhsado. : iyo taajirka nacasnimada ah ee lagu majeerto.

24 Sida uumiga iyo qiiqa foornada uu dabka u hor socdo; oo dhiig ka hor cay.

25 Ka xishoon maayo inaan saaxiib difaaco; Anigu isaga iska qarin maayo.

26 Oo hadday wax shar ah isaga igaga dhacaan, mid kasta oo maqlaa waa ka digtoonaadaa isaga.

27 Bal yaa afkayga hortiisa dhigi doona waardiye, oo shaabad xigmad ahna bushimahayga saari doona si aanan dhaqso ugu ag dhicin, oo uusan carrabkaygu i baabbi'in?

CUTUBKA 23

1 Rabbiyow, Aabbaha iyo taliyaha noloshayda oo dhan, Ha igu dayn taladooda, Oo yaanan iyaga ku dhicin.

2 Bal yaa fikirradayda daaya, oo xigmaddana qalbigayga ku hagaajin doona? si ayan jaahilnimadayda iigu tudhin, oo ayan dembiyadaydu u dhaafin.

3 Waaba intaasoo jaahilnimadaydu badato, oo dembiyadayda ay aad u bataan si aan u baabbi'yo, Oo aan cadaawayaashayda u hor kufo, Oo ay cadowgaygu ii rayrayn, kaasoo rajadiisu ay ka fog tahay naxariistaada.

4 Rabbiyow, Aabbaha iyo Ilaaha noloshaydow, ha i fiirin, Laakiinse addoommadaada had iyo goorba ka leexo maan wanaagsan.

5 Rajooyinka aan micne lahayn iyo damaca aan micne lahayn iga leexi, Oo waxaad kor u qaadi doontaa kan mar walba ku farxi doona inuu kuu adeego.

6 Damaca caloosha, iyo damaca jidhka toona yaanay i qabsan; Anoo addoonkaaga ah ha ii gacangelin miyirla'aan.

7 Carruurtooy, maqla edbinta afka, Oo kii xajiya marnaba bushimihiisa kama qaadan doono.

8 Dembilahu nacasnimadiisuu ku dayn doonaa, Oo kan sharka leh iyo kan kibirka badanuba way ku turunturoon doonaan.

9 Afkaaga ha caayin; Ha u isticmaalin magaca Kan Quduuska ah.

10 Waayo, sida addoon had iyo goor la garaaco aanu calaamad buluug ah lahayn, sidaasoo kalaa ku alla kii had iyo goor dhaarta u sheegaa ma eedla'aan doono.

11 Oo ninkii dhaar badan ku dhaartaa xumaan baa ka buuxsami doonta, oo belaaayaduna weligeed gurigiisa kama bixi doonto; hadduu micnela'aan ku dhaarto eedla'aan maayo, laakiinse gurigiisa waxaa ka buuxsami doona masiibo.

12 Waxaa jira eray dhimasho huwan. Ilaah ha ahaado inaan dhaxalka Yacquub laga helin. Waayo, waxyaalahaas oo dhammu waa ka fogaan doonaan kuwa cibaado leh, oo innaba dembiyadooda ma gelin doonaan.

13 Afkaaga ha u isticmaalin inaad ku dhaarato, waayo, hadalka dembigu halkaasuu ku jiraa.

14 Xusuuso aabbahaa iyo hooyadaa Markaad rag waaweyn dhex fadhiiisatid. Hortooda ha ku illoobin, oo sidaas daraaddeed sida caadadaada nacas u noqotay, oo waxaad jeclaan lahayd inaanad dhalan, oo maalinta dhalashadaada ha habaarto.

15 Kii hadal xumaan ku hadlaa ma uu bogsan doono cimrigiisa oo dhan.

16 Laba cayn oo nin dembi baa badiya, oo mid saddexaadna wuxuu keeni doonaa cadho, qalbigii kululaana waa sida dab ololaya oo kale, oo ilaa uu baabba'na weligiisba ma demi doono. dab.

17 Kibis oo dhammu way u macaan tahay dhillay, Oo ilaa uu dhintona kama tegi doono.

18 Nin guursaday, oo wuxuu qalbigiisa iska yidhi, Bal yaa i arka? Waxaa igu wareegsan gudcur, derbiyadiina way i qariyeen, oo ninna ima arkin. maxaan u baahanahay inaan ka baqo? Kan ugu sarreeya dembiyadayda ma uu xusuusan doono.

19 Ninkaasu waa ka cabsadaa indhaha dadka oo keliya, oo ma uu oga in indhihii Rabbigu ay toban kun oo jeer qorraxda ka dhalaalayaan, isagoo eegaya jidadka dadka oo dhan, oo ka fiirsada waxyaalaha qarsoon.

20 Isagu wax walba wuu oga intaan la abuurin; sidaas oo kalena goortay kaamilmeen dabadeed ayuu wada fiiriye.

21 Ninkan waa in lagu ciqaabaa jidadka magaalada, oo meeshii aanu tuhminna waa in la qabtaa.

22 Oo sidaasayna ku noqon doontaa naagtii ninkeeda ka tagta oo mid kale dhaxal u keenta.

23 Waayo, horta iyadu waxay caasisay sharcigii Ilaaha ugu sarreeya; Midda labaadna, iyadu waxay ku xadgudubtay ninkeedii; Mid saddexaadna waa ka sinaysatay oo nin kale carruur buu u dhashay.

24 Iyada shirka waa la soo dhexgelin doonaa, oo carruurteedana waa la weyddiisan doonaa.

25 Carruurteedu xidid ma yeelan doonaan, oo laambadeeduna midho ma dhali doonaan.

26 Way ka tegi doontaa in xusuusteeda la habaaro, oo ceebteedana lama tirtiri doono.

27 Oo kuwa hadhayna waxay ogaan doonaan inaan Rabbiga ka cabsashadiisa wax ka wanaagsan jirin, iyo inuusan jirin wax ka sii macaan in la xajiyo amarrada Rabbiga.

28 Waxaa aad u weyn in Rabbiga la raaco, Oo in isaga la aqbalona waa cimri dheer.

CUTUBKA 24

1 Xigmaddu way faani doontaa, oo dadkeeday ku dhex faani doontaa.

2 Oo iyadu afkeeday kala qaadi doontaa shirka Kan ugu sarreeya dhexdiisa, Oo waxay ku guulaysan doontaa xooggiisa hortiisa.

Ilaaha ugu sarreeya afkiisii ayaan ka soo baxay, Oo dhulkiina waxaan u daboolay sidii daruur oo kale.

4 Waxaan degay meelo sarsare, oo carshigaygu wuxuu ku yaal tiir daruur ah.

Keligayba waxaan ku wareegay wareeggii samada, Oo waxaan socday moolka guntiisa.

6 Waxaan hanti ku dhex helay hirarka badda, iyo dhulka oo dhan, iyo dad kasta iyo quruun kasta.

7 Waxyaalahan oo dhan waxaan la doondoonaay nasasho, haddaba bal yaan dhaxal ahaan u sii joogayaa?

8 Sidaas daraaddeed kii wax walba abuuray ayaa amar igu bixiyey, oo kii i sameeyey wuxuu taambuuggayga dhigay, oo wuxuu yidhi, Rugtaadu ha ku jirto Yacquub, dhaxalkaaguna reer binu Israa'iil ha ahaado.

Tan iyo bilowgii dunida ayuu i abuuray, aniguse weligay ma dhammaan doono.

10 Oo hortiisaan kaga adeegay taambuugga quduuska ah; oo sidaasaa laygu dhisay Siyoon.

11 Oo sidaas oo kale ayuu igu nasiyey magaaladii la jeclaa, Oo Yerusaleemna xooggaygu ku jiray.

12 Oo waxaan xidid ku yeeshay dad sharaf leh, taasoo ah qaybtii dhaxalka Rabbiga.

13 Waxaa la ii sarraaysiiyey sida geed kedar ah oo Liibaan ku yaal, Iyo sida geed beroosh ah oo ku yaal buuraha Xermoon.

14 Oo waxaa la ii sarraaysiiyey sida geed timireed oo Ceyn-Gadii ku yaal, iyo sida ubaxshooshanka Yerixoo, iyo sidii geed saytuun ah oo qurxoon oo beer wacan ku yaal, oo waxaan u koray sidii geed biyo ah oo kale.

15 Oo waxaan siiyey caraf udgoon oo u eg qorfe iyo geed aspalatos, oo waxaan taambuugga ku soo dhex bixiyey udgoon udgoon sida malmalka, iyo galbanum, iyo onika, iyo saxaro macaan, iyo sida qiiqa fooxa ee taambuugga ku jira.

16 Sida geedka cawska ah ayaan laamahaygii u kala bixiyey, Oo laamahayguna waa laamihii sharafta iyo nimcada.

17 Sida geedcanabkii u soo bixiyey caraf udgoon, ubaxdayduna waa midho sharaf iyo maal.

18 Waxaan ahay hooyada jacaylka qurxoon iyo cabsida iyo aqoonta iyo rajada quduuska ah, haddaba anigoo weligayba waxaan siiyey carruurtayda isaga u magacaabay oo dhan.

19 Ii kaalaya dhammaan kuwiinna i doonaysaa, oo midhahayga ka dherga.

20 Waayo, xusuustaydu waa ka sii macaan tahay malabka, oo dhaxalkayguna waa ka sii macaan yahay awlallada malabka.

21 Kuwa i cuna weli way gaajoon doonaan, Oo kuwii i cabbina weli way harraadi doonaan.

22 Kii i addeeca weligii ma uu ceeboobi doono, Oo kuwa igu shaqeeyaa ma xumaan doonaan.

23 Waxyaalahan oo dhammu waa kitaabkii axdiga Ilaaha ugu sarreeya, kaasoo ah sharcigii Muuse ku amray dhaxal ahaan shirkii reer Yacquub.

24 Ha ku qalbi jabin Rabbiga. si uu idiin adkeeyo, isaga ku dhega, waayo, Rabbiga Qaadirka ah waa Ilaaha keligiis ah, oo Badbaadiye kale ma jiro isaga mooyaane.

25 Isagu wax walba ayuu xigmaddiisa kaga buuxiyaa sida Fiison iyo sida Tigris wakhtiga midhaha cusub.

Isagu waxgarashada wuxuu u badiyaa sida Yufraad, Iyo sida Webi Urdun wakhtiga beergooyaska.

27 Isagu cilmiga aqoonta wuxuu ka dhigaa sida nuurka oo kale, Oo wakhtiga canabkana wuxuu u muuqdaa sida Joon.

28 Kii ugu horreeyey iyadii ku qummanaa ma uu aqoon, Oo kuwa dambena mar dambe ma ay heli doonaan iyada.

29 Waayo, fikirradeedu waa ka sii badan yihiin badda, Oo taladeeduna way ka sii dheer yihiin moolka dheer.

30 Oo weliba waxaan u soo baxay sidii durdur webi ka yimid, iyo sidii biyo mareen oo beerta ku soo baxay.

31 Waxaan is-idhi, Beertayda ugu wanaagsan waan waraabin doonaa, oo beertayda beertaydana aad baan u waraabin doonaa, oo bal eeg, durdurkaygii wuxuu noqday webi, oo webigaygiina bad buu noqday.

32 Weliba cilmi baan ka dhigi doonaa sida subaxda oo kale, Oo iftiinkeedana meel fog baan ka soo diri doonaa.

33 Weliba waxbaridda waan u shubi doonaa sidii wax sii sheegidda oo kale, oo weligayba waan ka tegi doonaa.

34 Bal eega inaan nafsaddayda oo keliya u hawshoon, laakiinse waxaan u hawshooday kuwa xigmadda doona oo dhan.

CUTUBKA 25

1 Saddex waxyaalood baa laygu sharraxay, oo waxaan istaagay anigoo qurux badan Ilaah iyo dadkaba, kuwaas oo ah midnimada walaalaha, jacaylka derisnimada, nin iyo naag ku heshiia.

2 Naftaydu aad bay u neceb tahay saddex nin, oo aad baan u dhibtooday inay noolaadaan, kuwaasoo ah miskiin kibir badan, iyo taajir beenaale ah, iyo oday dhillo ah oo wax dhaqda.

3 Haddaad yaraantaadii waxba soo urursan, sidee baad ku heli kartaa intaad nooshahay?

4 Sidee baa timo cirro leh xukun u qurux badan yahay, Oo raggii horena ay talada yaqaaniin!

5 Xigmadda odayaashu sidee bay u qurux badan yihiin, Oo waxgarashada iyo taladana ragga sharafta leh sidee bay u qurux badan yihiin.

6 Odayaasha waxaa taaj u ah khi Brad badan, Oo Ilaah ka cabsashadiisu waa ammaantooda.

7 Waxaa jira sagaal waxyaalood oo aan qalbigayga ku qiyaasay inay faraxsan yihiin, oo meeltobnaadkana waxaan carrabkayga kaga dhawaaqi doonaa nin ka farxiya carruurtiisa; iyo kan nool inuu arko dhicidda cadowgiisa.

8 Waxaa wanaagsan kii naag garasho leh la deggan, oo aan carrabkiisa simbiiriixan, Oo aan u adeegin nin naftiisa ka sii wanaagsan.

9 Waa roon yahay kii miyir helay, Iyo kii dhegaha kuwa wax maqli doona ku hadlaa.

10 Kii xigmadda helaa sidee buu u weyn yahay! Weliba mid Rabbiga ka cabsada ma jiro.

11 Laakiinse Rabbiga jacaylkiisu wax kastaba wuu iftiimiya.

12 Rabbiga ka cabsashadiisu waa bilowga jacaylkiisa, Oo rumaysadkuna waa bilowga isaga.

13 Belaayo i sii, belaayada qalbiga mooyaane, iyo xumaan kasta, oo naag xumaanteedu mooyaane.

14 iyo dhibaato kasta, mooyaane dhibka kuwa i neceb, iyo aargudashada kasta, laakiinse cadaawayaasha aargoosi bay leeyihiin.

15 Madax abeesada madaxiisa kuma jiro; Cadho cadhona ma jirto.

16 Inaan guri naag shar leh la degganaan lahaa waxaan ka jeclaan lahaa inaan libaax iyo masduulaawe la joogo.

17 Naag xumaanteedu wejigeeday beddeshaa, Oo wejigeedana waxay u madoobaataa sida joonyad oo kale.

18 Ninkeeduna ha fadhiisto deriskiisa; oo markuu maqlo aad buu u taahaa.

19 Xumaanta oo dhammu waa ku yar tahay xumaanta naagta, Haddaba dembilaha qaybtiisu ha ku soo degto iyada.

20 Sida jidka bacaadka ah loo fuulo u yahay cagaha odayaasha, Ayay naag af badanu nin xasilloon u tahay.

21 Ha ku turunturoonina quruxda naagta, oo ha damcin inay raaxaysato.

22 Naagtu hadday ninkeeda ilaaliso, waxaa ka buuxa cadho iyo ceeb, iyo ceeb badan.

23 Naag shar lahu way dhiirraanaysaa, oo weji qallafsanaan bay yeelataa, oo qalbiga murugaysan yahay.

24 Naagtii waxaa ka yimid bilowgii dembigu, iyada aawadeed dhammaanteen waynu ku dhimannay.

25 Biyaha ha siin marin; Ama naag shar lahu xornimo ay dibadda ugu baxdo.

26 Hadday ayan u tegin sidaad doonaysaan iyada, jidhkaaga ka goo oo warqaddii furniinta sii, oo sii daa.

CUTUBKA 26

1 Waxaa barakaysan ninkii naag wanaagsan qaba, Waayo, cimrigiisu labanlaaban doonaa.

2 Naagtii qummanu ninkeeday ka rayraysaa, Oo isna sannadaha noloshiisa nabad buu ku dhammayn doonaa.

3 Naag wanaagsanu waa qayb wanaagsan, Oo waxaa laga heli doonaa kuwa Rabbiga ka cabsada qaybtooda.

4 Hadduu taajir yahay iyo hadduu miskiin yahay, hadduu Rabbiga qalbigiisu wanaagsan yahay, weji faraxsan buu ku farxi doonaa had iyo goor.

Waxaa jira saddex waxyaalood oo qalbigaygu ka cabsado; oo tan afraadna aad baan uga baqay, magaalo xanta, iyo dad badan oo caasiyiin ah oo la soo ururiyey, iyo ashtako been ah, oo intaas oo dhammu dhimasho way ka sii liitaan.

6 Laakiinse naagtii naag kalaa ka masaysataa waa caloolxumo iyo caloolxumo xagga carrabka oo dadka oo dhan la wada hadla.

7 naagta sharka lahu waa harqood hor iyo dib loo gilgilay, Oo kii iyada qabsadaa waa sidii isagoo hangaral qabsaday.

8 Naag sakhran ah iyo qamaammo dibadda ah aad bay u cadhoodaan, oo ceebteedana ma ay qarin doonto.

9 naagta dhillanimadeeda waxaa lagu garan karaa indhaheeda kibir iyo indhaheedaba.

10 Gabadhaadu hadday xishoon weydo, aad u xaji, waaba intaasoo ay xornimo xad dhaaf ah isku xad gudubtaa.

11 Isha ceebaysa iska ilaali, Oo hadday kugu xadgudubto ha la yaabin.

12 Oo iyadu afkeeday kala qaadi doontaa sida socdaal oomman markuu il helo, oo ay biyo kasta oo agteeda u dhow ka cabbi doonto;

13 Naag nimcadeedu ninkeeday ka farxisaa, Oo digtoonaaneeduna lafihiisay cayrin doontaa.

14 Naag aamusan oo wax jecelu waa hadiyad Rabbiga. oo ma jirto wax aad u qiimo badan oo maskax si fiican loo baray.

15 Naag ceeb ah oo aamin ah waa nimco labanlaab ah, oo maankeeda qaaraddeedana lama qiimayn karo.

16 Sida qorraxdu markay soo baxdo samada sare; Gabadha wanaagsan quruxdeeduna waa sidaas oo kale nidaamka gurigeeda.

17 Sida nuurka saafiga ah ugu dul yaal laambadda quduuska ah; sidoo kale quruxda wejigu waa da'da bislaaday.

18 Oo sida tiirarka dahabka ah ayaa ku dul yaal saldhigyada lacagta; Cagaha xaq ah oo qalbigoodu taagan yahayna sidaas oo kalay yihiin.

19 Wiilkaygiiyow, ubaxyada da'daada sii dhawr; Oo xooggaaga shisheeyayaal ha siin.

20 Markaad hantida midhaha badan leh ee beerta oo dhan ka heshid, ku abuur iniinkaaga, Adigoo isku halleeya wanaagga geedkaaga.

21 Haddaba qoomkaaga aad ka tagtaa wuu weynayn doonaa, isagoo isku hallaynta ah xagga farcankiisa wanaagsan.

22 dhillo waxaa lagu tiriyaa sidii candhuuf oo kale; Laakiinse naag la guursaday waxay ninkeeda u tahay munaar dhimasho ka gees ah.

23 Naag shar leh waxaa qayb loo siiyaa nin shar leh, Laakiinse naag cibaado leh waxaa la siiyaa kii Rabbiga ka cabsada.

24 Naag aan daacad ahaynu ceeb bay quudhsataa, Laakiinse naagta daacad ahu ninkeeda way ka cabsan doontaa.

25 Naag ceeb ah waxaa lagu tiriyaa sida eey oo kale; Laakiinse tii ceebowday waxay ka cabsan doontaa Rabbiga.

26 Naagtii ninkeeda maamuusa, dhammaan kulli waa lagu xukumi doonaa; Laakiinse tii isaga sharafjabisaa iyadoo kibir ku jirta ayaa dhammaan lagu tirin doonaa sida mid aan cibaado lahayn.

27 Naag aad u qaylinaysa iyo cay ayaa la doondooni doonaa si ay cadaawayaasha u eryaan.

28 Waxaa jira laba waxyaalood oo qalbigayga calool xumeeyey; Midka saddexaadna wuu iga cadhooday: nin dagaalyahan ah oo caydh ah; iyo niman waxgarad ah oo aan meel la dhigin; Mid xaqnimada ka soo noqda oo dembi u soo noqda; Rabbigu mid caynkaas ah seef buu u diyaariyaa.

29 baayacmushtarku waa inuu iska dhawraa inuu xumaan sameeyo; Xumaantana dembi laga xorayn maayo.

CUTUBKA 27

1 Kuwo badan baa ku dembaajiyey arrin yar; Oo kii maal doondoona indhihiisuu jeedin doonaa.

2 Sida dhidibku ugu dheggan yahay meelaha dhagaxyada ah dhexdooda; sidaas darteed dembigu wuxuu u dhexeeyaa wax iibsiga iyo iibinta.

3 Haddaan nin aad ugu dadaalin cabsida Rabbiga, Reerkiisu haddiiba waa la afgambiayaa.

4 Sida marka shaandho lagu shaandheeyo ayay yari u hadhsan tahay. sidaas darteed nijaasta ninka afkiisa.

5 Foomadu waxay tijaabisaa weelasha dheryasameeyaha; sidaas darteed in ninku tijaabintiisu waxay ku jirtaa caqligiisa.

6 Midhuhu waxay caddeeyaan in geedka la gashaday iyo in kale; Sidaas oo kale hadalka kibirka ayaa qalbiga dadka ku jira.

7 Ninna ha ammaanin intaanad afkiisa maqlin; waayo, tani waa jirrabaadda ragga.

8 Haddaad xaqnimada raacdo waad heli doontaa iyada, oo waxaad u xidhan doontaa sida khamiis ammaan badan.

9 Shimbiruhu waxay ku soo noqon doonaan iyaga oo kale; oo sidaasay runtu ugu soo noqon doontaa kuwa iyada ku dhex shaqeeya.

10 Sida libaaxu ugaadh u gabbado. Haddaba u dembaabi kuwa xumaanta ka shaqeeya.

11 Ninkii cibaado leh hadalkiisa had iyo goorba xigmad buu leeyahay; Nacaskuse wuxuu isu beddelaa sida dayaxa oo kale.

12 Haddaad kuwa waxmatarrada ka mid tahay, wakhtiga dhawr; Laakiinse had iyo goorba dadka waxgarasho leh ku dhex jira.

13 Nacasyada hadalkoodu waa ceeb, oo cayaartooduna waa xumaanu faca.

14 Kii dhaartaa hadalkiisu wuxuu keenaa in timaha toosanaadaan; dagaalkooduna mid dhegaha ka xidha.

15 Kuwa kibirka lahu murankoodu waa dhiig daadin, Oo caydooduna dheg bay dhegaha u dhigtaa.

16 Ku alla kii waxyaalaha qarsoon kashifa, ammaantiisuu lumin doonaa. oo ma heli doono saaxiib maskaxdiisa.

17 Saaxiibkaa jeclaada, oo isaga aamin, Laakiinse haddaad sirtiisa khiyaanayso, mar dambe ha raacin.

18 Waayo, sida nin cadowgiisa u baabbi'iyey oo kale; sidaas darteed waxaad lumisay jacaylkii deriskaaga.

19 Sida mid shimbir gacantiisa ka sii daa, sidaas oo kale ayaad deriskaaga u fasaxday, oo mar dambena sooma aad heli doontid.

20 Mar dambe ha raacina, waayo, aad buu u fog yahay. Isagu waa sidii cawl dabinkii ka baxsatay.

21 Oo nabarna waa la duubi karaa; oo markuu caayo dabadeed waa la heshiin karaa, laakiin kii waxyaalaha qarsoon dhiibaa rajo ma leh.

22 Kii indhaha ku baaqaa xumaan buu sameeyaa, Oo kii isaga yaqaanna wuu ka tegi doonaa isaga.

23 Markaad joogtid, si macaan buu u hadli doonaa, oo erayadaada wuu ammaani doonaa, Laakiinse ugu dambaysta afkiisa wuu xajin doonaa, oo erayadaada wuu xaman doonaa.

Wax badan waan necbahay, laakiinse wax isaga la mid ah ma jiro. waayo, Rabbigu isaga wuu nebcaan doonaa.

25 Ku alla kii dhagax ku tuuraa, madaxiisuu ku tuuraa; Oo garaaca khiyaanada leh ayaa nabarro keeni doona.

26 Ku alla kii god qodaa isagaa ku dhici doona, Oo kii wax qabsadana isagaa lagu qaban doonaa.

27 Kii xumaan ka shaqeeyaa way ku soo kor dhici doontaa, oo meeshuu ka yimaadana ma uu garan doono.

28 Kuwa kibira waxaa ka yimaada jeesjees iyo cay; Laakiinse waxaa iyaga u gabban doona aargoosi sida libaax oo kale.

29 Kuwa ku reyreeya dhicitaanka kuwa xaq ah waxaa lagu qaban doonaa dabinka. Oo cidhiidhi baa iyaga baabbi'in doona intaanay dhiman.

30 xumaan iyo cadho, xataa kuwanu waa karaahiyo; oo ninka dembiga leh ayaa labadoodaba heli doona.

CUTUBKA 28

1 Kii aarsadaa wuxuu ka aarsan doonaa Rabbiga, oo sida xaqiiqada ah dembiyadiisa wuu xusuusan doonaa.

2 Ka cafi deriskaaga xumaantii uu kugu sameeyey, oo sidaas oo kale dembiyadaadana waa lagu cafiyi doonaa markaad tukanaysid.

3 Ninba kan kale nebcaa, oo ma Rabbiga cafis buu ka baryayaa?

4 Isagu uma uu naxariisto nin isaga qudhiisa oo kale ah;

5 Kan binu-aadmiga mooyaane hadduu nacayb quudiyo, bal yaa dembigiisa cafiyan doona?

6 Bal soo xusuuso dhammaadkaaga, oo cadownimadu ha joogsato. Xusuuso qudhunka iyo dhimashada, oo qaynuunnada ku sii jira.

7 Amarrada xusuuso, oo deriskaaga xumaan ha u qaadin, Bal xusuuso axdigii Kan ugu sarreeya, oo jaahilnimada ku indho tira.

8 Iska hor imaadka ka fogaada, oo dembiyadiinnana waad dhimi doontaa, waayo, nin cadhaysan ayaa dirir kicin doona.

Ninkii dembi lahu saaxiibbadii buu dhibaa, Oo kuwa nabdoonow ayuu ka dhex doodaa.

10 Sida xaalka dabku yahay buu u gubaa, oo sida dadka itaalkiisu yahay ayuu cadhadiisuna u tahay; Oo sida taajirnimadiisu ahayd ayaa aad u cadhooday; Oo mar alla markay xoog badan yihiin kuwa dirirayana, way sii baraarugi doonaan.

11 Khilaaf degdeg ah dab buu shidaa, Oo dagaal degdeg ahna dhiig buu daadiyaa.

12 Haddaad dhimbiilku afufo way guban doontaa, haddaad ku tufona way bakhtiin doontaa, oo labaduba waxay ka soo bixi doonaan afkaaga.

13 Inkaaru kan wax xan badan iyo laba af badanu, Waayo, kuwaasu waxay baabbi'iyeen kuwo badan oo nabad ahaa.

14 Kuwa badan carrabkii xan buu dhibay, Oo quruunba quruun buu ka sii kala eryay.

15 Carrabkii wax sheegaa wuxuu eryay naagihii wanaagsanaa, Oo hawshoodiina wuu diiday.

16 Ku alla kii maqlaaba nasasho ma heli doono, oo weligiisna xasilloonaan uma uu heli doono.

17 karbaashida karbaashku jidhkay samaysaa, Laakiinse karbaashidda carrabka ayaa lafaha jebisa.

18 Kuwo badan ayaa ku le'day seef afkeeda, Laakiinse kuwii carrabka ku le'day ma aha.

19 Waa wanaagsan tahay kii suntiisa lagu difaaco; oo aan harqoodkii jiidin, oo aan silsiladaheeda ku xidhin.

20 Waayo, harqoodkeedu waa harqood bir ah, oo xidhmooyinkeeduna waa silsilado naxaas ah.

21 Dhimashadeedu waa geeri xun, Oo qabrigeeduna waa ka roonaa.

22 Uma ay talin doonto kuwa Ilaah ka cabsada, Oo ololkeedana innaba laguma gubi doono.

23 Oo kuwa Rabbiga ka taga ayaa ku dhex dhici doona; wayna guban doontaa, mana demin doonto; Waxaa korkooda lagu soo dayn doonaa sida libaax oo kale, oo wuxuu iyaga u cuni doonaa sida shabeel oo kale.

24 Bal eeg, oo hantidaada qodxan ku hareeraysa, oo lacagtaada iyo dahabkaaga xidhid.

25 Oo erayadaada kafado ku miisaan, oo afkaaga u samee albaab iyo qataarad.

26 Iska jira oo ha ku simbiririxan, waaba intaasoo aad ku hor dhacdo kan gaadsanaya.

CUTUBKA 29

1 Kii naxariis lahu wuxuu deymmin doonaa deriskiisa; Oo kii gacantiisa xoogeeyaa amar buu dhawraa.

2 Deriskaaga amaahi wakhtiga uu u baahan yahay, Oo deriskaagana wakhtigeeda u celi.

3 Eraygaaga xaji, oo isaga si daacad ah kula macaamiloon, Oo waxaad had iyo goorba heli doontaa waxa kuu baahan.

4 Kuwo badan baa markii wax la amaahiyey waxay ku tiriyeen wax la heli karo, oo kuwii iyaga caawiyay ayay dhibeen.

5 Ilaa uu helo, wuxuu dhunkan doonaa nin gacantiisa; oo lacagta deriskiisa aawadiis ayuu si aayad ah ugu hadli doonaa, laakiinse markuu soo bixiyo, wakhtiga wuu dheerayn doonaa, oo wuxuu soo celin doonaa erayo murugo ah, oo wakhtiga wuu ka cawdaa.

6 Hadduu ka adkaadona, badhkii dhib buu heli doonaa, oo wuxuu u xisaabin doonaa sidii isagoo helay, haddii kalese wuxuu isaga ka qaaday lacag, oo sababla'aan buu cadow ku helay, oo wuxuu ku abaalgudi doonaa habaar iyo habaar. biraha; oo sharaf buu u ceebayn doonaa.

7 Haddaba qaar badan ayaa diiday inay wax deymmin rag kale xumaantooda, iyagoo ka cabsanaya in la khiyaaneeyo.

8 Laakiinse adigu u dulqaado nin miskiin ah, Oo ha ka raagin inaad u naxariisato.

9 Miskiinka amarka aawadiis u caawi, Oo caydhnimadiisa ha ka sii jeedin.

10 Lacagtaada ku waayi walaalkaa iyo saaxiibkaa aawadood, oo yaanay dhagax hoostiis ku daalin si ay u lunto.

11 Maalkaaga u kaydso si waafaqsan amarrada Ilaaha ugu sarreeya, Oo wuxuu kuu keeni doonaa faa'iido ka sii badan dahabka.

12 Sadaqada maqsiinnadaada xidh, oo waxay kaa samatabbixin doontaa dhibaato oo dhan.

13 Waxay idiinla diriri doontaa cadaawayaashiinna Intay ka sii wanaagsan yihiin gaashaan weyn iyo waran xoog badan.

14 Ninkii daacad ahu waa dammiinta deriskiisa, Laakiinse kii caqli lahu wuu dayrin doonaa isaga.

15 Ha illoobin saaxiibnimadaada dammiinta, Waayo, isagu naftiisuu adaa kuu bixiyey.

16 Dembiiluhu wuxuu afgembiyi doonaa dammiintiisa.

17 Oo kii qalbi jabaa wuxuu ku dayn doonaa kii isaga samatabbixiyey.

18 Dabadeed ayaa dad badan oo hanti wanaagsan dumisay, Oo waxay u ruxruxday sida hirka badda, oo rag xoog badanna guryahooday ka eriday, oo quruumo qalaad ayay dhex warwareegeen.

19 Kii shar lahu oo Rabbiga amarkiisa ku xadgudbaa dammiin buu geli doonaa, oo kii dadka kale faa'iido u yeeshaa wuxuu dacweyn doonaa.

20 Deriskaaga ku caawi sidaad itaalkaaga leedahay, Oo iska jir inaad nafsaddaadu sidaas oo kale ku dhicin.

21 Waxa nolosha ugu weyni waa biyo, iyo kibis, iyo dhar, iyo guri ceeb qarinnaysa.

22 Masaakiinta guri hoose ku jira ayaa ka wanaagsan nolosha nin kale gurigiisa.

23 Wax yar ama ha yaraato, raalli ku noqo si aadan cayda reerkaaga u maqlin.

24 Waayo, waa nolol dhib badan in guri guri loo tago, waayo, meeshaad qariib ku tahay waa inaad afka kala qaadin.

25 Waad raaxaysan doontaa, oo diyaafad baad yeelan doontaa, oo innaba ma aad mahad naqi doontid, oo weliba waxaad maqashaa erayo qadhaadh.

26 Shisheeye, kaalay, oo miis soo diyaarso, oo wixii aad diyaarsatay iga quudi.

27 Shisheeyow, nin sharaf leh meel sii; Walaalkay baa u yimid inuu ii hoydo, oo gurigaygana waan u baahnaa.

28 Waxyaalahaasu waa la dhibban yihiin nin garasho leh; canaanta qolka guriga, iyo cayda deymaha.

CUTUBKA 30

1 Kii wiilkiisa jecelu ushiisa buu xumeeyaa, Si uu ugu dambaysta uga farxiyo isaga.

2 Kii wiilkiisa edbiyaa wuu ku farxi doonaa, Oo wuxuu ku rayrayn doonaa kuwa ay yaqaaniin.

3 Kii wiilkiisa baraa cadowga buu calool xumeeyaa, Oo saaxiibbadiisna wuu ku rayrayn doonaa isaga.

4 In kastoo aabbihii dhinto, haddana waa sidii isagoo aan dhiman, waayo, wuxuu gadaashiisa ka tegey mid la mid ah.

5 Oo intuu noolaa ayuu wax arkay oo ku reyreeyey, oo markuu dhintayna kama uu calool xumaan.

6 Oo wuxuu gadaashiisa kaga tegey mid cadaawayaashiisa kaga aarsada, Iyo Mid saaxiibbadiis u roonow.

7 Kii wiilkiisa ka badiya wuxuu nabrahiisa duubi doonaa; Oo uurkiisuna qaylo kasta wuu la qasi doonaa.

8 Faras aan jabinin madax buu noqdaa, Oo ilmihii loo daayona wuu damci doonaa.

9 Ilmahaaga baqay, wuuna ku cabsiin doonaa, isaga la cayaar, oo wuxuu ku dhibin doonaaye.

10 Ha la qoslin isaga, waaba intaasoo aad u murugoonaysaa isaga, oo aanad ugu dambaysta ilka jirriqsin.

11 Xornimo ha siinina intuu dhallinyar yahay, Oo nacasnimadiisana ha indha tirin.

12 Intuu yar, qoortiisa u foororso, oo intuu yar yahayna dhinacyada ka garaac, waaba intaasoo uu madax adag yahay oo uu ku caasiyaa, oo uu qalbigaaga murugoonayaa.

13 Wiilkaaga edbi oo ku dadaal, waaba intaasoo sharnimadiisu kugu xumaanaysaa.

14 Makiin taajir ah oo jidhkii dhibban yahay ayaa ka wanaagsan miskiinka miyirqabka ah oo digtoonow.

15 Caafimaadka iyo jidhkuba waa ka wada sarreeyaan dahab oo dhan, Oo jidh xoog lehuna waa ka sii badan yahay maalka aan la koobi karin.

16 Jirka caafimaadka qaba maal ka ma sarreeyo, Oo farxadduna innaba kuma jirto farxadda qalbiga.

17 Geeridu waa ka wanaagsan tahay nolol qadhaadh iyo cudur joogto ah.

18 Cuntada macaan afka lagu shubaa waa sida cunto qabri ku yaal oo kale.

19 Oo qurbaanka sanamku bal muxuu taraa? waayo, waxba ma cuni karo, waxna urin maayo, sidaas oo kale waa kan Rabbiga silciyey.

Indhihiisuu wax ku arkaa, wuuna taahaa, Sida bohon gabadh bikrad laabta ku duubta oo taaha.

21 Maskaxdaada caloolxumo ha saarin, Oo taladaadana ha isku dhibin.

22 Qalbiga farxaddiisu waa nolosha binu-aadmiga, Oo nin farxaddiisuna cimrigiisay dheeraysaa.

23 Naftaada jeclaada, oo qalbigaaga yeel, oo murugada kaa fogee, waayo, caloolxumo dad badan baa dishay, oo innaba faa'iido ma leh.

24 Xasad iyo xanaaq baa cimriga gaabbiya, Oo digtoonaantuna wakhtiga ka hor bay keentaa.

25 Qalbigii faraxsan oo wanaagsanu wuxuu heli doonaa hilibkiisa iyo cuntadiisa.

CUTUBKA 31

1 Xoolo dhawraana jidhkaa cuna, Oo daryeelkeeduna hurdotuu eryaa.

2 Oo digtoonaanu ninna u dayn maayo inuu lulo, sida cudur hurdadu u hurdo u seexdo.

Taajirku aad buu ugu dadaalaa inuu maal urursado; Oo markuu nastona wuxuu ka dhergaa macaankiisa.

Miskiinku wuxuu ku hawshoodaa miskiinnimadiisa; markuu tagona wuu baahan yahay.

5 Kii dahab jecelu xaq ma heli doono, Oo kii qudhun raacana waa ka dhergi doonaa.

6 Dahab baa kuwa badan baabbi'iyey, oo baabba'doodiina waa la jiray.

7 Kuwa allabari u bixiya waa ku turunturoodaan, Oo nacas kastana waa la qabsan doonaa.

8 Waxaa barakaysan kan taajir ah oo aan iin la helin oo aan dahab daba gelin.

Waa ayo isaga? oo annana waxaannu ugu yeedhi doonaa mid barakaysan, waayo, waxyaalo yaab badan ayuu dadkiisa ku dhex sameeyey.

10 Bal yaa isaga lagu tijaabiyey oo qummanaa? markaas ha faano. Bal yaa xumaynaya oo aan xumaanin? mise xumaan baad samaysay oo miyaanay samaynin?

11 Maalkiisu waa la dhisi doonaa, oo shirkuna wuxuu sheegi doonaa sadaqadiisa.

12 Haddaad miis barwaaqo ku fadhiisatid, ha hunguriweynayn, oo ha odhan, Hilib badan baa dul yaal.

13 Bal xusuuso in isha shar la'aantu ay wax xun tahay, Oo waxa la abuurana waa ka sii xumaan badan tahay isha? sidaas darteed waxay u ooyaysaa xaalad kasta.

14 Gacantaada ha u fidin meel alla meeshii ay fiiriso, oo ha ku daalin xeedhada.

15 deriskaaga keligiis ha xukumin, Oo arrin kasta digtoonow.

16 Waxyaalaha lagu hor dhigo u cun sida nin u eg; Bal waaba intaasoo lagu necbaadaaye.

17 Horta u daaya dhawrsanaanta aawadood; Hana calool xumaan, waaba intaasoo aad xumaan.

18 Markaad dad badan dhex fadhiisatid, horta gacantaada ha soo bixin.

19 In yar ayaa ku filan nin si wanaagsan loo koriyo, Oo isagu dabayshu kuma xidho sariirtiisa.

20 Hurdo qumman oo cunto dhexdhexaad ah la jirta, aroor hore wuu kacaa, oo caqligiisuu isaga la jiraa, Laakiinse caloolxumaanta iyo xanuunka caloosha waxaa la jira nin aan dhergin.

21 Oo haddaad wax cuntid, kac, oo bax, oo mantag, oo waad nasan doontaa.

22 Wiilkaygiyow, i maqal, oo ha i quudhsan, Oo ugu dambaysta waxaad heli doontaa sidaan kuu sheegay. Shuqulladaada oo dhan ku soo noolow, si aan cudurna kuugu iman.

23 Ku alla kii cuntadiisa u naxariista, dadku si wanaagsan bay uga hadli doonaan isaga. waxaana la rumayn doonaa warkiisa wanaagga.

24 Laakiinse kii cuntadiisa ka dayaca, magaalada oo dhammu way u gunuunacaysaa; marag-ma-doonkiisana lama shakiyo.

25 Aaminnimadaada ha muujin khamriga; Waayo, khamrigu kuwa badan baa baabbi'iyey.

26 Foornadu waxay darafka wax ku xoojisaa, Sidaas oo kalena khamrigu qalbiyada kuwa kibirsan sakhraannimada ayay ku timaaddaa.

27 Khamrigu nolosha waa u roon yahay, haddii si dhexdhexaad ah loo sakhraamo, haddaba waa maxay noloshiisii nin aan khamri ahayn? waayo, waxaa laga dhigay inuu dadka ka farxiyo.

28 Khamrigu markii la qiyaaso oo la qiyaaso wuxuu keenaa qalbiga farxadda iyo farxadda maanka.

29 Laakiinse khamriga oo lagu sakhraamo waxaa maanka ku haya qadhaadh iyo muran iyo muran.

30 Oo sakhraantu nacaska cadhadiisa way kordhisaa ilaa uu xumeeyo.

31 Deriskaaga ha ku canaanan khamriga markuu joogo, oo farxaddiisa ha quudhsan.

CUTUBKA 32

1 Haddaad tahay kan diyaafad ah, ha is-qaadin, laakiinse ku dhex dhig sida kuwa kale midkood; aad u daryeesho, oo fadhiiso.

2 Oo markaad hawshaada oo dhan dhammayso, booskaaga ka bax, si aad iyaga ugu faraxdo, oo aad taaj u heshid habayntaada iidda.

3 Kaaga odayga ahow, u hadal, waayo, way kugu habboon tahay, laakiin si qumman u hadal. Muusigana ha joojin.

Erayada ha ku daadinin meesha nin muusik joogo, Oo xigmaddana ha sheegina wakhtiga ka dambeeya.

5 Muusigga muusikadda oo diyaafad khamri ah ku jira waa sida shaabad dahab ah oo lagu dhejiyay.

6 Sida shaabadda sumurud lagu dhejiyo oo lagu dhejiyey wax dahab ah, Ayaa heesta muusikadu iyo khamri wanaagsanu la mid tahay.

7 Nin dhallinyaro ahow, haddaad u baahan tahay, si dhib ah markii laba jeer lagu weyddiiyo.

8 Hadalkaagu ha gaabiyo, oo wax badan ha ku garto dhawr eray; noqo sida mid garanaya oo haddana carrabkiisa haysta.

9 Haddaad rag waaweyn ku dhex jirto, ha la sin. Raggii horena markay meesha joogaan, hadal badan ha isticmaalin.

10 Intaan onkodku dhicin; Nin ceebaysanna hortiisa ayaa lagu roonaan doonaa.

11 Wakhtiga kaca oo ha noqon kuwa ugu dambeeya; laakiin guriga ku laabo adoon daahin.

12 Halkaas ku raaxayso oo waxaad doonto samee, Laakiinse hadal kibir ah ha ku dembaabin.

13 Waxyaalahaas aawadood u duceeya kii ku sameeyey oo kaa dhergay waxyaalihiisa wanaagsan.

14 Ku alla kii Rabbiga ka cabsadaa wuxuu heli doonaa edbintiisa; Oo kuwa isaga doondoona raalli bay ka ahaan doonaan.

15 Kii sharciga doondoona waa ka dhergi doonaa, laakiin labawejiilku waa ka xumaan doonaa.

16 Kuwa Rabbiga ka cabsada waxay heli doonaan xukun, oo caddaaladduna waxay u shidi doonaan sida nuurka oo kale.

17 Nin dembi leh ma canaan doono, Laakiinse wuxuu u helaa cudurdaar siduu doonayo.

18 Ninkii talada lahu wuu dhawri doonaa; Laakiinse ninkii qalaad oo kibirka lahu cabsi ma cabsado, Xataa markuu talola'aan sameeyo.

19 Waxba ha samayn talola'aan; oo markaad mar samaysid ha toobad keenin.

20 Ha u marin jid aad ku dhici karto, oo dhagaxyada dhexdooda ha ku turunturoona.

21 Ha isku hallaynina si cad.

22 Oo carruurtaada iska jira.

23 Shuqul kasta oo wanaagsan naftaada ku kalsoonow; Waayo, taasuu waa xajinta qaynuunnada.

24 Kii Rabbiga rumaystaa amar buu dhawraa; Oo kii isaga isku halleeyaa weligiiba xumaan ma heli doono.

CUTUBKA 33

1 Masiibo ku dhici mayso kii Rabbiga ka cabsada; Laakiin markii la jirrabay haddana haddana wuu samatabbixin doonaa.

2 Ninkii caqli lahu sharciga ma nebcaan; Laakiinse kii labawejiile ahu waa sida doonni duufaan ku socota.

3 Ninkii garasho lahu sharcigay isku halleeyaa; Sharciguna waa u aamin isaga sida hadalka oo kale.

4 Wax aad tidhaahdo diyaarso, oo sidaasaa lagu maqli doonaa, oo edbinta xidha, oo markaas jawaab ka bixi.

5 Qalbiga nacasyadu waa sida giraangir giraangirasho; Fikirkiisuna waa sida caws rogmanaya.

6 Faras weynu waa sida saaxiib majaajilo ah, Oo isagu wuxuu hoos joogaa mid kasta oo ku fadhiya.

7 Bal maxay maalintu maalin kale uga wanaagsan tahay sida iftiinka maalin kasta oo sannaddii u yahay qorraxda?

8 Iyaga waxaa lagu kala soocay Rabbiga aqoontiisa, Oo isagu wuxuu beddelay xilliyo iyo ciida.

9 Qaarkood maalmo sare ayuu ka dhigay, oo quduus buu ka dhigay, qaarna maalmo caadi ah.

10 Dadka oo dhammu dhulkay ka yimaadeen, Aadanna wuxuu ka abuuray dhulka.

11 Rabbigu aqoon badan buu ku kala qaybiyey, jidadkoodiina wuu kala dhigay.

12 Oo qaarkood wuu barakeeyey oo sarraysiiyey, qaarna quduus buu ka dhigay, oo wuu isu soo dhowaaday, laakiinse qaarkood wuu habaaray oo hoos u dhigay, oo meeshoodii ka soo noqday.

13 Sida dhoobadu ugu jirto gacanta dheryasameeyaha inuu siduu doonayo ugu sameeyo, sidaas oo kale ayaa binu-aadmigu gacanta ugu jiraa kii isaga sameeyey inuu uga abaalgudo siduu isaga ugu wanaagsan yahay.

14 Wanaag baa sharka ka gees ah, nolosuna geeri bay ka gees, Sidaas oo kalay kan cibaadaysanu ku tahay dembilaha, dembiluhuna kan cibaado leh.

15 Haddaba bal eega Ilaaha ugu sarreeya shuqulladiisa; oo waxaa jira laba iyo laba, mid ka gees ah.

16 Ugu dambaysta waxaan u kacay sidii mid canab guranaya dabadood, Barakadii Rabbiga ayaan ku faa'iiday, Oo waxaan macsaradaydii ugu tuntay sidii mid canab gura.

17 Iska fiirsada inaan nafsaddayda oo keliya u hawshoon, laakiinse waxaan u hawshooday kuwa waxbarasho doona oo dhan.

18 Dadka ugu waaweynow, i maqla, oo dhegihiinna maqla, shirkow, kuwiinna shirka ahow.

19 Ha siin wiilkaaga iyo naagtaada, iyo walaalkaa iyo saaxiibkaa, xoog intaad nooshahay;

20 In alla intaad nooshahay oo aad neef ku jirto, ninna ha isu dhiibin.

21 Waayo, waxaa kaaga wanaagsan inaad carruurtiinnu ku doondoonaan intii aad sharaftooda u istaagi lahayd.

22 Shuqulladaada oo dhan dhexdooda sharaf ku dhawr; Xumaanta ha ka tegin.

23 Markaad cimrigaaga dhammaysid oo aad nafta kaa dhammayn doonto, dhaxalkaaga qaybi.

24 Calafka, iyo usha, iyo rarka waxaa leh dameerka; iyo kibis, iyo edbin, iyo shuqul midiidin.

25 Haddaad anoo addoonkaaga ah hawshooto, nasasho baad heli doontaa;

26 Harqood iyo qoor bay luquniyaan, Sidaas oo kalay ciqaab iyo ciqaab u yihiin addoonka sharka ah.

27 U dir inuu hawshoodo, yuusan caajisiinna; Waayo, caajisnimadu waxay barataa shar badan.

28 U yeel si uu u shaqeeyo siduu ku habboon yahay, Oo hadduusan addeecin, silsilado culus xidho.

29 Laakiin midna ha ku dhaafina; oo aan digtoonaan waxba ha samayn.

30 Haddaad addoon leedahay, ha kuu ahaato sida naftaada, waayo, qiimo baad ku soo iibsatay.

31 Haddaad addoon leedahay, u yeel sida walaal oo kale, waayo, waxaad ugu baahan tahay sida naftaada oo kale, oo haddaad xumaan ka samayso oo uu kaa cararo, jidkee baad u mari doontaa inaad isaga doondoonto?

CUTUBKA 34

1 Ninkii garaadka daran rajadiisu waa faa'iido iyo been, Oo riyooyinkuna waxay kor u qaadaan nacasyada.

2 Ku alla kii riyo ku fiirsadaa wuxuu la mid yahay mid hadh ku dhufanaya oo dabayl raaca.

3 Aragtida riyooyinku waxay wax u eg yihiin kuwa kale, xataa sida weji u eg.

4 Wax nijaas ah maxaa laga nadiifin karaa? Oo waxa beenta ah maxay runtu ka iman kartaa?

5 Faal, iyo faal, iyo riyooyinba waa faa'iidooyin, oo qalbiguna wuxuu wax u oomaa sida qalbi naag foolanaysa oo kale.

6 Haddaan Kan ugu sarreeya laga soo diri booqashadaada, qalbigaaga ha saarin iyaga.

7 Waayo, kuwo badan ayay riyooyin khiyaaneeyeen, Oo kuwii iyaga isku halleeyeyna way wada fashilmeen.

8 Sharcigu wuxuu ku qumman yahay beenla'aan, Oo xigmadduna waxay u qumman tahay afkii aaminka ahaa.

9 Ninkii dhoofay wax badan buu yaqaan; Oo kii khibrad badan lahuna xigmad buu sheegi doonaa.

10 Kii aan khibrad lahayn wax yar buu yaqaan, Laakiinse kii dhoofay waa miyir qabaa.

11 Oo markaan socday, waxaan arkay waxyaalo badan; oo aan wax badan u fahmayo.

12 Marar badan waxaan ku jiray dhimasho, laakiinse waxaa layga samatabbixiyey waxyaalahaas aawadood.

13 Kuwa Rabbiga ka cabsada ruuxoodu wuu noolaan doonaa; Waayo, rajadoodu waxay ku jiraan kii iyaga badbaadiya.

14 Ku alla kii Rabbiga ka cabsadaa ma cabsan doono, mana cabsan doono; waayo, isagu waa rajadiisii.

15 Waxaa barakaysan kii Rabbiga ka cabsada naftiisu, Bal bal bal yaa fiiriya? Oo waa ayo xooggiisu?

16 Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa isaga jecel, Isagu waa magangal weyn iyo gaashaan, iyo gaashaan kulaylka laga galo, iyo gabbaad qorraxda hadhkii laga galo, iyo gaashaanka turunturooyinka, iyo caawimaadda dhicitaanka.

17 Isagu nafta wuu kiciyaa, indhahana wuu ifiyaa, wuxuuna bixiyaa caafimaad iyo nolol iyo barako.

18 Kii wax xaq ah ku allabarya, qurbaankiisu waa wax lagu qoslo; Nimanka xaqdaran hadiyadoodana lama aqbalo.

19 Kan ugu sarreeya kuma farxo qurbaanka kuwa sharka leh. Isagu dembi aawadiis looguma salaamo allabaryadii badnaa.

20 Ku alla kii qurbaan ka keenaa masaakiinta wuxuu u sameeyaa sida mid aabbihiis hortiisa ku dilaa.

21 Saboolka cuntadoodu waa noloshooda, Oo kii wax ka cunaana waa nin dhiig leh.

22 Kii deriskiisa nolol ka qaadaa isagaa dilaya. Kii shaqaalihiiisa kireeyaa waa dhiigle.

23 Mid wax dhiso oo mid kale dumo, haddaba maxay faa'iido u helayaan inay hawshoodaan mooyaane?

24 Markii mid tukado oo mid kale habaaro, Rabbiga codkiisu waa ayo?

25 Kii meydka mayd taabtay dabadeed maydhay, hadduu mar kale taabto, maydhiddiisa maxay taraysaa?

26 Haddaba ma yahay nin dembiyadiisa u sooma, oo haddana taga oo haddana sameeya. Bal yaa baryadiisa maqli doona? Is-hoosaysiintase maxay u taraysaa?

CUTUBKA 35

1 Kii sharciga dhawraa wuxuu keenaa qurbaanno ku filan, Oo kii amarka dhawra wuxuu bixiyaa qurbaan nabaadiino.

2 Kii mid wanaagsan soo celiyaa wuxuu bixiyaa bur wanaagsan. Oo kii sadaqad bixiyaa waa ammaan.

3 In sharka laga tago waa ku farxi Rabbiga. Xumaantana in la iska daayo waa cafis.

4 Rabbiga hortiisa waa inaad ku muuqan isagoo madhan.

5 Waayo, waxyaalahaas oo dhan waa in la sameeyaa amarka aawadiis.

6 Kan xaq ah qurbaankiisu wuxuu ka dhigaa meesha allabariga cayil, Oo carafteeduna waxay hor taal Ilaaha ugu sarreeya.

7 Nin xaq ah allabarigiisu waa mid la aqbali karo. Oo xusuusteedana weligeed lama illoobi doono.

8 Rabbiga ammaantiisa ku siiya il wanaagsan, Oo gacmahaaga midhaha ugu horreeyana ha dhimin.

9 Hadiyadahaaga oo dhan ku tus weji faraxsan, oo meeltobnaadyadaadana farxad quduus ka dhig.

10 Ilaaha ugu sarreeya u sii siduu kuugu taajiray; oo sidaad u heshay il farxad ku bixi.

11 Waayo, Rabbigu waa kuu abaalgudi doonaa, oo wuxuu ku siin doonaa toddoba jeer.

12 Ha u malaynina inaad hadiyado ku kharribtaan; Waayo, kuwaas oo kale ma uu aqbali doono, oo allabaryo xaqdarro ah isku hallaynina. waayo, Rabbigu waa xaakin, oo isaga dadka looma kala eexdo.

13 Isagu ninna kama aqbali doono nin miskiin ah, Laakiinse kuwa la dulmay baryada buu maqli doonaa.

14 Isagu ma uu quudhsan doono baryootanka agoonta. ama carmalka markay cabashadeeda shubto.

15 Miyaan ilmadu ka daadan dhabannada carmalka? Oo sow kama qayshanayso kii iyaga turunturooda?

16 Kii Rabbiga u adeegaa waxaa loo aqbali doonaa raallinimo, Oo baryadiisuna waxay gaadhi doontaa daruuraha.

17 Kuwa is-hoosaysiinta baryadoodu daruuraha bay ka rogtaa, Oo jeeray u soo dhowaatoona innaba ma uu qalbi qaboojin doono. Ma tegi doono, jeeruu kan ugu sarreeya fiiriyo inuu si xaq ah wax ku xukumo oo uu xukumo.

18 Waayo, Rabbigu ma raagi doono, oo Kan xoogga badanuna u dulqaadan maayo iyaga, jeeruu isagu dhexda ka jebiyo kuwa naxariista leh, oo uu quruumaha ka aargoosto; Ilaa uu ka qaado kuwa badan oo kibra, Oo uu usha kuwa xaqa daran jebiyo;

19 Ilaa uu nin kasta ugu abaalgudo sidii falimtiisu ahayd, iyo shuqulladii dadku sidii ay taladoodu ahayd; Ilaa uu dadkiisa u garsooray, Oo uu naxariistiisa kaga farxiyey.

20 Wakhtiga dhibaataada raxmadu waa xilligeeda, Iyo sida daruuraha roobka ee wakhtiga abaarta.

CUTUBKA 36

1 Rabbiyow Ilaaha dadka oo dhanow, noo naxariiso, oo na arag.

2 Oo cabsidaada ku soo deji quruumaha aan ku doondoonin oo dhan.

3 Gacantaada u taag quruumaha qalaad, Oo iyagu xooggaaga ha arkeen.

4 Sida iyaga hortooda quduus loogaga dhigay, haddaba horteenaa ku dhex weynaan.

5 Ha ku ogaadeen sidaan kuu naqaan inaan Ilaah kale jirin adiga keliya, Ilaahow.

6 calaamooyin cusub tus, oo samee yaabab kale oo yaab leh, Gacantaada iyo cududdaada midig ammaan, Si ay shuqulladaada yaabka badan u soo bandhigaan.

7 Cadho kici, oo cadho soo shuba, cadowga fogeeya, oo cadowgana baabbi'iya.

8 Wakhtiga gaaban ka yeel, oo axdiga soo xusuuso, Oo shuqulladaada yaabka badan ha sheegeen.

9 Kii baxsadaa ha ku baabba'o cadhada dabka; Kuwa dadka dulmiya ha halligmeen.

10 Waxaad laayeen madaxyada quruumaha oo yidhaahda, Annaga mooyaane mid kale ma jiro.

11 Qabiilooyinka reer Yacquub oo dhan soo ururi, oo u dhaxli iyaga sidii tan iyo bilowgii.

12 Rabbiyow, u naxariiso dadka magacaaga loogu yeedhay, iyo reer binu Israa'iil oo aad u bixisay curadkaagii.

13 u naxariiso Yerusaaalem oo ah magaaladaada quduuska ah oo ah meesha aad ku nasato.

14 Siyoon ka buuxi hadalladaada aan lagu hadli karin, Dadkaagana ammaantaada ka buuxi.

15 Ku markhaati fur kuwaad tan iyo bilowgii lahayd, oo soo kici nebiyo magacaaga ku jiray.

16 Kuwa adiga ku suga abaal mari, Oo nebiyadaaduna ha noqdeen kuwo aamin ah.

17 Rabbiyow, maqal baryada addoommadaada, taasoo ah ducada Haaruun ee dadkaaga aawadeed, in inta dhulka deggan oo dhammu ay ogaadaan inaad tahay Rabbiga ah Ilaaha daa'imka ah.

18 Calool baa cunta oo dhan, Laakiinse mid qudha ayaa ka wanaagsan cunto kale.

19 Sida calaacashadu u dhadhamiso hilib ugaadheed oo kala cayn ah, Sidaas oo kale ayuu qalbigii waxgarashada hadallada beenta ah u dhadhamiyaa.

20 Qalbigii qalloocan waa caloolxumo, Laakiinse ninkii wax la' waa u abaalgudi doonaa.

21 Naag baa nin kasta aqbali doonta, Laakiinse naag baa ka wanaagsan midda kale.

22 Quruxda naagtu wejigay ka farxisaa, Oo ninkuna wax ka wanaagsan ma jecla.

23 Haddii raxmad iyo qabownimo iyo qalbiqabowgu carrabkeeda ku jiraan, markaas ninkeedu la mid ma aha ragga kale.

24 Kii naag guursadaa wuxuu bilaabaa hanti, Iyo caawimaad isaga qudhiisa oo kale ah iyo tiir nasasho leh.

25 Meel aan deyr lahayn, halkaas hantidii waa lagu baabba'aa, Oo kii aan naag qabinna wuxuu warwareegi doonaa baroor.

26 Bal yaa aaminaya tuug si wanaagsan loo doortay, Oo magaaloba magaalo uga boodbooda? Haddaba bal yaa rumaysan nin aan guri lahayn oo u hoyda meel alla meeshii habeenku qabto?

CUTUBKA 37

1 Saaxiib kastaa wuxuu yidhaahdaa, Aniguna waxaan ahay saaxiibkii, laakiin waxaa jira saaxiib magiciisa saaxiib ku ah.

Sow ma aha murug tan iyo dhimasho, Markii saaxiibkii iyo saaxiibkii ay cadow u noqdeen?

Malaha sharka leh, xagee ka soo gashay inaad dhulka khiyaano ku daboosho?

4 Waxaa jira saaxiib ku reyreeya saaxiibkii barwaaqadiisa, Laakiinse wakhtiga dhibaataada isaga gees buu ka ahaan doonaa.

5 Waxaa jira saaxiib saaxiibkii caloosha ka caawiya, Oo cadowgana gaashaanka u qaada.

Saaxiibkaaga maskaxdaada ha ka illoobin, Oo maalkaagana ha ka welwelin.

7 Lataliyihii oo dhammu talada buu sarraaysiiyaa; Waxaase jira qaar la taliya naftiisa.

8 Lataliyaha iska jir, oo intaad ka hor ogaatid wuxuu u baahan yahay; waayo, isagaa iska tashan doona; waaba intaasoo uu saami kugu ridaa.

9 Oo waxaad ku tidhaahdaa, Jidkaagii waa wanaagsan yahay, oo dabadeedna wuxuu istaagay dhanka kale inuu arko waxa kugu dhici doona.

10 Ha la tashanin mid ku tuhmo, Oo taladaadana ka qari kuwa ku hinaase.

11 Oo ha la tashan naag ay ka masayrto. midna fulay arrimahiisa dagaalka; ama baayacmushtar ku saabsan sarifka; ama mid iibsada wax iibinta; ama nin xaasid ah oo mahad leh; Ama mid aan naxariis lahayn oo uu naxariista ku taabto; ama kuwa caajiska ah shuqul kasta; ama shaqaale shaqaale ah oo sannad dhammayn ah; ama mid caajis ah oo baayacmushtar ah;

12 Laakiinse had iyo goor la joog nin cibaado leh, oo aad taqaan inuu xajiyo amarrada Rabbiga, oo uu maankiisu yahay xagga maskaxdaada, oo uu kula murugoon doono haddaad ilmo dhali doonto.

13 Oo talada qalbigaagu ha istaagto, waayo, nin iyada kaaga aamin badan ma jiro.

14 Waayo, nin maanka u ma aha inuu u sheego in ka badan toddoba waardiyaal ah oo fadhiya munaaradda sare.

15 Oo weliba Ilaaha ugu sarreeya bari inuu jidkaaga run ku toosiyo.

16 Maal kasta wax ha la hor tago, Oo taladuna ha ka hor timaado fal kasta.

17 Wejigu waa calaamad muujinaysa beddelka qalbiga.

18 Waxaa muuqda afar waxyaalood oo kala ah wanaagga iyo sharka, iyo nolol iyo geeri, laakiinse carrabku had iyo goor baa iyaga u taliya.

19 Waxaa jira mid caqli leh oo kuwa badan bara, oo aan nafsaddiisa waxtar u lahayn.

20 Waxaa jira mid hadal xigmad ku muujiya oo la neceb yahay, Oo isagu cunto kasta wuu ka waayayaa.

21 Waayo, isaga xagga Rabbiga nimco kama helo, maxaa yeelay, xigmadda oo dhan waa ka baabbi'iyey.

22 Mid kale isagaa caqli u leh; Midhaha waxgarashaduna waa ammaan afkiisa.

23 Ninkii caqli lahu dadkiisuu wax ku baraa; Oo midhaha waxgarashadiisuna ma idlaan doonto.

24 Ninka xigmadda lahu wuxuu ka dhergi doonaa barako; Oo kuwa isaga arka oo dhammu waxay ku tirin doonaan inuu faraxsan yahay.

25 Dadka cimrigiisa waa la tirin karaa, laakiinse wakhtiga reer binu Israa'iil waa wax aan la tirin karin.

26 Kii caqli lahu wuxuu dadkiisa ku dhex dhaxli doonaa sharaf, Oo magiciisuna wuxuu ahaan doonaa weligiis weligiis.

27 Wiilkaygiyow, naftaada intaan noolahay tijaabi, oo bal waxa shar u ah arka, oo taas ha siin.

28 Waayo, wax waluba dadka oo dhan faa'iido uma aha, oo naf waluba wax kasta kuma farxo.

29 Wax wanaagsan ha ka dhergin, Cuntona ha ka hunguri weynina.

30 Waayo, cunta badanu cudur bay keentaa, oo bakhtinimaduna waxay u rogman doontaa caloolxumo.

31 Kuwo badan baa ku baabba'ay. Laakiin kii digtoonadaa cimrigiisuu dheereeyaa.

CUTUBKA 38

1 Dhaqtarka ku ciseeya faa'iidada uu idinku leeyahay, maxaa yeelay, Rabbigaa abuuray isaga.

2 Waayo, Kan ugu sarreeya ayaa bogsiiin doona, Oo isagu wuxuu heli doonaa ammaanta boqorka.

3 Dhaqtarka xirfaddiisu waa inuu madaxiisa kor u qaadaa, Oo rag waaweyn hortooda ayuu la bogsiiin doonaa.

4 Rabbigu dawooyin buu ka abuuray dhulka. Oo kii caqli lahu ma karhin doono iyaga.

5 Biyuhu sow qoryo kuma macaan, si faalkooda loo ogaado?

6 Oo wuxuu dadka siiyey farsamooyin in isaga lagu ammaano shuqulladiisa yaabka badan.

7 Kuwaas oo kale ayuu dadka ku bogsiiyaa, oo xanuunkoodana wuu ka qaadaa.

8 dawosameeyuhu wuxuu wax ka sameeyaa waxyaalahaas oo kale; Shuqulladiisu innaba dhammaad ma leh; isagayna nabad ka timaadaa dhulka oo dhan.

9 Wiilkaygiyow, cudurkaaga ha dayacin, laakiinse Rabbiga bari, oo isna wuu ku bogsiiin doonaa.

Dembiga ka tag, oo gacmahaaga si qumman u toosi, oo qalbigaagana xumaanta oo dhan ka nadiifi.

11 Waxaad siisaa caraf udgoon iyo xusuus bur ah. oo waxaad u bixisaan allabari baruur aawadood.

12 Haddaba dhakhtarka boos sii, waayo, Rabbigaa abuuray isaga, yuusan kaa tegin, waayo, isagaad u baahan tahay.

13 Waxaa jira wakhti ay gacmahooda ku jirto guul wanaagsan.

14 Waayo, waxay Rabbiga ka baryi doonaan inuu liibaaniyo, taasoo ay u bixiyaan gargaar iyo dawo si ay cimriga u dheereeyaan.

15 Kii ku dembaabaa kii uumay hortiisa, Ha ku dhaco gacanta dhakhtarka.

16 Wiilkaygiyow, ilmada kuwii dhintay ha ku soo daateen, oo ha billowdo inaad baroorto, sidii adigoo nafsaddaada wax weyn u geystay; ka dibna sida caadada ah u asturo jidhkiisa, hana dayacin aaskiisa.

17 Aad iyo aad u ooy, oo aad u baroor, oo u baroor, siduu istaahilo, iyo in maalin ama laba maalin lagu sheego, waaba intaasoo laydin caayaa;

18 Waayo, caloolxumaanta ayaa geeridu ka timaadaa,

19 Wakhtiga dhibka caloolxumadu waa hadhaa, Oo masaakiinta noloshooduna waa inkaarta qalbigooda.

20 Qalbiga ha ku welwelina, iska erya, oo xubinta ugu dambaysta iska saar.

21 Ha illoobin, waayo, soo noqoshodu ma jirto. Waa inaad isaga wanaag u samayn, laakiinse is yeel.

22 Bal soo xusuuso xukunkayga, waayo, adna sidaasaad ahaan doontaa; shalay aniga, maantana adiga.

23 Markay kuwii dhintay nasteen, xusuustiisu ha joogto; oo isaga u qalbi qaboojiya markii Ruuxiisu ka tago isaga.

24 Nin aqoon leh xigmaddiisu waxay ku timaadaa wakhtiga wakhtiga firaqada, Oo kii hawl yar lahuna caqli buu yeelan doonaa.

25 Oo sidee buu xigmad ku heli karaa kan beerta jeexjeexa, oo usha ku faana, oo dibida kaxeeya, oo hawshooda ku mashquula, oo uu dibida ku hadlo?

26 Isagu wuxuu siiyaa qalbigiisa inuu jeexjeexo; oo aad ugu dadaala in uu siiyo calafka saca.

27 Sidaas daraaddeed nijaar kasta iyo farsamoyaqaan kastaa wuxuu shaqeeyaa habeen iyo maalinba, oo kuwa wax xidha, oo ku dadaala inay wax badan kala soocaan, oo wax been ah sameeya, oo u soo jeeda inay shuqul dhammeeyaan.

28 Birtumahana wuxuu ag fadhiistay tooshka agtiisa, oo ka fiirsada shuqulka birta, oo uumiga dabku jidhkiisuu ka kharribayaa, oo wuxuu la diriraa kulaylka foornada; Indhahana weli waxay fiiriyaan hannaankii wax uu sameeyey; Isagu wuxuu ku fikiraa inuu shuqulkiisa dhammeeyo, oo wuxuu u fiiriya inuu si qumman u daahiriyo.

29 Dheriyasameeyuhuna sidaas oo kalay shuqulkiisa ugu fadhiisan jireen, oo cagaha ku rogi jiray, oo isagu had iyo goorba shuqulkiisa aad u dhawra, oo shuqulkiisa oo dhanna tiro ku qiyaasay.

30 Wuxuu dhoobada cududdiisa ku sameeyaa, oo xooggiisana wuxuu ku hor sujuudaa cagihisa; Isagu wuxuu isku dayaa inuu hoggaamiyo; oo aad buu ugu dadaalaa inuu foornada nadiifiyo.

31 Kuwan oo dhammu gacmahooday isku halleeyaan, Oo midkood kastaaba shuqulkiisuu caqli ku leeyahay.

32 Kuwan la'aantood magaalo lama degi karo, oo meeshuu doono ma degi doonaan, kor iyo hoosna uma ay tegi doonaan.

33 Iyaga waa inaan la doondooin tallada guud, oo shirkana kuma dhex fadhiisan doonaan, oo waa inayan ku fadhiisan kursiga xaakinnada, oo aanay garan xukunka

garsooridda. Iyaga lama heli doono meesha masaallo lagaga hadlo.

34 Laakiinse iyagu waxay dhawri doonaan xaalka dunida, Oo waxay doonayaan oo dhammu waxay ku jiraan shuqulka sanca.

CUTUBKA 39

1 Laakiinse kii qalbigiisa u dhiiba Kan ugu sarreeya sharciga, oo aad u fikira, Wuxuu doondooni doonaa xigmadda dadka waaweyn oo dhan, oo wuxuu ku mashquuli doonaa wax sii sheegidda.

2 Isagu wuxuu dhawri doonaa erayada kuwa caanka ah, Oo meeshii masaallo khiyaano ah yaalliinna halkaasuu joogi doonaa.

3 Isagu wuxuu doondooni doonaa waxyaalaha qarsoon ee jumladaha, Oo wuxuu ku hadli doonaa masaallo gudcur ah.

4 Wuxuu u adeegi doonaa rag waaweyn dhexdooda, oo amiirro ayuu ka hor muuqan doonaa. waayo, isagu wuxuu dadka dhexdiisa ku tijaabiyey wanaagga iyo xumaanta.

5 Wuxuu qalbigiisa u dhiibi doonaa inuu aroor hore u baryo Rabbigii isaga abuuray, oo Ilaaha ugu sarreeya hortiisa ayuu ku baryi doonaa, oo tukasho ayuu afkiisa kala qaadi doonaa, oo dembiyadiisa aawadiis ayuu u baryi doonaa.

Markii Sayidka weyn doonayo waxaa ka buuxsami doona ruuxa waxgarashada.

7 Isagu wuxuu toosin doonaa taladiisa iyo aqoontiisa, Oo wuxuu ku fikiri doonaa waxyaalo qarsoon.

8 Wuxuu muujin doonaa wuxuu bartay, Oo wuxuu ku faani doonaa sharciga axdiga Rabbiga.

9 Kuwa badan ayaa waxgarashadiisa ku ammaani doona; iyo inta dunidu waarto, lama tirtiri doono; Oo xusuustiisuna idlaan mayso, Oo magiciisuna wuu noolaan doonaa tan iyo ab ka ab.

10 Quruumuhu waxay soo bandhigi doonaan xigmaddiisa, Oo ururkuna wuxuu sheegi doonaa ammaantiisa.

11 Oo hadduu dhintona wuxuu ka tegi doonaa magac ka sii weyn kun kun, oo hadduu nool yahayna wuu kordhin doonaa.

12 Weliba waxaan hayaa wax badan oo aan ku fikiray; waayo, waxaa ii buuxsamay sida dayaxu dheregsan yahay.

13 Carruurta quduuska ahow, i maqla, oo waxaad u soo baxdaa sida ubaxshooshanno durdurka duurka agtiisa ka baxa.

14 Oo udgoonka udgoonka siiya sida fooxa oo kale, oo sida ubaxshooshannada u barwaaqow, ur soo bixiya, oo gabay ammaan ah ku gabya, oo Rabbiga ku ammaana shuqulladiisa oo dhan.

15 Magiciisa weyneeya, oo ammaantiisa ku sheega gabayada bushimihiinna iyo kataarado, oo markaad isaga ammaantaan sidatan waxaad ku tidhaahdaan.

Shuqullada Rabbiga oo dhammu aad iyo aad bay u wanaagsan yihiin, oo wax alla wixii uu amro waxaa la samayn doonaa wakhtigeeda.

17 Oo ninna sow ma odhan karo, Waa maxay waxanu? waa maxay taasi? Waayo, iyaga wakhti ku habboon ayaa dhammaantood la wada doondooni doonaa.

18 Oo waxaa amarkiisa lagu sameeyaa wax alla wixii isaga ku farxo. Oo ninna kama hor istaagi karo markuu wax badbaadinayo.

19 Inta jidh leh oo dhan Shuqulladoodu hortisay yaalliin, Oo innaba indhihiisa wax kama qarsoona.

20 weligiis iyo weligiisba wax buu fiiriya; oo wax yaab leh hortiisa ma jiro.

21 Ninna uma baahna inuu yidhaahdo, Waa maxay waxanu? waa maxay taasi? maxaa yeelay, wax walba wuxuu u sameeyey isticmaalkooda.

22 Barakadiisu waxay u qarisay dhul engegan sida webi oo kale, Oo waxay u waraabisay sidii daad oo kale.

23 Sida uu biyihii cusbo ugu beddelay, Sidaas oo kale ayay quruumaha cadhadiisa u dhaxli doonaan.

24 Sida jidadkiisu ugu bayaan kuwa quduuska ah; Sidaasay kuwa sharka leh u turunturoodaan.

25 Waayo, waxyaalaha wanaagsan waxaa loo abuuray tan iyo bilowgii, wax shar ahna waa u xumaadeen dembilayaasha.

26 Oo waxyaalaha ugu mihiimsan oo ay nolosha dadka ku isticmaalaan oo dhan waa biyaha, iyo dabka, iyo birta, iyo milixda, iyo daqiiqda, iyo malab, iyo caanaha, iyo dhiigga canabka, iyo saliidda, iyo dharka.

27 Waxyaalahan oo dhammu waa u roonow kuwa cibaadada ah, Oo dembilayaashana shar bay ugu rogmadeen.

28 Waxaa jira ruuxyo loo abuuray aargoosi, Oo iyagoo cadhaysan ayay xanuuno xun ku dul jiifaan. Wakhtiga halaagga xooggooday daadiyaan, Oo waxay cadhadii qaboojiyaan kii iyaga abuuray.

29 Dab, iyo roobdhagaxyaale, iyo abaar, iyo dhimasho, kuwaas oo dhan waxaa loo abuuray aargoosi;

30 Ilkaha dugaagga, iyo hangarallayaasha, iyo abeesooyinka, iyo seeftu kuwa sharka leh way baabbi'inaysaa.

31 Waxay ku rayrayn doonaan amarkiisa, Oo markay dhulka ku diyaargaroobaan ayay ku diyaar garoobi doonaan. Oo markii wakhtigoodu gaadho ma ay xadgudbi doonaan ereygiisa.

32 Haddaba tan iyo bilowgii waan goostay, oo waxyaalahan ayaan ka fikiray, oo qorniin baan ku daayay. Shuqullada Rabbiga oo dhammu waa wanaagsan yihiin, Oo wuxuu wax kasta oo loo baahan yahay ku siin doonaa wakhti ku habboon.

34 Sidaas daraaddeed ninna ma odhan karo, Taasu waa ka sii daran tahay, waayo, wakhti dabadeed dhammaantood waa loo bogsan doonaa.

35 Haddaba sidaas daraaddeed qalbiga iyo afka oo dhan Rabbiga ku ammaana, oo magaca Rabbiga ammaana.

CUTUBKA 40

1 Oo nin kasta waxaa loo abuuray dhib weyn, oo binu-aadmiga maalintii ay uurka hooyadood ka soo baxayeen ilaa maalinta ay u soo noqonayaan wax kasta hooyadiis;

2 Fikirradooda waxyaalaha iman doona iyo maalinta dhimashaduba fikirradooda way dhibi jireen, oo qalbigooday cabsi geliyeen.

Kan carshiga ammaanta ku fadhiyaa ilaa kan dhulka iyo dambaska lagu hoosaysiiyaa.

4 Oo tan iyo kii guduudan iyo taajka qabayba, Ilaa kii dhar wanaagsan qaba qabay.

5 Cadho, iyo xaasidnimo, iyo dhib, iyo xasilloonaan, iyo dhimasho ka cabsashadiisa, iyo cadho, iyo dirir, iyo wakhtiga nasashada oo uu sariirtiisa ku jiifo hurdadiisa aqoontiisa.

6 In yar iyo in yar toona waa uu nasasho u yahay, oo dabadeedna wuu hurdaa, oo sidii maalin la soo jeedo, oo

wuxuu riyada qalbigiisa ka naxay, sidii isagoo dagaal ka baxsaday.

7 Markii wax waluba nabad qabaan, wuu toosaa, oo wuxuu la yaabay inaan baqdintu waxba ahayn.

8 Waxyaalahan oo kale waxay ku dhacaan binu-aadmiga iyo duunyadaba, waana ku dhacaa dembilayaasha toddoba jibbaar kale.

9 Dhimasho iyo dhiig daato, iyo dirir, iyo seef, iyo belaayo, iyo abaar, iyo dhibaato, iyo belaayo;

10 Waxyaalahaas waxaa loo abuuray kuwa sharka leh, Oo aawadood ayaa daadkii u yimid.

11 Waxa dhulka ku jira oo dhammuna dhulkay ku soo noqon doonaan, Oo waxa biyaha ku jirana badday ku soo noqon doonaan.

12 laaluushka iyo xumaanta oo dhan waa la wada baabbi'in doonaa, Laakiinse falimihii runta ahaa weligay sii waari doonaan.

13 Kuwa xaqa daran alaabtoodu waxay u engegi doontaa sida webi oo kale, oo waxay u engegi doonaan qaylada iyo sida onkodka roobka oo kale.

14 Markuu gacantiisa kala qaado wuu rayrayn doonaa, Oo xumaanfalaayaashana way baabbi'i doonaan.

15 Kuwa cibaadalaawayaasha ah carruurtoodu laamo badan kama soo bixin doonaan, Laakiinse waa sida xididdo wasakh ah oo dhagax adag ku kor yaal.

16 Cawska ka baxa biyo kasta iyo webi qarkiisaba waa lagu rujin doonaa caws kasta.

17 Barwaaqadu waa sida beer midho badan leh, Oo naxariistuna weligeedba way waartaa.

18 Inuu shaqeeyo oo ku qanco nin wuxuu haysto waa nolol macaan, Laakiinse kii maal helaa waa ka sarreeyaa labadoodaba.

19 Carruurta iyo magaaladii dhismihiisiiba nin magiciisu waa sii jirayaa, Laakiinse naag aan ceeb lahayn ayaa labadoodaba lagu tiriya.

20 Khamriga iyo muusikadu qalbigay ka farxiyaan, Laakiinse jacaylka xigmadda ayaa labadoodaba ka sarreeya.

21 Biibiile iyo shareeraduba farxad bay ka dhawaajiyaan, Laakiinse carrabka macaan baa labadooda ka sarreeya.

22 Indhahaagu waxay roonaadaan nimco iyo qurux, Oo way ka sii badan yihiin hadhuudhka cagaarka ah.

23 Saaxiib iyo saaxiibba xumaan ma kulmaan, laakiinse labadoodaba waxaa ka sarreeya naag ninkeeda la jirta.

24 Walaalo iyo caawimaaddu waxay iska hor yimaadaan wakhtiga dhibaataada, Laakiinse sadaqaddu waa ka sii badan tahay labadoodaba.

25 Dahab iyo lacag baa cagtu ku taagnaan doontaa, Laakiinse labadoodaba talada waa laga weyn yahay.

26 Maal iyo itaal qalbigay kor u qaadaan, Laakiinse Rabbiga ka cabsashadiisu waa ka korraysaa labadoodaba, Rabbiga ka cabsashadiisa innaba uma baahna in la caawiyo.

27 Rabbiga ka cabsashadiisu waa beer barwaaqo badan, Oo ammaan kastana way ka qarisa.

28 Wiilkaygiyow, nafta tuugsiga ha u qaadan; Waayo, waxaa dhaanta inaad dhimato intii aad dawarsan lahayd.

29 Kii miiska nin kale isku halleeya, noloshiisu innaba looma xisaabin doono. Waayo, isagu wuxuu isku nijaaseeyaa cuntada dadka kale, Laakiinse ninkii caqli lahu wuu dhawri doonaa.

30 Dawarsigu waa ku macaan yahay kan xishoodka leh afkiisa, Laakiinse calooshiisa waxaa ka guban doona dab.

CUTUBKA 41

1 Dhimashoy, xusuustaadu way u qadhaadh tahay nin maalkiisa ku dhex nool oo aan waxba ka dhibin, oo wax walba ku liibaansan, xataa kan weli kara inuu wax helo. hilib!

2 Dhimashow, xukunkiinna waa u bogi masaakiinta, iyo kii itaal darnaado, oo hadda jira aakhiro, oo wax walba ka cadhooday, iyo kii quusta, oo samirka ka lumay.

3 Ha ka baqin xukunka dhimashada, bal xusuuso kuwii kaa horreeyey iyo kuwii ka dibba; waayo, kanu waa xukunka Rabbiga oo binu-aadmiga oo dhan u leh.

4 Oo maxaadse uga soo horjeedaa Ilaaha ugu sarreeya raallinimadiisa? Qabrigu innaba ma jiro in aad toban jirsatay ama boqol ama kun sannadood.

5 Dembilayaashu carruurtoodu waa karaahiyo, Oo waxay la socdaan kuwa cibaadalaawayaasha ah.

6 Dhaxalka carruurta dembilayaasha waa baabbi'i doonaa, Oo dhallaankooduna waxay lahaan doonaan ceeb weligeed ah.

7 Carruurta waxay ka cawdaan aabbaha aan cibaadada lahayn, Maxaa yeelay, isaga aawadiis ayaa loo caayaa.

8 Waa idiin hoog, kuwiinna cibaadalaawayaasha ahow, oo ka taga sharcigii Ilaaha ugu sarreeya. Waayo, haddaad badataan waxay idinku baabbi'in doontaan.

9 Oo haddaad dhashaan, waxaad u dhalan doontaan habaar, oo haddaad dhimataanna waxaa qaybdiinna ahaan doona inkaar.

10 Inta dhulka jooga oo dhammu waxay ku soo noqon doonaan dhulka, Oo sidaas daraaddeed kuwa cibaadalaawayaasha ahu habaar bay uga bixi doonaan oo ay baabbi'in doonaan.

11 Dadka baroortoodu waxay ku saabsan tahay jidhkooda, Laakiinse dembilayaasha magacooda waa la tirtiri doonaa.

12 Magacaaga dhawr; Waayo, taasuu waxay kula sii jiri doontaa wax ka sii badan kun maalka oo dahab ah.

13 Nolosha wanaagsanu waxay haysataa dhawr maalmood, Laakiinse magac wanaagsanu weligiis wuu waaraa.

14 Carruurtaaydiiyey, nabad ku edbinta dhawra, waayo, xigmadda qarsoon iyo maalka aan la arki karin maxay labadooduba u taraysaa?

15 Ninkii nacasnimadiisa qariyaa waa ka wanaagsan yahay nin caqligiisa qarsada.

16 Haddaba sida eraygaygu leeyahay u ceeboow, waayo, ma wanaagsana in ceebta oo dhan la sii haysto; oo wax kastana looma oggola.

17 Ku ceebow aabbe iyo hooyo hortooda sinada, beenna amiir iyo nin xoog badan hortooda ku ceebow.

18 Waa dembi ku hor yaal xaakinka iyo taliyaha; xumaan ka hor shirka iyo dadkaba; Ku xadgudubka xaqdarrada ah ee lamaanahaaga iyo saaxiibkaa hortiisa;

19 iyo xagga tuuganimada xagga meeshaad deggan tahay, iyo xagga runta Ilaah iyo axdigiisaba; iyo inaad xusulkaaga ku tiirsato hilibka; iyo quudhsiga in la bixiyo oo la qaato;

20 iyo aamusnaanta hortooda kuwa ku soo salaamaya; iyo in la eego dhillo;

21 iyo inuu wejigaaga ka sii jeediyo xigaalkaa; ama in laga qaado qayb ama hadiyad; Ama inuu fiirsado nin kale naagtiisa.

22 Ama inuu addoontiisa ku mashquulo oo uusan u soo dhowaan sariirteeda; ama hadallo canaan ah oo saaxiibbada hortiisa ah; oo markaad wax siiso dabadeed ha canaan;

Ama inaad ku celcelinayso oo aad haddana ka hadasho waxaad maqashay; iyo muujinta siraha.

24 Haddaba sida runta ah waad ceeboobi doontaa, oo raalli baad ka heli doontaa dadka oo dhan hortiisa.

CUTUBKA 42

1 Waxyaalahan ha ka xishoon, oo ninna ha u aqbalin inuu ku dembaabo.

Ka ugu sarreeya sharciga iyo axdigiisa; iyo xukunka in kuwa sharka leh xaq laga dhigo;

3 La xisaabtanka lammaanahaaga iyo socdaalkaaga; ama hadiyadda dhaxalka asxaabta;

4 ee saxda ah ee dheelitirka iyo miisaanka; ama wax badan ama ka yar;

5 Oo baayacmushtarrada si aan dan lahayn iibintooda; sixitaanka badan ee carruurta; iyo in dhanka addoonka xun laga dhigo dhiig.

6 Hubaal xajintu waa wanaagsan tahay meeshii naag xunu joogto; oo iska xidh, meel ay gacmo badani ku jiraan.

7 Wax walba ku bixiya tiro iyo miisaan; oo ku qor dhammaan wixii aad bixiso ama aad hesho.

8 Ha ka xishoon inaad wax u sheegtid nacasyada iyo nacasyada, iyo odayga weyn oo barbaarrada la dirira;

9 Aabbuhu wuxuu u toosaa gabadha, isagoo aan ninna ogayn; Oo daryeelkeeda hurdo buu ka qaadaa; oo la guursado yaan la necbahayn.

10 waaba intaasoo ay bikradnimadeeda ku nijaasobin oo ay ku uuraysatay guriga aabbaheed; Ninna ha lahaado, waaba intaasoo ay is-xumaysaa. markay guursatona yaanay madhalays noqon.

11 Gabadha aan xishoodka lahayn aad u ilaali, waaba intaasoo ay cadaawayaashaada kugu qoslaan, oo ay magaalada halqabsi ka dhigtaa, oo ay dadka dhexdiisa ku caydo, oo ay kugu ceebayso dadka faraha badan hortiisa.

12 Jidhka kasta quruxdiisa ha eegin, naagahana ha dhex fadhiisanina.

13 Waayo, aboor baa dharka ka soo baxa, Dumarkana xumaantu way ka soo baxdaa.

14 Waxaan leeyahay, naag caqli leh, taasoo ceeb iyo cay soo keenta ayaa ka wanaagsan naag caqli badan.

15 Haddaba waxaan soo xusuusan doonaa Rabbiga shuqulladiisa, oo waxyaalihii aan arkayna waan sheegi doonaa.

16 Qorraxda iftiinku wax walbay fiirisaa, Oo shuqulkeedana waxaa ka buuxda ammaanta Rabbiga.

17 Rabbigu quduus ma uu siin xoog ay ku sheegaan shuqulladiisa yaabka leh oo uu Rabbiga Qaadirka ahu aad u dejiyey, in wax kasta oo jira u taaganaadaan ammaantiisa.

18 Isagu wuxuu doondoona mool dheer iyo qalbigaba, oo khiyaanadoodana wuu ka fiirsadaa, waayo, Rabbigu waa yaqaan waxa la garan karo oo dhan, oo isagu wuxuu fiiriyaa calaamooyinkii dunida.

19 Wuxuu sheegaa waxyaalihii hore iyo kuwa iman doonaba, Oo wuxuu muujiyaa tallaabooyinka waxyaalaha qarsoon.

20 Fikir ma baxsan, Oo erayna kama qarsoona isaga.

21 Isagu wuxuu qurxiyey shuqullada wanaagsan oo xigmaddiisa, oo isagu waa weligiis iyo weligiisba, isaga waxba looguma dari karo, oo innaba kama dhimi karo, oo lataliyena uma baahna.

22 Shuqulladiisa oo dhammu sidee bay u wada jecel yihiin! iyo in ninku ilaa dhimbiil arko.

23 Waxyaalahan oo dhammu way nool yihiin oo weligood way hadhaan, wayna wada addeecen.

24 Wax waluba waa labanlaab, oo isagu innaba ma uu ceebayn.

25 Wax uun baa wanaagga adkeeya ama mid kale, Oo bal yaa ka dhergi doona inuu ammaantiisa arko?

CUTUBKA 43

1 Waa kibirka sare, iyo bannaanka cad, iyo quruxda samada, iyo muujintiisa haybadda leh.

2 Qorraxdu goortay soo muuqato, iyadoo markay soo baxdo ku dhawaaqdo alaab yaab badan oo ah shuqulkii Ilaaha ugu sarreeya.

3 Dalku hadhkii wuu engegaa, haddaba bal yaa u adkaysan kara kulaylkiisa?

4 Nin foorno afufo wuxuu ku shaqeeyaa kulayl, Laakiinse qorraxdu saddex jeer oo kale ayay buuraha ka gubtaa. Wuxuu soo saaraa uumi dab ah, oo wuxuu soo saaraa alwaaxyo dhalaalaya, oo indhuhuu dhalaaliyaa.

5 Rabbiga sameeyey waa weyn yahay; Oo amarkiisa aad u degdega.

6 Oo weliba dayaxana wuxuu ka dhigay inuu xilligeeda u adeego muujinta wakhtiyada iyo calaamooyinka dunida.

Dayaxa waxaa ka yimaada calaamada diyaafadaha, Iyo iftiin kaamil ah.

8 Bisha waxaa magaceeda loogu yeedhay iyadoo aad loola yaabay beddelkeeda, taasoo ah qalabkii ciidammada oo xagga sare ah oo ka iftiimay meeshii bannaanayd oo samada ahayd.

9 Quruxda samada, iyo ammaanta xiddigaha, Iyo sharraxaad ka iftiimisa meelaha Rabbiga ugu sarreeya.

10 Iyagu waxay ku taagnaan doonaan amarka Kan Quduuska ah, Oo mana ay itaal darnaan doonaan wakhtigooda.

11 qaansoroobaad eega, oo ammaana kii sameeyey; Aad bay u qurux badan tahay dhalaalkeeda.

12 Waxay samada ku wareegsan tahay goob ammaan ah, Oo Ilaaha ugu sarreeya gacmihiisiina way ku foororiyeen. Barafka cad amarkiisa ayuu ku soo daadiyaa, Oo haddiibana wuxuu u soo diraa hillaac xukunkiisa.

Taas aawadeed khasnadihii way furmeen, Oo daruurtuna waxay u soo duulaan sida haad oo kale.

15 Isagu wuxuu daruuraha ku adkeeyaa xooggiisa weyn, oo roobdhagaxyaalena waa dillaacaan.

16 Buuruha waxay gariiraan hortiisa, oo dabaysha koonfureedna way afuufi doontaa.

17 Codka onkodku dhulkuu gariiriyaa, sidaasoo kalay duufaanka woqooyi iyo cirwareenta u firdhiyaan, sida shimbirro duulaya ayuu barafka u firdhiyaa, oo dhicitintooduna waa sida koronkorrada oo kale.

18 Ishu waxay la yaabtaa caddaynta quruxda badan, oo qalbigu wuxuu la yaabban yahay roobka da'aya.

19 Oo barafobayna wuxuu ku dul shubaa sida cusbo oo kale, oo kolkaasuu isku urursaday oo wuxuu ku dul jiifsadaa dhidib af leh.

20 Oo markii dabaysha qabow ee woqooyi ay dhacdo, oo biyuhuna ay baraf ku qarqiyaan, waxay ku kor joogaan ururin kasta oo biyo ah, oo waxay u xidhataa biyaha sida laabgashi oo kale.

21 Waxay gubtaa buuraha, oo cidladana way gubataa, oo cawskana u gubta sida dab oo kale.

22 Daawada dadka oo dhan waa ceeryaamo soo degdegaya, iyo sayaxa ka yimaada kulaylka dabadeed.

23 Moolka wuxuu ku dejiyaa taladiisa, Oo wuxuu ku beeraa gasiirado.

24 Kuwa badda ku dhoofaa waxay sheegaan khatarteeda. Oo markaan dhegahayaga ku maqalno ayaannu la yaabnay.

25 Waayo, dhexdeeda waxaa ku jira shuqullo yaab leh oo yaab leh, Oo laga abuuray dugaagga cayn kasta ah iyo nibiriyada cayn kasta ah.

26 Isaga xaggiisay ku liibaanaan dhammaadkoodu, Wax walbana waxay ku jiraan eraygiisa.

27 Wax badan baannu ku hadli karnaa, laakiin waannu gaabin karnaa, haddaba isagu waa wada dhan.

28 Sidee baannu isaga weynayn karnaa? waayo, isagu waa ka wada weyn yahay shuqulladiisa oo dhan.

29 Rabbigu waa cabsi, waana weyn yahay, xooggiisuna waa yaab.

30 Markaad Rabbiga ammaantaan, sarraysii intaad karaysaan; Oo markaad isaga sarraysiisaan, xooggiinna oo dhan soo bixiya, oo ha daalin; waayo, weligiin meel fog ma aadi kartaan.

31 Bal yaa isaga arkay inuu noo sheego? Oo bal yaa isaga u weynayn kara siduu yahay?

32 Weli waxaa jira waxyaalo qarsoon oo kuwan ka waaweyn, waayo, waxaynu aragnay wax yar oo shuqulladiisa ah.

33 Waayo, Rabbigaa wax walba sameeyey; Oo kuwa xaqa ah xigmad buu siiyey.

CUTUBKA 44

1 Haddaba aynu ammaanoo niman caan ah iyo awowayaashayo oo ina dhalay.

2 Rabbigu tan iyo bilowgii wuxuu iyaga ku sameeyey ammaan weyn, xooggiisa weyn aawadeed.

3 Kuwa boqortooyooyinkooda u talin jiray, iyo kuwo xooggooda caan ku ah, oo waxgarashadooda kula taliya oo wax sii sheegi jiray.

4 Hoggaamiyayaasha dadku waxay dadka kula kulmaan taladooda, iyo aqoontooda aqoontooda, Oo waxay dadka kula kulmaan xigmad iyo afgarad.

5 Sida helay heeso muusiko ah, oo aayadaha qoraal ku tiriyeen:

6 Rag taajir ah oo go'ay, Oo guryahooda nabad ku deggan.

7 Oo kuwaas oo dhammu ab ka ab waa la sharaf badnaa, Oo waxay ahaayeen ammaantii wakhtigoodii.

8 Oo waxaa iyaga ka mid ah, oo gadaashooda magac ka tegay, si ammaantooda loogu sheego.

9 Oo waxaa jira qaar aan xusuus lahayn; oo u halligmay sidii iyagoo aan weligood jirin; oo waxay noqdeen sidii iyagoo aan weligood dhalan; iyo caruurtooda iyaga ka dambeeya.

10 Laakiinse kuwanu waxay ahaayeen niman naxariis badan, Oo xaqnimadoodana aan la illoobin.

11 Oo had iyo goorba farcankoodu waxay u ahaan doonaan dhaxal wanaagsan, Oo carruurtooduna waxay ku jiraan axdiga.

12 Farcankoodu aad buu u adag yahay, Carruurtooduna aawadood bay u taagan yihiin.

13 Farcankoodu weligoodba wuu waari doonaa, Oo ammaantoodana lama tirtiri doono.

14 Oo meydadkoodiina nabad baa lagu aasay; laakiinse magacoodu waa sii jirayaa weligiis.

15 Dadku waxay sheegi doonaan xigmaddooda, oo ururkuna wuxuu muujin doonaa ammaantooda.

16 Enoogna Rabbiga wuu ka farxiyey, oo waa la tarjumay, isagoo masaal toobad keen ah tan iyo ka ab ka ab.

17 Nuux waxaa la helay isagoo qumman oo xaq ah; waagii cadhada ayaa loo qaatay beddelkii adduunka; oo sidaas daraaddeed ayaa isaga loogu daayay sidii kuwo dhulka ku hadhay markii daadkii yimid.

18 Oo waxaa isaga lala dhigtay axdi weligiis ah in inta jidh leh oo dhammu aanay mar dambe daadka ku baabbi'in.

19 Ibraahim wuxuu ahaa dad badan aabbahood;

20 Isagu wuxuu xajiyey Kan ugu sarreeya sharcigiisii, oo isaga axdi buu la dhigtay. oo markii la tijaabiyey waxaa la helay aamin.

21 Sidaas daraaddeed dhaar buu ugu dhaartay inuu quruumaha farcankiisa ku barakayn doono, oo uu isaga u tarmin doono sida ciidda dhulka, oo uu farcankiisa u sarraaysiin doono sida xiddigaha oo kale, oo uu ka dhaxalsiin doono bad ilaa bad. iyo tan iyo webiga ilaa meesha ugu shisheeya.

22 Isxaaqna sidaas oo kale ayuu aabbihii Ibraahim aawadiis u adkeeyey barakada dadka oo dhan iyo axdigaba, oo wuxuu dul dhigay madaxii Yacquub. Intuu barakeeyey ayuu isaga ku qirtay, oo dhaxal buu siiyey, oo qaybtiisiina wuu qaybiyey; Laba-iytoobankii qolo buu u kala qaybiyey.

CUTUBKA 45

1 Oo wuxuu isagii ka soo bixiyey nin naxariis badan, oo raalli ka ahaa binu-aadmiga oo dhan hortiisa, kaasoo ah Muuse, oo Ilaah iyo dadkuba jecel yahay, oo xusuustiisu barakaysnaato.

2 Oo wuxuu isaga ka dhigay sida quduusiinta sharafta leh, wuuna weyneeyey, Sidaas daraaddeed cadaawayaashiisii way ka cabsadeen isaga.

3 Hadalladiisa ayuu yaababku ku joojiyey, Oo boqorro hortooda ayuu ku ammaanay, oo amar buu dadkiisii u soo diray, oo ammaantiisiina qayb buu tusay.

4 Wuxuu isaga quduus kaga dhigay aaminimadiisa iyo qabownimadiisa, Oo isaga ayuu dadka oo dhan ka doortay.

5 Oo wuxuu isaga maqashiiyey codkiisii, oo wuxuu keenay daruurtii gudcurka ahayd, oo hortiisana wuxuu ku amray amarro ah sharciga nolosha iyo aqoonta inuu reer Yacquub baro axdigiisa, Israa'iilna xukumjadiisa baro.

6 Oo wuxuu sarraysiiyey Haaruun oo ahaa nin isaga la mid ah oo quduus ah, kaasoo ah walaalkiis oo qabiilka Laawi ah.

7 Oo wuxuu isaga la dhigtay axdi weligiis waara, oo wuxuu isaga siiyey wadaadnimada dadka dhexdiisa; Quruxdii qurxoona ayuu u qurxiyey, oo wuxuu huwiyey dhar ammaan ah.

8 Wuxuu isaga saaray ammaan qumman; oo wuxuu ku xoogeeyey dhar qani ah, iyo sirwaallo, iyo khamiis dheer, iyo eefodkii.

9 Oo wuxuu ku wareejiyey rummaanno iyo dawanno badan oo dahab ah oo ku wareegsanaa, si markuu sii socdo sanqadh iyo sanqadh macbudka dhexdiisa laga maqlay si ay dadkiisa xusuus ugu noqdaan;

10 iyo dhar quduus ah oo leh dahab, iyo xariir buluug ah, iyo guduud, oo daabacna waxaa lagu daabacay laabgashi xukumaadda, iyo Uuriim iyo Tummiim;

11 Oo waxaa lagu sameeyey dhar guduudan oo daabac leh, oo ah shuulkii nin saanac ahu, oo dhagaxyo qaali ah ayaa

lagu xardhay sida shaabad, oo dahab lagu dhejiyey, oo ah shuulkii daabacaha, oo farta lagu xardhay xusuus, siday tahay tirada qabiilooyinka reer binu Israa'iil.

12 Oo duubkiina wuxuu saaray taaj dahab ah, oo waxaa ku xardhanaa quduusnimo, oo wuxuu u sharraxnaa sharaf, iyo shuqul qaali ah, oo indhuhu waxay doonayaan oo ah mid qurxoon oo qurxoon.

13 Oo isaga hortiis ma jirin kuwaas oo kale, oo shisheeyuhuna ma uu gashan jirin, carruurtiisii iyo carruurtiisa oo keliya mooyaane.

14 Oo allabaryadoodana waa in dhammaantiis la wada baabbi'iyaa maalin kasta laba jeer oo kalaba.

15 Markaasaa Muuse isaga quduus ka dhigay, oo wuxuu ku subkay saliid quduus ah, oo taas waxaa isaga iyo farcankiisaba lagu doortay axdi daa'im ah, in alla inta samooyinku jiraan inay isaga u adeegaan oo qabtaan hawsha wadaadnimada. oo dadka magiciisa ku duceeya.

16 Oo dadkii noolaa oo dhan wuxuu ka doortay inay Rabbiga allabaryo u bixiyaan oo foor iyo caraf udgoon u ahaadaan xusuus aawadeed, si uu dadkiisa ula heshiiyo.

17 Oo wuxuu isaga siiyey amarradiisa, Oo wuxuu siiyey amar xagga qaynuunnadii xukummada, inuu reer Yacquub baro markhaatifurka, oo uu reer binu Israa'iilna qaynuunnadiisa u sheego.

18 Oo shisheeyayaashuna isagay sirqoodeen, oo waxay isaga ku caayeen cidlada dhexdeeda, kuwaasoo ahaa raggii Daataan iyo reer Abiiroon ahaa iyo shirkii reer Qor oo cadho iyo cadho ku jiray.

19 Rabbigu taas wuu arkay, wuuna ka cadhooday isaga, Oo dhirifkii aad u cadhooday ayay ku baabba'een, oo wuxuu ku sameeyey cajaa'ibyo uu iyaga ku baabbi'iyey dab ololaya.

20 Laakiinse Haaruun aad buu u sii maamuusay, oo dhaxalna wuu siiyey, oo wuxuu u qaybiyey midhaha ugu horreeya; gaar ahaan waxa uu u diyaariyey rooti faro badan.

21 Waayo, waxay wax ka cunaan allabaryadii Rabbigu siiyey isaga iyo farcankiisaba.

22 Habase yeeshee isagu dalka dadkiisa dhaxal kuma uu lahayn, oo dadka qaybna kuma uu lahayn, waayo, Rabbiga qudhiisu waa qaybtiisa iyo dhaxalkiisa.

23 Kan saddexaad oo ammaanta leh waa Fiinees ina Elecaasaar, maxaa yeelay, aad buu ugu qiirooday Rabbiga ka cabsashadiisa, oo qalbigiisu aad buu u dhiiranaa, oo markii dadkii dib u noqdeen oo ay reer binu Israa'iil heshiisiyeen.

24 Haddaba isaga waxaa lala dhigtay axdi nabdeed inuu isagu ahaan doono madaxa meesha quduuska ah iyo dadkiisaba, iyo in isaga iyo farcankiisaba ay weligoodba haystaan sharafta wadaadnimada.

Sida axdigii lala dhigtay Daa'uud ina Yesay oo ahaa qabiilka reer Yahuudah, dhaxalka boqorku ha ahaado farcankiisa oo keliya, oo dhaxalka Haaruunna waa inuu ku ahaado farcankiisa.

26 Ilaah ha ku siiyo xigmad qalbigaaga ku jirta oo aad dadkiisa si xaq ah ugu xukuntid si aan wanaaggoodu u baabbi'in, oo ay ammaantooduna weligeedba sii raagto.

CUTUBKA 46

1 Ciise ina Nave dagaal buu ku xoog badnaa, oo Muusena wuxuu ku beddelay wax sii sheegidda, kan magiciisa loo doortay badbaadinta kuwii Ilaah doortay oo uu ka aarguto

cadaawayaashii iyaga ku kacay. si uu reer binu Israa'iil u fadhiisiyo dhaxalkooda.

2 Sidee buu u weynaaday markuu gacmihiisii kor u qaaday, oo uu seeftiisii magaalooyinkii ku kala bixiyey!

3 Bal yaa isaga hortiisa sidaas u hor istaagay? waayo, Rabbiga qudhiisu wuxuu u keenay cadaawayaashiisii.

4 Qorraxdu miyaanay gacantiisa dib ugu noqon? oo miyaanay maalin qudha ahayn laba?

5 Wuxuu baryay Rabbigii ugu sarreeyay, Markay cadaawayaashiinna dhinac walba kaga riixeen. oo Sayidkii weynaa wuu maqlay.

6 Oo dagaalkiina wuxuu ku soo daayay quruumihii quruumaha ba'an ee roobdhagaxyaalaha ahaa; , wuuna raacay Eebaha awooda badan.

7 Oo wakhtigii Muusena wuxuu sameeyey shuqul naxariis ah isaga iyo Kaaleeb ina Yefunne, maxaa yeelay, iyagu ururkii bay hor istaageen, oo dadkiina dembi bay ka celiyeen, oo kuwii sharka lahaana gunuunac bay dejiyeen.

8 Oo lix boqol oo kun oo qof oo lug ah ayaa labadoodiiba loo dhawray inay dhaxalka u keenaan dalka caano iyo malab la barwaaqaysan.

9 Rabbiguna wuxuu xoog siiyey Kaaleeb, oo isagay la haayeen tan iyo markuu gaboobay, oo sidaas daraaddeed wuxuu fuulay meelihii sarsare ee dalka, oo farcankiisiina dhaxal ahaan buu u helay.

10 si ay reer binu Israa'iil oo dhammu u arkaan inay wanaagsan tahay in Rabbiga la raaco.

11 Oo xagga xaakinnada, mid kasta oo magiciisa la yidhaahdo, oo aan qalbigiisu sinaysan, oo aan Rabbiga ka tegin, xusuustoodu ha barakaysnaato.

12 Lafahoodu meeshooda ha ka soo mareen, Oo kuwa sharafta leh magacoodu ha ku sii jiro carruurtooda.

13 Samuu'eel oo ahaa nebigii Rabbiga oo Rabbigu jeclaa ayaa boqortooyo dhisay, oo dadkiisa amiirro buu u subkay.

14 Wuxuu ururka ku xukumay sharciga Rabbiga, Rabbiguna wuu eegay reer Yacquub.

15 Aaminnimadiisa ayaa lagu helay inuu nebi run yahay, oo eraygiisana waxaa lagu muujiyey inuu riyada aamin ku yahay.

16 Wuxuu baryay Sayidkii xoogga badnaa, Markay cadaawayaashiisu dhinac walba kaga riixeen, Markuu allabariga u bixiyey wankii la nuugay.

17 Markaasaa Rabbigu samada ka onkoday, oo cod weynna wuxuu maqashiiyey codkiisii.

18 Oo wuxuu wada baabbi'iyey amiirradii reer Turos iyo amiirradii reer Falastiin oo dhan.

19 Oo hurdadiisii dheerayd ka hor ayuu Rabbiga iyo kiisa subkan hortooda ku canaantay, oo ninna alaabtiisii ma aan qaadan xataa kabo, oo ninna ma ashtakhin.

20 Oo markuu dhintay dabadeed ayuu wax sii sheegay, oo wuxuu boqorkii tusay dhammaadkiisii, codkiisiina kor buu dhulka uga qaaday isagoo wax sii sheegaya, si uu dadka sharkooda u tirtiro.

CUTUBKA 47

1 Isaga dabadiisna waxaa kacay Naataan inuu wax sii sheego wakhtigii Daa'uud.

2 Oo sidii xaydhii looga qaaday qurbaankii nabaadiinada ayaa Daa'uud looga doortay reer binu Israa'iil.

3 Wuxuu libaaxyo ula cayaaray sida caruur oo kale, Oo orsona wuxuu ula cayaaray sida baraar oo kale.

4 Miyuusan mid weyn dilin intuu weli yaraa? Oo miyaanu caydii dadka ka qaadin markuu dhagaxa wadhaafku ku jiro kor u qaaday, oo uu Goli'ad ku faanayay garaacay?

5 Waayo, wuxuu baryay Rabbiga ugu sarreeya; Oo gacantiisa midigtaa wuxuu siiyey xoog si uu u laayo dagaalyahankaas xoogga badan, oo geeskii dadkiisana u qotomiye.

6 Sidaas daraaddeed dadkii waxay isagii ku sharfeen toban kun, oo waxay isaga ku ammaaneen barakooyinkii Rabbiga, oo markuu isaga siiyey taajkii ammaanta.

7 Waayo, wuu wada baabbi'iyey cadaawayaashii dhinac kasta ka jiray, oo reer Falastiinna wuu ka jebiyey cadaawayaashiisii, geesahoodiina wuu jebiyey ilaa maantadan.

8 Shuqulladiisa oo dhan wuxuu ku ammaanay Kan Quduuska ah oo ugu sarreeya isagoo hadallo ammaan ah ku hadlaya. Qalbigiisa oo dhan ayuu gabayo ku gabay jiray, wuuna jeclaa kii sameeyey.

9 Oo weliba nimankii gabayaaga ahaa ayuu meeshii allabariga hor dhigay, si ay codkooda ugu heesaan, oo ay maalin walba ammaan ugu gabyaan gabaygooda.

10 Oo ciidammadoodiina wuu qurxiyey, oo wuxuu hagaajiyey wakhtiyadii la amray ilaa ugu dambaysta, si ay magiciisa quduuska ah u ammaanaan, iyo in macbudku subaxda dhawaaqo.

11 Rabbigu dembiyadiisii wuu qaaday, oo geeskiisiina wuu sarraysiiyey weligiisba, Oo wuxuu isaga siiyey axdi boqorro ah, Iyo carshi ammaan ah oo dalka Israa'iil dhex yaal.

12 Isaga dabadiisna waxaa kacay wiil caqli badan, oo isaga aawadiis ayuu u degay.

13 Sulaymaanna wuxuu boqor noqday wakhti nabad ah, oo waa la ammaanay; waayo, Ilaah baa hareerhiisa oo dhan ku aamusiiyey inuu guri magiciisa guri ugu dhiso, oo uu weligiis u diyaargarooobo meeshiisa quduuska ah.

14 Sidee baad u caqli badnaatay yaraantaadii, Oo sida daad oo waxgarashadu ka buuxsantay!

15 Naftaadii waxay qarisay dhulka oo dhan, Oo waxaad ka buuxisay masaallo gudcur ah.

16 Magacaaguna wuxuu tegey gasiiradaha. Nabaddaada aawadeed ayaa lagugu jeclaa.

17 Oo waddammadu way kaaga yaabeen gabayadaada, iyo maahmaahyada, iyo maahmaahyada, iyo fasirarooyinkaaga aawadood.

18 Oo waxaad dahab u soo urursatay sida daasado oo kale, oo waxaad lacag u badisay sida alxan oo kale, Rabbiga Ilaaha ah magiciisa oo lagu magacaabo Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil.

19 Waxaad guntiga u xidhatay dumarka, Oo jidhkaagiina waad ka hoosaysiisay.

20 Sharaftaadiina waad nijaasaysay oo farcankaagiina waad nijaasaysay, Oo sidaas daraaddeed dhirif baad carruurtaagii ku soo dehisay, oo nacasnimadaadii aawadeed ayaad u calool xumaatay.

21 Oo sidaas daraaddeed boqortooyadii waa kala qaybsantay, oo reer Efrayim waxaa ka xukumay boqortooyo caasi ah.

22 Laakiinse Rabbigu naxariistiisa ka tegi maayo, oo shuqulladiisa midkoodna ma lumi doono, oo kuwuu doortay farcankiisa ka baabbi'i maayo, oo kii isaga jecelna farcankiisa ma uu qaadan doono; Oo isaga waxaa ka soo baxay xidid Daa'uud u yimid.

23 Sulaymaanna sidaasuu ula nastay awowayaashiis, oo wuxuu gadaashiisa kaga tegey Rexabcaam farcankiisii oo ahaa nacasnimadii dadka oo aan waxgarasho lahayn, kaasoo dadka taladiisa ku qalday. Oo weliba waxaa kaloo jiray Yaaraabcaam ina Nebaad oo dadkii Israa'iil dembaajiyey oo reer Efrayimna jidkii dembi geliyey.

24 Oo dembiyadoodiina aad iyo aad bay u sii bateen, oo sidaasaa dalka looga eryay.

25 Waayo, waxay doondooneen xumaan oo dhan Ilaa ay aargudu ku soo degtay.

CUTUBKA 48

1 Markaasaa Nebi Eliiyaah u kacay sidii dab oo kale, oo eraygiisuna wuxuu u shidmay sidii laambad oo kale.

2 Oo wuxuu ku soo dejiyey abaar xun, Oo qiirotiisiina wuu ku dhimay.

3 Samada wuxuu ku xidhay Eraygii Rabbiga, Oo saddex goorna dab buu soo dejiyey.

4 Eliyaasow, sidee baa lagugu ammaanay shuqulladaada yaabka badan! Bal yaa sidaada u faani doona!

5 Isagaa nin meyd ah ka soo sara kiciyey dhimasho, Naftiisiina meeshii kuwii dhintay ka soo sara kiciyey Eraygii Ilaaha ugu sarreeya.

6 Isagaa boqorro baabbi'iyey, Oo rag sharaf lehna sariirtooda ka soo bixiyey.

7 Isagaa maqlay canaantii Rabbiga oo Siinay joogtay, Iyo markii Xoreeb joogay xukunkii aargudashada.

8 Isagaa boqorro u subkay si ay aargutaan, oo nebiyo u subkay isaga dabadiis.

9 Oo waxaa lagu kor qaaday dabayl cirwareen ah, iyo gaadhifardood fardo ololaya ah.

10 Oo wakhtigoodii waxaa loo doortay canaanta, si ay u qaboojiyaan cadhada Rabbiga ee garsooridda, intaanay cadhoon, iyo inuu aabbaha qalbigiisa wiilka u soo jeediyo, oo uu soo celiyo qabiilooyinkii reer Yacquub.

11 Waxaa barakaysan kuwa ku arkay oo jacaylka ku seexda; waayo, hubaal waannu noolaan doonnaa.

12 Oo Eliyaas wuxuu ahaa mid dabayl cirwareen ah hagoogtay, Eliishaana waxaa ka buuxsamay ruuxiisa;

13 Hadalna isaga kagama adkaan karin; oo markuu dhintay dabadeed jidhkiisii wax buu sii sheegay.

14 Oo wuxuu sameeyey yaabab noloshiisa intuu noolaa, Oo markuu dhintay shuqulladiisu waxay ahaayeen kuwo yaab badan.

15 Maxaa yeelay, waxyaalahaas oo dhan dadku kama ay toobad keenin, oo dembigoodiina kama ay tegin, jeeraan iyaga la dhacay oo dalkooda laga qaatay, oo ay ku kala firdheen dhulka oo dhan, laakiinse waxaa reerkii Daa'uud ku hadhay dad yar iyo amiirro. :

16 Oo qaarkood waxay sameeyeen wax Ilaah ka farxiya, qaarna dembiyo badan bay kordhiyeen.

17 Oo Xisqiyaah magaaladiisii wuu dhisay, oo biyo buu dhex keenay, oo dhagaxii weynaana bir buu ku qoday, oo ceelasha biyahana wuu ka qoday.

18 Oo waagiisii Seenxeeriib baa soo kacay, oo wuxuu diray Rabsaaq, oo gacantiisuu Siyoon ku kor u qaaday, wuuna faaniyey.

19 Markaasay gariireen qalbigoodii iyo gacmahooda, oo waxay u xanuunsadeen sida naago foolanaysa.

20 Laakiinse waxay baryeen Rabbiga naxariista leh, oo gacmahoodu xaggiisay u soo bixiyeen, oo kolkiiba kii

Quduuska ahaa ayaa samada ka maqlay iyagii, oo wuxuu ku samatabbixiyey adeegidda Ceesaw.

21 Isagu wuxuu laayay ciidankii Ashuur, malaa'igtiisiina way baabbi'isay.

22 Waayo, Xisqiyaah wuxuu sameeyey wax Rabbiga ku farxay, oo aad buu ugu socday jidkii aabbihiis Daa'uud maray, sidii Nebi Ceesay oo ahaa mid weyn oo aaminka ku ahaa wuxuu ku amray.

23 Oo waagiisii qorraxdu dib bay u dhacday, oo boqorka noloshiisa wuu dheereeyey.

24 Wuxuu ruux aad u wanaagsan ku arkay waxa ugu dambaysta ahaan doona, oo kuwii Siyoon ku baroortayna wuu qalbi qaboojiyey.

25 Wuxuu tusay waxa dhici doona weligood, iyo waxyaalo qarsoon ama waxay yimaadeen.

CUTUBKA 49

1 Xusuusta Yoosiyaah waa sida uunsiga cadarka lagu sameeyo sancada cadarka;

2 Isagu si qumman buu ugu macaamilooday dadkii soo jeestay, Oo wuxuu fogeeyey karaahiyadii xumaanta.

Qalbigiisa wuxuu u soo jeediyaa Rabbiga, Oo wakhtigii cibaadalaawahana wuxuu xoogeeyey caabudidda Ilaah.

4 Oo kulligood waxay wada dheceen Daa'uud iyo Xisqiyaah iyo Yoosiyaah mooyaane;

5 Haddaba sidaas daraaddeed itaalkoodii ayuu kuwa kale siiyey, Oo ammaantoodiina wuxuu siiyey quruun qalaad.

6 Oo waxay gubeen magaaladii la doortay oo meesha quduuska ah, oo jidadkiina cidla bay ka dhigeen, sidii Yeremyaah wax sii sheegay.

7 Waayo, waxay isaga kula macaamilooden xumaan, habase yeeshee nebi ahaa, oo quduus lagaga dhigay uurkii hooyadiis si uu u xidido oo u dhibo oo u baabbi'io; iyo inuu haddana dhiso oo wax beero.

8 Oo wuxuu ahaa Yexesqeel kii arkay waxyaalihii ammaanta badnaa oo lagu tusay isagoo fuushan gaadhifardoodka Kerubiimta.

9 Waayo, wuxuu kaga hadlay cadowgoodii roobka oo kale ku hoos jira, Oo kuwii qummanaana wuu toosiye.

10 Oo laba-iyto-bankii nebina xusuustoodu ha barakaysnaato, oo laftooduna meeshoodii ha ka soo barwaaqoobeen;

11 Sidee baannu Sorubaabel weynaynaa? oo isna wuxuu ahaa sida shaabadda midigta ku taal;

12 Sidaas oo kale ayuu ahaa Ciise ina Yooseede, kaasoo wakhtigoodii guriga dhisay oo Rabbiga macbud quduus ah u qotomiyey, kaasoo loo diyaariyey ammaanta weligeed ah.

13 Oo kuwii la doortayna waxaa ka mid ahaa Nemyaah, oo sumcaddiisu aad u weynayd, oo wuxuu noo dhisay derbiyadii dhacay, oo albaabbadii iyo qataarradihii qotomiyey, oo haddana noo soo kiciyey burburkayadii.

14 Laakiin dhulka laguma uumay abuurin sida Enoog oo kale; waayo, isagaa dhulka laga qaaday.

15 Oo ma jirin nin dhallinyaro ah oo Yuusuf u dhashay oo walaalihiiis taliye u ahaa oo dadka u taliyey, oo lafihiisana Rabbigu u tixgeliyey.

16 Seem iyo Seed sharaf weyn bay ku lahaayeen dadka dhexdiisa, Aadanna sidaas oo kale ayuu uga sarreeyay wax kasta oo nool oo dhan.

CUTUBKA 50

1 Simoon oo ahaa wadaadkii sare oo ina Oniyaas ahaa, kaasoo intuu noolaa guriga mar kale dhisay, oo wakhtigiisii macbudka dhisay.

2 Oo aasaaskiina isagay ka dhisay meel sare oo labanlaab ah, taasoo ahayd qalcaddii sare ee derbiga macbudka ku wareegsanaa.

3 Oo waagiisii berkeddii biyaha lagu dhaansado, oo waxay ku wareegsanayd sida badda oo kale, oo waxaa ku dahaadhay saxamo naxaas ah.

4 Oo wuxuu aad ugu dadaalay macbudka inuusan soo dumin, oo magaaladiina wuu ka xoogeeyey inay hareereeyaan.

Sidee baa dadka dhexdiisa loogu sharfay markuu macbudka ka soo baxay!

6 Isagu wuxuu ahaa sida xiddigta subaxnimo oo daruur ku jirta, iyo sida dayaxu goortuu buuxsan yahay.

7 Sida qorraxdu u dhalaalayso macbudka Ilaaha ugu sarreeya, Iyo sida qaansoroobaad u iftiimiso daruuraha dhalaalaysa.

8 iyo sida ubaxa ubaxyada sannadda guga, iyo sida ubaxshooshannada webiyaasha biyaha agtooda, iyo sida geedka fooxa wakhtiga xagaaga.

9 iyo sida dab iyo foox ku jira idanka, iyo sida weel dahab la tumay oo lagu dhejiyay dhagaxyo qaali ah oo cayn kasta ah.

10 iyo sida geed saytuun ah oo qurxoon oo midho soo baxaya, iyo sida geed beroosh ah oo ilaa daruuro ah.

11 Oo markuu huwaday shulgugii, oo wuxuu huwaday qummanaanta ammaanta, oo kolkuu meesha allabariga u baxayna wuxuu ka dhigay dharkii quduuska ahaa.

12 Oo markuu qaybihii gacantii wadaaddadii ka qaaday ayuu is-ag taagay meeshii allabariga meeshii allabariga, oo ku wareegsanaa sidii geed kedar ah oo Liibaanos ku yaal; oo sida geedo timireed ah ayay ugu hareereeyeen.

13 Oo reer Haaruun oo dhammu sidaasay sharaftoodii ku ahaayeen, oo qurbaankii Rabbigana gacantooday ku jireen shirkii reer binu Israa'iil oo dhan hortooda.

14 Oo adeegiddii meesha allabariga wuu dhammeeyey, si uu u qurxiyo qurbaankii Ilaaha Qaadirka ah.

15 Kolkaasuu gacantiisii koobkii u fidiyey, oo dhiiggii canabka qaarkiis ku shubay, oo meesha allabariga salkeedii ku dul shubay oo udgoonka udgoon ugu shubay Boqorka ugu sarreeya oo dhan.

16 Markaasay wiilashii Haaruun qayliyeen, oo waxay ka dhawaajiyeen buunankii lacagta ahaa, oo intay cod weyn ku qayliyeen in la maqlo, si lagu xusuusto Ilaaha ugu sarreeya hortiisa.

17 Markaasaa dadkii oo dhammu dhaqsadeen, oo wejigooda ayay dhulka ku wada dhaceen inay caabudaan Rabbigood Ilaaha Qaadirka ah oo ugu sarreeya.

18 Oo fannaaniintuna codkooda ayay ammaan ku gabyeen, oo codad badan oo kala cayn ah ayaa halkaas lagu soo bandhigay hees macaan.

19 Markaasaa dadkii waxay baryeen Rabbiga ah Ilaaha ugu sarreeya, oo waxay baryeen Ilaaha naxariista leh hortiisa, ilamaa qudbadii Rabbiga ay dhammaatay oo ay shuqulkiisii dhammeeyeen.

20 Markaasuu dhaadhacay, oo wuxuu gacmihiisii ku kor taagay shirkii reer binu Israa'iil oo dhan inuu Rabbiga bushimihiisa ku ammaano oo uu magiciisa ku reyreeyo.

21 Oo haddana mar labaad ayay u sujuudeen inay caabudaan, si ay Ilaaha ugu sarreeya barako uga helaan.

22 Haddaba sidaas daraaddeed ammaana Ilaaha wax kasta oo keliya oo meel kasta sameeya waxyaalo yaab badan, oo maalmahayagii tan iyo intii aannu uurka ku jirnay kor u qaada, oo inoola macaamilooda si waafaqsan naxariistiisa.

23 Isagu wuxuu ina siiyey qalbiga farxadda, Iyo inay cimrigayaga reer binu Israa'iil weligeed nabad ku jirto.

24 Inuu naxariistiisa nagu adkeeyo, Oo uu wakhtigiisa na samatabbixiyo.

25 Waxaa jira laba nooc oo quruumo ah oo qalbigaygu aad u neceb yahay, oo ta saddexaadna ma aha quruun.

26 Waa kuwa fadhiya buurta Samaariya, iyo kuwa reer Falastiin dhexdooda, iyo kuwa nacasyada ah oo Shekem deggan.

27 Ciise ina Sirax oo reer Yeruusaalem ah ayaa kitaabkan ku qoray edbinta waxgarashada iyo aqoonta kan qalbigiisa xigmad ka soo bixisay.

28 Waxaa barakaysan kii waxyaalahan lagu tijaabin doono. Oo kii qalbigiisa waxyaalahaas geliyaana caqli buu yeelan doonaa.

29 Waayo, hadduu waxyaalahaas sameeyo, wax kastaba wuu ku xoog badnaan doonaa, waayo, waxaa isaga hoggaamin doona iftiinka Rabbiga oo xigmadda siiya kuwa cibaado leh. Mahad waxaa leh Rabbiga magiciisu weligiin. Aamiin, Aamiin.

CUTUBKA 51

1 Tanu waa salaaddii Ciise ina Sirax. Rabbiiyow, Boqorow, waan kugu mahad naqi doonaa, oo waan kugu mahad naqi doonaa, Ilaaha Badbaadiyaha ahow, magacaaga ayaan ku mahad naqi doonaa.

2 Waayo, waxaad tahay caweeyahayga, oo waxaad jidhkayga ka dhawrtay halligaad, iyo dabinka carrabka caytamaya, iyo bushimaha beenta sheega, oo waxaad iga caawisay cadaawayaashayda.

3 oo naxariista ay u badan yihiin iyo weynaanta magacaaga ayaad iga samatabbixisay ilkahoodii kuwii diyaarka u ahaa inay i baabbi'iyaan, iyo gacmaha kuwa naftayda doondoona, iyo dhibaatooyin badan oo kala duwan oo ay igu dhaceen. Waxaan lahaa;

4 Oo waxaan ka soocay dabkii ku cegnaa oo dhan kasta ka yiil, iyo dabka aanan shidin dhexdooda.

5 Waxaan ka soo bixinnaa moolkii caloosha She'ool, Iyo carrab nijaas ah, iyo hadal been ah.

6 Naftaydu waxay ku dhowaatay xataa dhimasho, Anigoo boqorka ashtako ka ah kaga hadlay afkii xaqdarrada ahaa, Oo naftayduna waxay ku dhowaatay She'oolka hoose.

7 Waxay igu hareereeyeen dhinac kasta, oo nin i caawiyana ma jirin, Waxaan doondoonaay dad caawimaad leh, laakiinse ma ay jirin.

8 Markaasaan ka fikiray raxmaddaada, Rabbiiyow, iyo falimahaaga waa hore, Si aad u samatabbixiso kuwa ku suga oo aad uga badbaadiso gacmaha cadaawayaasha.

9 Markaasaan baryootankaygii dhulka kor uga qaaday, Oo waxaan baryay in dhimashada la samatabbixiyo.

10 Waxaan baryay Rabbiga ah Aabbaha Sayidka, Inuusan iga tegin wakhtiga aan dhibaataysnahay iyo wakhtiga kuwa kibirsan oo aan i caawin.

11 Had iyo goorba magacaaga waan ammaani doonaa, Oo ammaan baan ku gabyi doonaa. markaasaa baryadaydii la maqlay.

12 Waayo, waxaad iga badbaadisay halligaad, Oo wakhti xunna waad iga samatabbixisay, Sidaas daraaddeed Rabbiyow, waan ku mahad naqi doonaa, oo waan ku ammaani doonaa, oo magacooda waan barakayn doonaa.

13 Markii aan weli yaraaday ama dibadda aan baxayba, Baryadayda ayaan xigmad bayaan ku baryay.

14 Waxaan iyada ugu baryay macbudka hortiisa, oo waxaan iyada doondooni doonaa tan iyo ugu dambaysta.

15 Tan iyo ubaxii iyo ilaa canabkii ay bislaadeen, qalbigaygu isagaa ku farxay, Oo cagtaydu waxay qaadday jid toosan, Oo tan iyo yaraantaydii ayaan doondooni jiray iyada.

16 Oo dhegtayda in yar baan foororiyey, oo iyadaan soo dhoweeyey, oo waxaan yeeshay waxbarasho badan.

17 Waan ka faa'iiday, haddaba sidaas daraaddeed waxaan ammaan u ahaan doonaa kii xigmadda i siiya.

18 Waayo, waxaan damcay inaan iyada ka daba sameeyo, oo aad baan u raacay waxa wanaagsan; Haddaba anigu ma aan ceeboobo.

19 Naftaydu iyaday la legdamday, oo falimahaygana aad baan ku qummanaa, Oo gacmahayga waxaan u fidiyey samada sare, Oo jaahilnimadayda aawadeed ayaan uga baroortay.

20 Naftayda xaggeedaan u soo jeediyey, oo waxaan iyada ka helay nadiif, Qalbigayguna iyadaan kula jiray tan iyo bilowgii, oo sidaas daraaddeed laygu dayrin maayo.

21 Qalbigaygu waxaan u dhibtooday doonista iyada, oo sidaas daraaddeed ayaan hanti wanaagsan u helay.

22 Rabbigu carrab buu ii siiyey abaalgudkaygii aawadiis, Oo isagaan isaga ku ammaani doonaa.

23 Waxgarasho la'ow, ii soo dhowaada, Oo guriga wax barashada ku hoyda.

24 Haddaba bal maxaad waxyaalahan ugu tidhaahdaan, idinkoo naftiinnu aad u harraadsan yihiin?

25 Afkaan kala qaaday oo waxaan ku idhi, Iyada lacagla'aan ku iibsada.

26 Qoortaada harqoodka hoos geli, oo naftaaduna edbin ha qaato, in la helo way ku adag tahay.

27 Bal indhihiinna ku eega sida aan hawl yar ii haysto, oo aan nasasho badan ii helay.

28 Lacag badan ku baro, oo iyada u soo qaado dahab badan.

29 Naftaadu ha ku rayrayso naxariistiisa, Oo ammaantiisa ha ka xishoon.

30 Shuqulkiinna aad u roon, oo wakhtigiisana wuxuu ku siin doonaa abaalgudkiinna.